

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.
OFFICIAL REPORT

---

*Ninth day of the Fourth Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 19th February, 1970.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Sri K. Ramanatham in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

INDUSTIAL DEVELOPMENT IN RAYALASEEMA

161—

* 190 (1562) Q.— Sri P. Venkatesham (Dharmavaram) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have taken any steps to improve the economic condition of Rayalaseema industrially : and

(b) if not, the steps now proposed to be taken by the Government in this regard ?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy) :— (a) Yes Sir.

A list of industries established in Rayalaseema area in Private Sector and a list of industrial estates started by Government in the area are placed at the table of the house.

(b) Does not arise.

LIST OF LARGE AND MEDIUM SCALE INDUSTRIES
IN RAYALASEEMA.

VIDE ANSWER TO CLAUSE (a) OF LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION
1562 (STARRED).

S.No.	Name of firm.	Products.
<i>Chittoor District.</i>		
1.	Messrs. Chittoor Co-operative Sugars Limited, Chittoor.	Sugar.
2.	M/s. Venkatachalapathy Mills Ltd., Tirupathi, Chittoor District.	Cotton Yarn.

(1)	(2)	(3)
3.	M/s. Thirupathi Cotton Mills Ltd., Renigunta.	Cotton Yarn
4.	M/s Nutrine confectionery, Chittor.	Confectionery.
5.	M/s. Mopeds (India) Ltd., Tirupathi.	Mopeds.
<i>Anantapur District.</i>		
1.	M/s. Andhra Co-operative Spinning Mills Ltd., Guntakal, Anantapur District.	Cotton Yarn.
2.	M/s. Super Spinning Mills Ltd., Hindupur, Anantapur District.	Cotton Yarn.
3.	M/s. Srinivasa Oils and Fertilisers, Kalluru.	Oil cake and oil.
4.	M/s. Rayalaseema steel Rerolling Mills, Guntakal, Anantapur District.	Steel Rerolling products.
5.	M/s. Radhakrishna Vegetable Oil Products, Kalluru, Anantapur District.	Vanaspathi and Oil Cake.
<i>Kurnool District</i>		
1.	M/s. Rayalaseema Mills Ltd., Adoni.	Cotton Yarn.
2.	M/s, Adoni Cotton Mills, Adoni.	Cotton Yarn.
3.	M/s. Adoni Spinning and Weaving Mills Ltd., Adoni.	Cotton Yarn.
4.	M/s. Yemmiganur Spinning Mills Ltd., Yemmiganur, Kurnool District.	Cotton Yarn.
5.	M/s. Alimchand Topandas Oil Mills, Adoni.	Oil Cake and Oil.
6.	M/s. Adoni Fertilizers Manufacturers, Adoni.	Oil Cake and Oil.
7.	M/s. Tungabhadra Industries Ltd., Kurnool.	1. Vanaspathi 2. Oil Cake. 3. Tin containers. 4. Glycerine. 5. Refined Oil etc.
8.	M/s. Panyam Cements and Minerals Industries Ltd., Bethemcherla, Kurnool District.	Cement.
<i>Cuddapah District.</i>		
1.	M/s. Andhra Cotton Mills, Proddatur.	Cotton Yarn.

LIST OF SHEDS CONSTRUCTED BY GOVERNMENT IN INDUSTRIAL ESTATES AND ASSISTED PRIVATE INDUSTRIAL ESTATES IN RAYALASEEMA UPTO 31-12-1969.

Industrial Estate	Construction of sheds	Allotment.	Working.	
1. Cuddapah	20	20	17	
2. Nandyal	10	10	8	
3. Sadlajalli	10	9	9	
<i>Assisted Private Industrial Estate</i>	<i>Developed</i>	<i>Allotted</i>	<i>Occupied</i>	<i>Working</i>
1. Chittoor	42	31	14	10 (Under construction 4)
2. Thirupathi	30	27	1	(Under construction 1)
3. Proddatur	46	17	12	5
4. Anantapur	38	26	26	10
5. Adoni	44	14	7	7

శ్రీ పి. వెంకటేశం :—పై వేటు కాపిటల్ చాలా తక్కువగా వస్తున్నది. కాబట్టి, సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీము పై నా రాయలసీమ ప్రాంతంలో అమలు జరపడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నదా? పై వేటు ఇండస్ట్రీస్ ద్వారా అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం ఏమీ కనబడడంలేదు. అందువల్ల సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ ఇండస్ట్రీస్ పై నా పెట్టడానికి ఆలోచన ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రస్తుతం ఏమీ లేవు. కానీ, ఫుయూర్ ట్రైయింగు సెవెరల్ వేస్, సర్.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :—ఇప్పుడు సెంట్రల్ సెక్టర్ లో వచ్చేవన్నీ వైచరాబాదు చుట్టూ పెట్టేబదులు, కొన్ని రామలసీమలో కూడా పెట్టడానికి సజెస్టు చేయవచ్చును గదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—డిస్పర్సల్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ సెవెరల్ ఏరియాస్ లో పెట్టాలని సెవెరల్ ఏరియాస్ లో షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టాలని; తరువాత, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ స్థాపించాలని, ఏ సెక్టర్ లోనయినా సరే, అవి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. బేరియం కెమికల్స్ కొరకు కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. చాలా ఎలెంట్స్ చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పలమనేరు) :—ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తూరు జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు రాయలసీమలో పర్యటించినప్పుడు ట్రాక్టర్ ఫ్యాక్టరీ రాయలసీమకు హార్డుకోర్ రిజియన్ లో, ఎక్కడయినా పెట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. దానిగురించి ఏమైనా ప్రయత్నం చేశారా? ఇప్పుడు ఆ ట్రాక్టర్ ఫ్యాక్టరీ ఎక్కడ పెట్టడానికి ఆలోచనలో ఉన్నది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ట్రాక్టర్ ఫ్యాక్టరీ అని లేదు; ఒకటి మటుకు పైదరాబాదు పరియాలో వస్తుంది; ప్రైవేట్ సెక్టర్ లో. ఇంకావచ్చేవి అక్కడ బెజవాడ పరియాలో, రాయలసీమ పరియాలోకి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

శ్రీ వి. సి కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—స్టేట్ లో ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు విషయం వచ్చినప్పుడల్లా తెలంగాణా రిజియన్ అనో, రాయలసీమ రిజియన్ అనో అంటున్నారు; కాని ఆంధ్ర పరియా విషయం మూత్రం రావడం లేదు. ఆంధ్ర రిజియన్ డెవలప్ మెంటుకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది కూడా చేస్తున్నాం; విశాఖపట్నం ఆంధ్ర పరియాలోదే కదా.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు (తాడివత్తి) :—రాయలసీమ పరియా మైసూరు స్టేట్ కు బోర్డర్ గా వున్నందువల్ల, అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ టారిఫ్ రేట్స్ తక్కువగా వున్నందువల్ల రాయలసీమలో వున్న ఇండస్ట్రీయలిస్టు రాయలసీమను ప్రిఫర్ చేయకుండా, మైసూరు పరియాలో ఇండస్ట్రీస్ స్థాపిస్తున్నారు. ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కొత్తగా ఇండస్ట్రీస్ పెట్టేవారికి సంబంధించి కొన్ని ఇన్సెంటివ్స్ ఇచ్చామనే సంగతి తమకు కూడా తెలుసు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—ధిల్లీలో జరిగిన ఫిఫ్ మినిష్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో బాక్ వర్డ్ పరియాస్ ను ఇండస్ట్రీయల్ గా డెవలప్ చేయడానికి—కొన్ని కన్ సెషన్స్ ఇచ్చామనే డెసిషన్ తీసుకున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డువారు నియమించిన సబ్-కమిటీ కొన్ని సైనిఫిక్ రిజ మెండేషన్స్ చేసినది. వాటికి సంబంధించి గవర్న మెంటు ఏమి కన్ సెషన్స్ ఇవ్వబోతున్నది? ఆ వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇండస్ట్రీయల్ బాక్ వర్డ్ స్టేట్స్ లో—రెండు పరియాస్ డెవలప్ చేయడానికి. వారు సెక్షన్ గా కొంత ఎసిస్టెన్స్ ఇస్తామని అన్నారు. అందులో ఒకటి రాయలసీమ పరియాగా వుంటుంది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—కన్ సెషన్స్ ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దానికి సెవరేట్ కొశ్చన్ వెయ్యాలి. లేక, ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడినా వివరాలు తెలుస్తాయి.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—రాయలసీమ అభివృద్ధి కాలేదనేది నగ్నతల్లి. దానికి కారణం ఏవర్ షాల్టేజా? లేక ఆర్థిక యిబ్బందులా? ఏ కారణంవలన రాయలసీమ పరియా యీ విషయంలో వెనుకబడివున్నది? మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రైవేట్ సెక్టర్ విషయమై రాష్ట్ర మొత్తం మీద. జనరల్ గానే యీ పరిస్థితి వున్నది, అందులో రాయలసీమకూడా వున్నది. అందుకని, ఎప్పటికప్పుడు లై సెన్సింగ్ గాని, యితర విషయాలు వచ్చినప్పుడు,

కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాం. తరువాత, యిక్కడ వున్నవారిని ఎంగరేజ్ చేయడంకూడా జరుగుతున్నది. ఇంక, తమరు అక్కడవున్న రా మెటీరియల్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని స్పెషల్ గా ఏదైనా చెబితే, దానినికూడా ఎంగరేజ్ చేస్తామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల):—ఈ రీజియన్స్ ను మొత్తంగా జాక్ వర్కుగా ట్రీట్ చేసి ఇండస్ట్రియల్ లాకేషన్ ఆలోచిస్తారా; లేక ఏ ఏరియల్ లో నయినా, జాక్ వర్డు ప్రాంతాన్ని తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అది ఎక్కడవున్నప్పటికీ, ప్రతి జాక్ వర్డు ప్రాంతాన్ని మనం స్పెషల్ గా కన్సిడర్ చేయవలసివుంటుంది.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (నర్సేపల్లి):—తేబుల్ పై పెట్టినదానిలో— అసిస్టెంట్ ప్రెజిడెంట్ ఇండిస్ట్రియల్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్స్ అని, ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ అని రెండు హెడ్స్ గా పెట్టారు. అందులో తిరుపతి తీసుకుంటే—50 అనకుంటే 27 ఎలాబ్ అయి, ఒకటి మాత్రమే అయినది. తతిమూవాటిలో కూడా పరిస్థితి యిట్లాగేవున్నది. ఎందుకు యిట్లా జరుగుతున్నది? కన్స్ట్రక్షన్ లో వున్న యిబ్బందులేమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—కొన్ని యిబ్బందులు ఉంటాయి. వాటిని కూడా ప్రాసెస్ చేస్తున్నాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి):—రత్నసభాపతిగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆలోచిస్తున్నాం అన్నారు. రాయలసీమ బోర్డు వారు యంతవరకు ఏమి స్కిమ్సు తయారుజేశారు? ఆందులో వేటిని అమలు జరుపదలచుకున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆ రిపోర్టు యింకా ప్రభుత్వానికి రాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—చీఫ్ మినిస్టర్లు కాన్ఫరెన్స్ లో— రెండు యూనిట్స్ గా ఆలోచించడానికి నిర్ణయించారు; అందులో ఒకటి రాయల సీమ అన్నారు.....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—యూనిట్ కాదు; ఏరియాస్ రెండు. Each area will be roughly equal to the area of a normal district. ఆ ఏరియాస్ లో ఇండస్ట్రియల్ రావడానికి కొంత సహాయం వస్తుందని చెప్పినారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎమౌంట్ ఏమాత్రం ఉంటుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆ విషయం యిప్పుడు మనవిచేయలేను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఏ బేసిన్ పైన యీ ఇండస్ట్రియల్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎలోకేట్ చేస్తారో, నిర్ణయిస్తారో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఏ జేసెస్ అనికాదు—ఏది వీలైతే దానిని యిక్కడ పెట్టవలసినదిగా కేంద్రాన్ని అడుగుతున్నాం. ఏరియాను సిఫార్సు చేస్తున్నాం. అదిగాక, ప్రైవేట్ ఇండస్ట్రీయలిస్టు గనుక ముందుకువస్తే, అప్లికేషన్ పెడితే, వారు యిక్కడ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి సుముఖంగా వుంటే, వెనువెంటనే దానిని ప్రోసెస్ చేసి మేము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపుతున్నాం. మాశక్తి వున్నంత వరకు సహాయం చేయడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నత్యవేడు):—రాయల సీమ ప్రాంతాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు; అని ప్రశ్న. అంటే, యిప్పుడు రాయలసీమలో పరిశ్రమలు పెట్టడానికి వున్న రూల్సును ఏవైనా రిలాక్స్ చేస్తారా; లేకవాటికి కావలసిన ఫండ్స్ను ఎక్సెస్గా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తారా; ఏవిధంగా అక్కడ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నేను యిప్పుడు మనవిచేశానుగదా. ఒక ఇండస్ట్రీయల్ ఏరియా వస్తుంది; దానికి మనం యిచ్చే స్పెషల్ ఐస్సెంటివ్స్ మనం ఇవ్వడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ ఎల్వేని సుబ్రహ్మణ్యం (గుడివాడ):—భారీ పరిశ్రమల అభివృద్ధి కొరకేనా, యీ తోడ్పాటు? లేక, గ్రామీణ, కుటీర పరిశ్రమలగురించి కూడా ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అదికూడా చూస్తూనేవున్నాం.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):—రాయలసీమ ఏవిధంగా బాక్ వర్డ్ ఏరియా అని డెవలప్ చేస్తున్నామంటున్నారో అదేవిధంగా అంతకంటే అండర్ డెవలప్డ్, నెగ్లెక్టెడ్ అయిన శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రాతిపదిక మీద పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా? అక్కడ యిప్పటికే చాలా డిస్కంపెంట్ మెంట్ పెరుగుతున్న దృష్ట్యా యీ విషయం ఆలోచిస్తారా? కోస్తాజిల్లాల విషయంకూడా చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—కోస్తా ప్రాంతం ఏమాత్రంకూడా నెగ్లెక్టు చేయలేదు. శ్రీకాకుళమును రాయలసీమతో పోల్చడం అంత సరైనది కాదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—శ్రీకాకుళం జిల్లావిషయం ఆలోచిస్తారా లేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అక్కడకూడా జూట్ పరిశ్రమ మున్నగు వాటి విషయం ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):—చేబిల్ మీద ప్రయివేటు సెక్టారులోని ఎగ్జిజింగ్ యిండస్ట్రీస్ లిస్టుపెట్టారు. In the question (b) is "if not, the steps now proposed to be taken by the Government in this regard?"

What is the assistance rendered to the existing industries? What are the Government's proposals to develop that area by resorting to any public sector industries. It is simply stating some of the industries that are in existence. In no way they are connected to these industries.

Sri K. Brahmananda Reddy:—But that is the question. What am I to do. They asked about the existing industries.

Sri D. Venkatesham:—I agree. But the steps propose for the development of that area by the Government and secondly how much this Government is going to help the existing industries?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అదేనేను యిందాలోనూంచి మనవిచేశాను. ఇకముందురోజులలో ప్రభుత్వం ఏవిధంగా చేయాలనేది తీవ్రంగా ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:—వంజాబు రాష్ట్రములో చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచెందుతున్నాయి. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఒక సలహా సంఘాన్ని వంపించి, ఎక్స్‌ప్లోర్ చేసి, పరిశ్రమలు ప్రారంభించుతారా? తరువాత, రేడిగుంటలో ఒక కో-ఆపరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీ రాబోతుందని చెబుతున్నారు, అది ఈ సంవత్సరం వస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—రేడిగుంట ఫ్యాక్టరీ వస్తుందనుకొంటున్నాము ఇండియా గవర్నమెంటుకుకూడా సిఫార్సుచేయడం జరిగింది. అక్కడ పేర్ కాపిటల్ వసూలుచేయటానికి కూడా రెడీగా వున్నారు. ప్రభుత్వం కూడా కొంత డబ్బు పెట్టడానికి సంసిద్ధంగా వున్నది. ఇండియా గవర్నమెంటుకు సిఫార్సు చేశాము. తొందరలోనే వస్తుందని ఆశిస్తున్నాము. తరువాత, వంజాబు రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమల విషయం చూడడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా కమిటీ అవసరం లేదు. సి. పి. కె. రావుగారి ప్రశ్న ఒకటివుంది. ఈ డెవలప్ మెంటు బోర్డుకు వచ్చిన తరువాత యీ మధ్య రోజులలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎన్ని యూనిట్స్ ఎంకరేజీ చేశామనేది ఒక ప్రశ్న వస్తోంది. అప్పుడు వారుకూడా అడగవచ్చు.

STATUTORY POWERS TO TELANGANA REGIONAL COMMITTEE

162 —

* 45 (1765) Q.—Sarvasri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmi-ganur), S. Vemayya and Poola Subbaiah (Yerragondipalem):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Central Government has agreed to give statutory powers to Telangana Regional Committee;

(b) if so, the branches that will be covered by the statutory powers; and

(c) when is it likely to be implemented?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) The issue of enforcement of powers of the Regional Committee is under consideration of the Government of India. (b) Does not arise. (c) Does not arise.

ఇదివచ్చినవాబు. కాని, యీవేళ పేపరులోవచ్చింది, అందరూచదవచ్చు.

శ్రీ జి. వెంటురెడ్డి (పరచూరు) :— ఈజినల్ కమిటీకి పవర్ను చాలా ఎన్ లాక్ చేశారు సర్వీసెస్ అండు బజ్జెటు సవరేజ్ డిస్కషన్ అన్నారు. 45 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్న మెంటుకు లోనుగా యిస్తే ఆలోను తెలంగాణా ప్రాంతములో ఖర్చు చేయాలని ప్రెస్సులో వచ్చింది. ఇది మన ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఉన్నదా? మన ప్రభుత్వం దానిని ఒప్పుకొని ఈ నిర్ణయించేసిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— ఆ రిపోర్టు అంతా నేను ముఖంగా పరిశీలించనిదే యిప్పుడు ఏమీ చెప్పలేను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ప్రెస్సులో కొంత వచ్చింది అనుకోండి. దానిని గురించి యీ ప్రభుత్వానికి అందేవుండాల్సి. ఏయే విషయాలలో సవరణ యిచ్చారు అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేట్ మెంటు చేస్తే తెలుస్తుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— వచ్చిన తరువాత. సభ్యులంతా చదివిన తరువాత ఏమి అభిప్రాయాలో ఏమిటో తెలుస్తుంది.

శ్రీ ప్రగడకోటయ్య :— ఇంటియా గవర్న మెంటు వారు నిన్న ప్రకటించడం జరిగినప్పటికీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాలలో యంతకుముందుగానే చాలా దీర్ఘంగా చర్చించివుంటారు. సర్వీసెస్ కూడా ఆంధ్ర, తెలంగాణా అని రెండు భాగాలుగా విడదీయాలని డిపార్టుమెంటులను కూడా వారి అభిప్రాయాలు కోరారని, ఆ డిపార్టుమెంటులకు కూడా వారి అభిప్రాయాలు యిచ్చారని అంటున్నారు. ఇది యింతై గ్రేషనుకు సహాయపడుతుందంటారా లేక యిట్ అమౌంట్స్ టు సెవరేషన్ అంటారా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— నేను పేవరులో చూచినంత వరకూ The methods of recruitment for subordinate services అంటే the principles and methods of recruitment తప్ప యిండివిడ్యువల్ అపాయింట్ మెంటు కాదు.

Sri Pragada Kotiah :— Are these proposals going to help integration or disintegration?

Sri K. Brahmananda Reddy :— The subordinate services are already under Regional Committee that the employment should be from the local area and all that. How they should be recruited and what manner....

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత శాసనసభకు నివేదించి శాసనసభ అభిప్రాయం తెలుసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— బజ్జెటు డిస్కషన్ వస్తుంది. డిమాండ్లు వస్తాయి. డిస్కషన్ చేయవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— సెంట్రల్ గవర్న మెంటు నుంచి ఏమి వచ్చిందో తెలియదని చెబుతున్నారు. సెంట్రల్ గవర్న మెంటుకు మన ప్రభుత్వం తరఫున ఏదేమైనా పవర్ను యిచ్చాలనే ప్రతిపాదన పంపారో చెబుతారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I want notice, Sir.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :—ఈవేళ జేపర్లలో సెంటర్ ఎన్లార్జ్డ్ టి. ఆర్. సి. పవర్స్, అని వున్నది. The Government today decided to enlarge the powers of the Telangana Pradesh Regional Committee enabling it to recommend to the State Government legislative or executive action including matters on financial commitment వెంకటరెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్నమీద పరిశీలిస్తాము అని, యింకా పైనలు కావట్లు చెబుతున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డెసిషను యిచ్చినట్లు పేపర్లో వున్నది ఆ డెసిషనుపై యింటర్ వీన్ కావడానికి యీ స్టేటు గవర్నమెంటుకు అధికారం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నా అభిప్రాయం చెప్పాలంటే—నేను పరిశీలించాలని చెప్పాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—భాగ్గవా కమిటీ ఫలితాలు, వాంఛా కమిటీ ఫలితాలు, సెంట్రల్ కాబినెట్ చర్చల ఫలితాలు—యీ మూడూ కలిపి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ప్రకటన చేశారు. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేటు గవర్నమెంటుకు చెప్పి చేశారా? స్టేటు గవర్నమెంటుకు తెలియకుండాచేశారా? ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు-కాబినెటు నిర్ణయంగా చెప్పారా? ఎర్లెస్ సెస్ 27 కోట్లు వచ్చిందనీ, వాంఛా కమిటీలో క్రింద తెవెలలో రికూటుమెంటు యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారనీ వచ్చింది. ఇది ఎంతవరకూ ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు? తెలిస్తే వివరాలు చెప్పగలరా? వాంఛా కమిటీ రిపోర్టు, భాగ్గవా కమిటీ రిపోర్టు మాకు యిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—భాగ్గవా కమిటీ రిపోర్టు వారు రిలీజ్ చేసి వుండవచ్చు. వారు రిలీజ్ చేసినప్పుడు వారి పర్మిషను తీసుకొని కావాలంటే ప్రింటుకూడా చేయించి గౌరవసభ్యులకు అందజేయిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈవేళ వచ్చినదాంట్లో నాలుగు పాయింట్లు వున్నాయి. ఆ నాలుగు పాయింట్లు మీదా మన ప్రభుత్వాన్ని కన్నట్టుచేశారా? దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారి అగ్రిమెంటుఉన్నదా? లేకపోతే యింకా పైనల్ కన్సల్టేషన్ అవసరంవున్నదా? ఈ ఎన్లార్జ్డ్మెంట్ ఆఫ్ పవర్స్మీద మమ్మలను ఎన్లై టున్ చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Too early to enlighten Sir.

శ్రీ బి. రత్నసభావతి :—మన అసెంబ్లీ సమావేశమవుతున్న ఈ రోజులలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు యంతముఖ్యముగా సంబంధించిన విషయాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రెస్ లో అనౌన్స్ చేసినప్పుడు సభ్యులకు అందజేయవలసినబాధ్యత ప్రభుత్వానికే వున్నదికదా. అనౌన్సుమెంటు అయిపోయింది. ఈ నాడై నా సభ్యులకు అందజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈనాడేకాదు. ఈమధ్యనే—యీవేళ బడ్జెటు ప్రజంటుఅయి అందరూ తీరిగినట్టేటప్పటికి నాలుగు రోజులుఉన్నాయి. ఈలోపుగానే ప్రింటుకేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

Sri G. Raja Ram (Balkonda) :—May I know under what procedure and under what rules, the Bhargava Committee has been constituted. Whether the Government of Andhra Pradesh agreed for its constitution and whether it has agreed to be bound over by the decisions of the Bhargava Committee? Whether it is under a Commissions's Act or any other Act?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Government under their powers have appointed a Committee and the Committee has submitted its report. —భాగవా కమిటీ ఎనౌన్స్ చేసినది తమకు తెలుసును. పార్లమెంటులోనే ఎనౌన్స్ చేశారు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఏ రూల్స్ ప్రకారం ఎనౌన్స్ చేశారు? దేని క్రింద ఎనౌన్స్ చేశారు?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Government of India under their powers have appointed a Committee and that Committee has submitted its report.

Sri G. Rajaram :—What are the powers of the Government of India? Under the Regional Committee Order, if there is any dispute between the Regional Committee and the Government of Andhra Pradesh it shall be referred to the Governor for a final decision and the Governor is the competent authority to arbitrate. Is it a fact or not, whether the Government of Andhra Pradesh has not agreed for the constitution of Bhargava Committee and he has no say in it?

Sri K. Brahmananda Reddy :—What all I know is that the Government of India have appointed Bhargava Committee and this was accepted by everybody.

Sri G. Rajaram :—When there was a dispute between the Regional Committee and the Government of Andhra Pradesh, the rule clearly says that it shall be referred to the Governor and he alone is competent to give a decision or to appoint a Committee, or arbitrate or do anything. So, was the Bhargava Committee appointed in consultation with the Governor of Andhra Pradesh?

Sri K. Brahmananda Reddy :—A separate question may be put, Sir.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :— ఈ రోజు పత్రికలలో వచ్చిన విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వం మన ప్రభుత్వాన్ని కన్సల్ట్ చేసి నిర్ణయాలు తీసుకున్నారా, లేకపోతే లేదా? రెండవది. ఛీఫ్ సెక్రటరీ గారు కాన్ఫరెన్స్ పెట్టి డిప్యూటీ సెక్రటరీ తెలుసుమంచి తెలింగాడా, ఆంధ్ర జేసిన్ మీద ప్రమోషన్స్ నిర్ణయం చేసారనేది నిజమేనా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— రెండవది నిజంకాదు. మొదటిది కన్సల్ట్ చేసినంతవరకు చేశారు.

DRY BATTERY CELLS FACTORY AT NELLORE

163—

* 382 (2251) Q.—Sri R. Mahananda :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is a proposal before the State Government to establish a Dry Battery Cells Factory at Nellore;

(b) whether the Central Government is considering to grant a licence to private persons on co-operative basis; and

(c) what is the estimated cost of this and the approximate production per year?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir. Sri P. Obul Reddy of 31, General Patters Road, Madras-2 has been granted a letter of intent by Government of India to set up a Dry Battery Cells Unit at Nellore.

(b) No other proposal application for setting up a Dry Battery Cells Unit has been received and forwarded to the Government of India.

(c) It is estimated that the total capital cost of the project of Shri P. Obul Reddy would be over Rs. One crore. The production capacity approved by Government of India is 60 million Nos. of dry cells.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇది ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? ఇక్కడ పెట్టే ఫ్యాక్టరీలో ఆంధ్రకు సంబంధించిన ఎంప్లాయిస్ ఉండేట్లు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తారా? అక్కడ ఫీఫ్ ఎక్స్‌క్లూజివ్ అఫీసరుగా ఆంధ్రకు సంబంధించిన వారినే వేయడానికి సిఫార్సు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మనం సిఫార్సు చేయడం ఏమిటి? ఆయన ఫ్యాక్టరీని పెడుతున్నాడు. పెడుతున్నాడని మనం సంతోషిస్తున్నాము. ఆయన లోకల్ పీపుల్‌నే సాధ్యమైనంతవరకు తీసుకుంటాడని అనుకోవాలి ఆయన తెలుగువాడే కనుక.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—సాధ్యమైనంతవరకు అంటే ఇప్పుడు జరిగేట్లు అన్వయం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇది వల్లిక్ సెక్టరుది కాదు. ప్రవేటు సెక్టరుది. ఇనప్పటికీ లోకల్ పీపుల్‌కు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వచ్చే ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ఇట్లా అనడంవల్లనే ఆంధ్రులకు అన్వయం జరుగుతోంది. ప్రవేటు సెక్టరైనా, వల్లిక్ సెక్టరైనా స్కిల్డ్ వర్కర్స్ అనేపేరుతో ఇతర ప్రాంతాలనుంచి తెచ్చుకోవడం జరుగుతోంది. అట్లా మొదట తెచ్చుకున్నప్పటికీ ఇక్కడ వారికి ట్రయినింగ్ ఇచ్చిన తరువాత వారినిపంపి మనవారికే ఎంప్లాయిమెంట్ ఇస్తే మన సరిశ్రమలు వృద్ధి అవుతాయి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఇలాంటిది ఆలోచించవలసిన పనిలేదు. పెట్టక పెట్టక ఒకరు పరిశ్రమ పెడతామనంటే ఇటువంటి ప్రశ్నలు వేస్తే ఎట్లా ? He is as much as Andhra as any one else. Therefore, he will do as he should do.

MANUFACTURE OF CABLE IN THE STATE

164—

* 258 (1820) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(a) the quantity of cable manufactured in our State during 1968-69;

(b) the quantity of cable exported to Foreign countries during 1968-69; and

(c) the Foreign exchange earned through the same ?

The Minister for Commerce (Sri P. Ankineedu Prasada Rao):-
(a) Cable=9,000 KMS (Kilometers) ; Enamelled Wire=215 MT.

(b) Exports to the tune of Rs. 50,000 during 1969 were made to Kuwait and Singapore and there are Rs. 1,69,365 worth orders on hand.

(c) Rs. 50,000 during 1969.

Sri V C. Kesava Rao :— May I know Sir, whether this Cable Factory is working to its full capacity ?

Sri P. Ankineedu Prasada Rao :— This question concerns exports. There are 17 manufacturing units in Andhra Pradesh which are manufacturing and some of them are producing and some are not producing.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కేబుల్స్ ఇక్కడ తయారు చేస్తున్నారా? ఏ కంపెనీ తయారుచేస్తున్నది? క్రొత్తగా కేబుల్స్ ఫ్యాక్టరీ పెడతామ అంటున్నారు. దాని పరిస్థితి ఏమిటి ?

(శ్రీ) పి. ప్రసాదరావు :—కేబుల్స్ లో మూడు రకాలున్నాయి. కేబుల్స్, కండక్టర్స్, ఎనామిల్డ్ వైర్స్—అని మూడరకాలు. మూడింటిని సాధారణంగా కేబుల్స్ అనే అంటున్నారు కండక్టర్స్, ఎనామిల్డ్ వైర్స్ 17 యూనిట్లలో తయారు అవుతున్నాయి. వాటిని గురించి చెప్పాను.

(శ్రీ) ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్) :—విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి అన్నారు. ఏ దేశాలకు ?

Sri P. Ankineedu Prasada Rao :—I said in my answer ; they are Kuwait and Singapore.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కెలిఫోను వైర్స్ కావర్ వైర్స్ వేస్తే దొంగతనం చేస్తున్నారని కావర్, అల్యూమినియం కలిసి వేస్తున్నామని

అంటున్నారు. అవి మన రాష్ట్రంలో తయారు చేస్తున్నారా? ఏమాత్రం ప్రొడక్టును అవుతున్నది?

Sri P. Ankineedu Prasada Rao:—There are three types of cables. One is conductor wire, a material which offers a low resistance for electric current. This is produced in our State; 9,000 K. Ms. was produced.

Dr. T. S. Murty:—Is it copper or aluminium that is used?

Sri P. Ankineedu Prasada Rao:—Generally copper is used.

ABOLITION OF THE POSTS OF JOINT DIRECTORS OF
INDUSTRIES DEPARTMENT

165 —

* 186 (1147) Q.—Sri C. V. K. Rao:—Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government abolished the posts of Joint Directors of Industries and integrated them into District Development Boards;

(b) whether District Development Boards have undertaken installation or encouragement of any industries in the District; if so, in how many Districts and which industries; and

(c) what are the industries started so far in East Godavari district and in particular, Kakinada?

Sri K. Brahmaananda Reddy:—(a) The Offices of the Regional Joint Director of Industries have been abolished. But the posts of Joint Directors of Industries have not been abolished. These posts are utilised on a state wide basis.

(b) and (c) Yes Sir.

The information is placed on the table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
Vide Answer to Clause (b) and (c) of L. A. Q. No. 1147 (Starred)

The number of units registered in the State after the formation of Development Boards upto 31-12-1969 are furnished below:

S. No.	Name of the District	No. of units registered after formation of Development Boards upto 31-12-1969.
(1)	(2)	(3)
1.	Hyderabad (Twin Cities)	606
2.	Hyderabad (Rural)	76
3.	Warangal	181
4.	Khammam	50
5.	Nalgonda	195
6.	Karimnagar	123

(1)	(2)	(3)
7.	Medak	104
8.	Nizamabad	140
9.	Mahaboobnagar	124
10.	Adilabad	58
11.	Srikakulam	168
12.	Visakhapatnam	216
13.	East Godavari	970
14.	West Godavari	260
15.	Krishna	826
16.	Guntur	465
17.	Nellore	260
18.	Chittoor	288
19.	Cuddapah	241
20.	Kurnool	234
21.	Anantapur	236

The total number of Units registered after formation of Development Boards in East Godavari is 970. The categories of industries are noted below:

1. Light Engineering Industries
2. Manufacture of Automobile components
3. Assembly of Radio sets
4. Chemical and Fertilizer Units
5. Soaps and Cosmetics
6. Ceramic Units
7. Leather Units
8. Manufacture of fountain pens
9. Food based Industries
10. Agro Based Industries
11. Textile Units
12. Others

Industries registered at Kakinada :

1. Manufacture of automobile components
2. Light Engineering Industry
3. Chemical and Fertilizer Unit
4. Pharmaceuticals Unit
5. Glass ware Unit
6. Food products
7. Textiles
8. Others

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— జిల్లా డెవలప్ మెంట్ బోర్డులు కలెక్టరు అనే సింగిల్ అథారిటీ క్రింద కాన్సంక్రేట్ ఐపోయి ఉంది. ఇది ఒక ఎక్స్ పెరిమెంటల్ థింగ్, కింద నడుపుతున్నాం అంటున్నారు. ఇది ఓవర్ బుడెట్ ఐపోయింది కనుక ఎవారిష్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :— The question is with regard to industries.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇండస్ట్రీస్ వారు. అగ్రికల్చరు, మెటర్నల్... అన్ని జిల్లా డెవలప్ మెంట్ బోర్డులలో కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి. ఇంజనీరింగ్ డెవలప్ మెంట్ కూడా సరిగా లేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy :— The District Development Boards are the proper authority for encouraging small units for each district. Now, it has been decided by Government that the District Development Board will be hereafter Number one committee of the Zilla Parishad.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— ఇక్కడ ప్రశ్న ఒకటైతే స్టేటు మెంట్ మరొకటి పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చూసి ఉండరు. కృష్ణా జిల్లాలో 886 యూనిట్లు రిజిస్టర్ చేసాం అన్నారు. ఎన్ని పరిశ్రమలు పెట్టారో, ఎట్లా ఉన్నాయో అడిగారు. స్టేటు మెంట్ లో చాలా రోజు పిక్చర్ ఇచ్చారు యూనిట్లు రిజిస్టర్ చేశారు అంటున్నారు తప్ప అవి ఏమిటో చెప్పలేదు. A misleading statement has been placed on the table of the House. Will the Chief Minister place another statement on the table of the House showing the entire picture of the industries that are started by the District Development Boards?

Sri K. Brahmananda Reddy :— One thing I can say. Because this is a question put by Sri C. V. K. Rao, I said that the total number of units registered in East Godavari after the formation of the District Development Boards upto 31-12-1969 is 970 and out of these 763 units have gone into production. With regard to other districts, I will certainly collect the information.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— డిస్ట్రిక్ట్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటు అయిన తరువాత 760 లక్షల చిల్లర యిండస్ట్రీస్ బిగ్ చేసినారని చెప్పారు. It shows that after the formation of the district development boards, the work in all respects including industries is satisfactory. Then why did the Government decide to abolish these district development boards and entrust that work to the Number One Committee of the Zilla Parishad? That Committee is not properly represented.

Sri K. Brahmananda Reddy :— They have done quite a good work. But we have not abolished the development boards. The development board used to consist of the Collector as Chairman. Now, hereafter it will be Number One Committee and that Committee also is presided over by the Collector and the Chairman of the Zilla Parishad is a Member. The idea is to associate some more members of the Zilla Parishad with this development board in a way to enlarge the personnel of that development board. As you know, Sir objection has been voiced several times on the floor of this House that only

2 people are associated with the work and other non-officials also like M.L.As. are not associated. Therefore, the Number One Committee will be the development board committee for the district, and some legislators, Panchayat Samithi Presidents and others would also be included in that Committee.

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య :— ఇక్కడ తేలిక మీద షెట్టర్ ప్లేటుమెంటులో రిజిస్టరయిన యూనిట్లు గురించి చెప్పారు అందులో 7, 8 ఐటెమ్స్ లో యంత వరకు ఏమి ఫుడ్ ప్రొడక్ట్స్ శయారు చేశారు? ఎంతవరకు పువయోగపడింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మెయిన్ గా ఫుడ్ షేప్ యిండస్ట్రీస్. నేను మనవి చేశాను. It is not as if they are merely registered. As you see from the information that I have, out of 970 units 763 units have gone into production in East Godavari. At Kakinaida itself, Mr. C. V. K. Rao will be glad to know that 184 units have been registered and 165 units have gone into production.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నా పేరు చెబుతూ కాకినాడలో 8 యిచ్చారు. అదర్స్ అన్నారు. దాని వల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? వివరాలు యిస్తారా? Is it fair to give merely the number of units registered? Will the hon. Chief Minister look into other things like textiles, etc? What are the food product industries? The hon. Chief Minister has got to state all that

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కాటగరీస్ అన్నీ యిచ్చాము. ఇంకా ఏరో ఉంటే అదర్స్ అని యిస్తాము. ఫై నాన్స్ స్పిచ్ లో ఎక్స్ పెండిచర్ యివ్వడంలో మిసిలేరియస్ అని ఉంటుంది. అట్లా.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు (గొవ్వూరు) :— డెవలప్ మెంటు బోర్డులో జిల్లా ఫస్ట్ మిలీతో ఎం. ఎల్ పలను యిన్ వై టీలుగా వేశారు. అలా కాకుండా ఫుత్, డ్రెస్టింగ్ మెంబర్స్ గా ఎందుకు యిన్ క్లూడ్ చేయకూడదు? state all that.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నంబర్ వన్ కమిటీ అయినా ఏ కమిటీ అయినా గానీ There will be 2 or 3 M.L. As. probably 2 or 3 panchayat samithi presidents and probably one or two others selected by them; I do not know the composition. ఇప్పుడు ఇద్దరు కమిటీ వంటి చోట 9 మంది చేసినారు. Now there can be association of M. L. As. and panchayat samithi presidents ఉండవచ్చునే ఉద్దేశ్యంతో చేయబడినది.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు :— ఎక్కువ చేస్తే ఏమి పోయింది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఒక్కొక్కదానిలో 25 మంది ఉంటారు. స్పెషల్ యిన్ వై టీ గా ఉంటారు కదా. A member of the Legislative Assembly has got every right always at any time to represent either to the Development Board or to the Government or to anybody. An M. L. A. is a public representative and he has a sort of omnibus activity.

శ్రీ ఎన్. రాములు(చైకూతి):— శ్రీ కాకుళంలో పెట్టిన 168 లోనూ ఎన్ని ప్రాదేశను ప్రారంభించాయి? ఎన్ని యూనిట్సుకి ప్రభుత్వం ఆస్తు మంజూరు చేసినది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నిరంజనరావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు చెప్పాను. ఇప్పుడు కాకినాడకు సంబంధించిన వివరాలు ఇచ్చాను. కావాలంటే డిటెయిల్స్ ఇస్తాను. అసీస్మెన్టు అంటే ప్రభుత్వానిది ఉండవచ్చు. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ స్టేట్ షేర్ టు యిండస్ట్రీస్ ఆక్ట్ క్రింద ఉండవచ్చు. అనేక రకాలుగా ఉండవచ్చు. అటువంటిది లేకుండా వ్యక్తిగతంగా పెట్టుకున్నది ఉండవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— డెవలప్ మెంట్ కమిటీ పాసు చేసినప్పటికీ దానిలో ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీ ఉంది. ఖర్చు పెట్టడం వచ్చేసరికి ఫైనాన్స్ కమిటీ ఉంది. అందుచేత అడ్వయజరీగా మిగిలిపోతుంది. అందుచేత సమస్యయం చేస్తారా? లేక ప్రత్యేక కమిటీ వేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:— Obviously, it means that the Number One Committee will be subsidiary to the General Body of the Zilla Parishad.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— వారు ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీ చూడడం లేదు. ఫస్టు కమిటీ ప్రొపోజల్స్ సలహా చెప్పడానికి అధికారం ఉందిగాని ఖర్చు పెట్టడం గురించి 7 వ కమిటీ హోల్డింగ్ చేస్తే జనరల్ బాడీకి వెళ్ళదు...

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఏదయినా వుంటే సార్వభూత్ చేద్దాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి:— పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఎక్స్ ప్లెన్షన్ ఆఫీసర్లు సమితికి ఒకరు ఉండాలి. కాని నాలుగు సమితులకు, 6 సమితులకు ఒక ఆఫీసరును పెట్టడంవల్ల అందుబాటులో ఉండడంలేదు. సమితికి ఒక్కరిని వేయడానికి ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇది ముందు రోజులలో చూద్దాం. వర్క్ లేదు, యంత్రమంది ఎందుకనే క్రిటిసిజం ఉండేది. సమితికి ఒక్క ఆఫీసరును పెట్టుకుంటే డబ్బు దండుగ అవుతుందనుకున్నాము. రెండింటికి మూడింటికి ఉన్న పరిస్థితినిబట్టి పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఒక వేళ అదృష్టవశాత్తు డెవలప్ అయితే ఆ ప్రపోజల్ కూడా ఆలోచించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామయ్య శ్రేష్టి (జగ్గయ్యపేట):— జిల్లా పరిషత్తుకమిటీ రివ్యూ చేయడానికేగాని ఆ మొండు చేయడానికి అధికారంలేదు. దాని విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— రివ్యూ అంటే ఆర్థం ఏమిటి? జరిగిందా లేదా చూసి సలహా చెప్పడానికి ఇవన్నీ ఉన్నాయికదా.

RE-SURVEY OF RAYALASEEMA

166—

* 297 (1884) Q.—Sri M. Munuswamy (Bangaripalem):—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

188—3

(a) whether there is any proposals of resurveying the Rayalaseema in the near future as the previous survey was done fifty years ago ; and

(b) if there is no such proposal why not the Government take up re-survey now ?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy) :—(a) No Sir.

(b) In G.O.Ms. No. 804 Public, dated 26-4-1937 orders were issued in the composite State of Madras that re-settlement operations, should be stopped. As resurveys precede re-settlements and as re-settlements were stopped, no resurvey has been ordered. However if Government find it necessary for the resurvey, suitable action will be taken.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా, సెటిల్ మెంటు 1916 లోనో ఎప్పుడో జరిగింది. తరువాత మరల జరగలేదు. అప్పుడు కొన్ని చెరువులుగా పేర్కొన్నవి ఇప్పుడు సాగులోకి వచ్చినవి. తరి శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. మొత్తము పైన రిసెటిల్ మెంటు చేస్తే నేగాని న్యాయము జరుగదు. ప్రభుత్వము తీవ్రముగా ఆలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది చాలా ఖర్చుతో కూడిన పని. ఎక్కడైనా కొన్ని గ్రామాలలో, గ్రామములోని కొన్ని ప్రాంతాలలోగాని సర్వే చేస్తే బాగుంటుందేమో అనే విషయాన్ని డిపార్టుమెంటును పరిశీలన చేయుమని చెప్పవచ్చును. ఎక్కడైనా అలాంటి ఇస్సులు వస్తే చెప్పవచ్చును.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, చాలా సంవత్సరాలక్రితము జరిగిన సర్వే సెటిల్ మెంటువల్ల చాల అన్యాయాలు జరిగినవి. చక్కదిద్దలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రములో డి. యస్. జి. సర్వే అని పెట్టి ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల ప్రకారము రేట్స్ నిర్ణయించారు. ఖర్చు అయినా సర్వే చాల అవసరము. ప్రభుత్వము ఆలోచన చేసి చేయించడము మంచిదేమో.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—లేదు. ఏదో నిదానము అయినంతమాత్రాన సర్వే సంబర్హ పెద్దవి కావు, చిన్నవి కావు.

శ్రీ బి. గంగ సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి) :— అధ్యక్షా, సర్వే చేసిన తరువాత రైతులనుంచి ప్రతిఫలము తీసుకొని వారి ప్లాన్సు వారికి ముట్టచెబుతారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది చేయవచ్చును. ఇదివరకు సర్వే చేసినట్లుగా గాని, ఈమధ్య ఎవ్వేటు ఈనామ్మ సర్వే చేసినట్లుగాగాని వివరాలు కావాలంటే ప్రాసీ జరుపుంటుంది. ఆ ప్రకారము వివరాలు యిచ్చేదానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు) :—అధ్యక్షా, జమీందారీ ఏరియాస్ లో శేకర్ ఓవర్ అయినతరువాత సర్వే చేశారు. ఒకరి భూములు మరొకరి పేరుపైన వున్నవి. శిస్తులు కట్టడము చాల కష్టముగా వున్నది. రీ సర్వే చేయించాలని మెమోరాండం యిచ్చాము. రీ సర్వే చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— మొత్తము అంతా తప్పు అని కాదు. ఎక్కడ పొరబాటు జరిగినట్లు ప్రభుత్వము నోటీసుకు వస్తుందో అక్కడ ఏమి జరిగినదో చూసి సర్దుబాటు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— అధ్యక్షా! సర్వే చేయనందున చిత్తూరు జిల్లాలో సాగుకు లాభం అయిన భూములు ఫారెస్టులో కలిసిపోయినవి. ఖర్చు అయినా గాని లాభము ఎక్కువగా వుంటుంది. కొన్నివేల ఎకరాలు సాగులోకి రావడానికి అవకాశము వుంటుంది. దానిని అనుసరించి అయినా సర్వే మొదలు పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— విషయము ఏమిటో ఆలోచిస్తాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— అధ్యక్షా! చిత్తూరు జిల్లాలో సర్వే చేయనందున రైతులకు, ప్రభుత్వానికి కూడా నష్టము వున్నది. అందువల్ల యోచన చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— యోచన చేస్తాము.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (శేమూరు) :— అధ్యక్షా! సెటిల్ మెంటు 1925-30 మధ్యలో జరిగింది. తరువాత లేదు. ఇప్పుడు స్థాంతు డ్యూటీ పెరిగి పోయినది. పార్టిషన్ దస్తావేజు వ్రాసుకోవాలంటే ఇదివరకు శిస్తుకు 25% రెట్టు మీద నూటికి రూపాయిన్నర చాలు. ఇప్పుడు భూమి విలువ మీద నూటికి రూపాయిన్నర అడుగుతున్నారు. సెటిల్ మెంటు జరిగితే అది వుండదు. దాని దృష్ట్యా అయినా సెటిల్ మెంటు చేయిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— సెటిల్ మెంటు జరిగితే పన్నులు పోవుంటే అవకాశాలు వున్నవి. కొన్ని పాయింట్సుపైన సెటిల్ మెంటు జరుగుతుంది. ఆ కారణాలతో సెటిల్ మెంటు జరుగకుండా నిలపాలని ఆందోళన జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయము ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే జవాబు చెబుతాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా! సెటిల్ మెంటు సర్వే జమీందారీ ఏరియాస్ లో 1956 లో జరిగింది. రైల్వేలో ఏరియాస్ లో 40 సం.ల క్రితము చేశారు. జాయింటు పట్టాల విభజన కోసము సర్వే చేయిస్తున్నాము. రీ సర్వే చేయడానికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది అంటున్నారు. కాని లెక్కలలో నమోదు చేయబడిన పేర్లు ఒక పేరుకు మరొక పేరు తారుమారు అయినవి. చాలా బాధలకు గురి అవుతున్నారు. కొంత ఖర్చు అయినాగాని రీ సర్వే చేసేదానికి పూనుకొనడం పోతే రైతులకు చాలా యిబ్బందులు వున్నవి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— సెటిల్ మెంటు చేయవలసిన అవసరము లేదు. కొత్తగా చేసిన సర్వే సెటిల్ మెంటు లో ఎట్టేట్టు ఈనామ్మె గ్రామాలలో అక్కడక్కడ కొన్ని లోపాలు వున్నమాట నిజమే. ఎక్కడైతే నోటీసుకు వచ్చినవి చెబితే తప్పకుండా చక్కదిద్ది, సర్దుబాటు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ టి. లక్ష్మారెడ్డి (ఘనాపూర్) :—అధ్యక్షా! తెలంగాణాలో రైతులు అక్కరలేదనప్పటికీ సర్వేచేయిస్తూ వేలరూపాయలు రైతులపైన రుద్దుతున్నారు. అది మానుకోడానికి ప్రయత్న చేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా! ఎప్పుడో 40, 50 సం.ల క్రితము తరాలను నిర్ణయించారు. కాలక్రమేణా తరాలు మార్పు చెందే అవకాశము వుంది. కొన్ని భూములు నాసి భూములు కావచ్చును. కొన్ని మెరుగు కావచ్చును. పాచ్చడము, తగ్గడము రెండూ వుంటాయి. దానిదృష్ట్యా రీసెటిల్ మెంటుకు పూనుకొంటారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ప్రభు త్వ ఆదాయమును దృష్టిలో పెట్టుకొనే టట్లుగా వుంటే సెటిల్ మెంటు చేస్తే బాగానే వుంటుంది. సెటిల్ మెంటు చేస్తే వస్తులు పెరుగుతాయనే ఉద్దేశ్యముతో 30, 40 సం.ల క్రితము పెద్ద వాయకులు పెద్ద అలకడి చేశారు. ఎక్కడైనా అవసరమును కొంటే చేసేదానికి నాకు అభ్యంతరము లేదు.

FAMINE RELIEF WORKS IN CHITTOOR DISTRICT

167—

* 211 (2513-A) Q.—Sri G. Sivaiah (Puttur) :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) what is the amount that was allotted to Puttur taluk in Chittoor district for famine relief from the month of June, 1968 till this date;

(b) whether the Eastern taluks in Chittoor district are treated alike with the up-land taluks in Chittoor district;

(c) whether it is a fact that the District Administration intend to allot funds for famine relief works on the basis of Revenue Divisions;

(d) whether it is a fact that Sarvasri G. Sivaiah, K. Gopal Naidu, K. Muniswamy, L. Ganga Subbarami Reddy and A. Easwara Reddy, M. L. As. presented a joint memorandum to the District Collector, Chittoor and also the Revenue Board Member in-charge of Famine work requesting them to spend the famine funds in the district wherever it is necessary and not basing on Revenue divisions;

(e) whether the Government is aware that many firkas in the eastern taluks in Chittoor district are very badly affected due to drought condition; and

(f) whether the concerned district officials and Revenue Board Member in-charge of Famine works visited the interior parts of Puttur Taluk and other taluks in eastern division; if not, the reasons there for?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) Rs. 2,78,955 for the year 1968-69 i.e. from 1-4-1968 to 31-3-1969.

(b) Yes Sir.

(c) No Sir.

(d) No such Memorandum was received either by the Collector or by the Board of Revenue.

(e) It is a fact that the areas were affected by drought conditions in the year, 1968.

(f) The District Collector and the District Revenue Officer visited the affected taluks.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :— అధ్యక్షా! కరువుకు సంబంధించి మా చిత్తూరు జిల్లాకు చాలా అనుభవము వున్నది. తరచుగా సెప్టెంబరు, అక్టోబరు వరకు వర్షాలు రావు. అప్పుడు పెద్ద ఆందోళన చేసిన తరువాత ఫామిన్ ఏరియా డిక్లర్ చేసి కొంత సహాయము యిస్తామని చెప్పడము జరుగుతుంది. ఆ ఫండ్స్ జనవరికిగాని అందవు. నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో చినుకులు పడేటప్పటికి వర్షుని నిలిపివేయడము, ఫామిన్ వర్కు క్రింద తీసుకొన్న వర్కుకు కంట్రాక్టర్లకు యివ్వవలసిన బిల్లు నిలిచిపోతాయి. ఇట్లా చిత్తూరు జిల్లాలో ఫామిన్ వర్కుక్రింద యివ్వవలసిన బిల్స్ రిక్షల వరకు వున్నవి. అవి ఈమధ్య యిచ్చారు. పని పూర్తిగా జరగదు. అర్థము, అర్థము చేస్తారు. దానికి పే చేయడము జరుగుతుంది. అది ఎందుకు కొరగాకుండా పోవటము జరుగుతుంది. ఫామిన్ వర్కుకు అలాట్ చేసిన డబ్బు వర్షాలు వచ్చినా వర్కును కంటిన్యూ చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఫామిన్ ఖర్చు అనేది కొంత కాలము కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయముతోను, కొంతకాలము మనము కేటాయించిన డబ్బుతోను వుంటుంది. ఫామిన్ వర్కు జరిగి మధ్యలో నిలిచిపోతే నార్మల్ ఫండ్స్ తో పూర్తి చేసేదానికి యోచన చేయవలసివుంటుంది.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా! పుత్తూరు తాలూకాలో మొత్తము ఎన్ని ఫామిన్ వర్కు స్టాప్ చేశారు? 2 లక్షలు యిచ్చారు. స్టాప్ చేసిన వర్కు అన్నీ పూర్తి అయినవా? స్పిల్ ఓవర్ వర్కు ఎన్ని వున్నవి? ఎంత మొత్తము అవసరమైనది? దానిని యివ్వదలచుకొన్నారా లేదా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—వివరాలు లేవు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ బి. గంగాసుబ్బరామిరెడ్డి :—అధ్యక్షా! ఈ జిల్లాకు 2 లక్షల చిల్లర యిచ్చామని అన్నారు. ఏ తాలూకాకు ఎంత యిచ్చారు? లేక కొన్ని తాలూకాలకే రెస్పిక్ట్ చేశారా? అన్ని తాలూకాలకు యూనిఫారమ్ గా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నాదగ్గర పుత్తూరు తాలూకా వివరాలే వున్నవి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా! డి. కి జవాబు లేదు అన్నారు. ఇంత రిప్రజెంట్ చేసినప్పుడు రిప్రజెంటేషను రాలేదని అధికారులు అంటే ఏమి చేయాలో అర్థముకాలేదు. మంత్రిగారు ప్రత్యేకముగా పరిశీలన చేశారా? ఇంతమంది సభ్యులు సంతకాలుచేసి రిప్రజెంటేషను బోర్డు మెంబరుగారికి, కలెక్టరుగారికి యిచ్చాము. అంటే మంత్రిగారు లేదని అంటే ఏమి చెప్పుకోవాలి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నాకు యిచ్చిన జవాబు సభకు మనవి చేశాను. వారు దీనిలో సిగ్నేటరీ ఏమీ కాదు. పంపిన వారు ఫలానా తేదీన పంపాను, ఎందుకు ఈ మాదిరి జవాబు వచ్చినది అని వుంటే తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేయిస్తాను.

Sri D. Venkatesam :—Is it a fact that they have purposely given the representation to the Board Member as well as the Collector since they wanted to ascertain the information? What have the departmental people to say? You must look to the fact that representation has been given by so many M. L. As. and you can give a vague answer like this.

Sri P. Timma Reddy :—They are responsible officers. ఏదయినా యిచ్చినట్లుగా గుర్తుంటే చెబితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—The question also is put by a responsible member. The question is put by Mr. Sivaiah and his question is, whether it is a fact that such and such a Memorandum by so and so has been presented to so and so. When the member himself says that he has presented it, there is no point in saying that no such memorandum was presented at all.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— కాంక్షను చేశాం అంటున్నారు. ఆ మొత్తం ఏ విధంగా బీదవారికి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారు.

(No answer)

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి (అక్కిరెడ్డిపల్లి) :— మంత్రిగారు జాయింటుగా ఆయిదారుగురు సభ్యులు మొమెరాండం యిస్తే అది రాలేదు అని ఆఫీసర్లు చెప్పిన విషయాలే దృష్టిలో పెట్టుకొని అది నమ్ముతున్నారు. అసెంబ్లీకి లైటుగా తీసుకుంటే మనం డెమోక్రటిక్ ఏజిలో ఉన్నామా లేదా అనేది చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రశ్నలో వేసిన సభ్యులు ఈశ్వరరెడ్డిగారున్నారు. శివయ్యగారు లేరు. వెంకటేశంగారు ప్రశ్న వేసినప్పుడు వారు సిగ్నేటరీ కాదని. ఎందుకంటే ఈశ్వరరెడ్డి గారు ప్రశ్న వేస్తే నేను విచారించడానికి అవకాశముంటుంది. ఆ ఉద్దేశమే గాని పంపినది చేరలేదనికాదు.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి) :— ఈ రిప్రజెంటేషను మినిస్టరు గారికి శక్రటరిగారికి ఇచ్చాము. దాని బోగట్టా శివయ్యగారికి చెప్పాము. తిరిగి శ్రద్ధ పహిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నాదగ్గర ఇచ్చారనా స్రవ ? కలెక్టరుకు బోర్డుకు....

Mr. Speaker :—The question is whether a memorandum was presented by so and so, M. L. As. Sri Eswara Reddy is supposed to be one of the signatories.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—మేము కలెక్టరుగారి మినిస్టరుగారికి చీఫ్ మినిస్టరు గారికి ఇచ్చామండి. సుబ్బరామిరెడ్డిగారు నేను జూవరయ్య కలిసి యిచ్చామండి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ప్రశ్నలో కలెక్టరుకు బోర్డుకు ఇచ్చామని, మంత్రికి ముఖ్యమంత్రికి కాదు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ముఖ్యమంత్రిగారికి మంత్రిగారికి కలెక్టరుకు బోర్డుకు యిచ్చామండి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—మంచిది. ప్రత్యేకంగా కలెక్టరును బోర్డును కనుక్కొంటాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—చాలా సందర్భాలలో యం. యల్. పి. లు యిచ్చినవన్నీ కలెక్టరులు చేరలేదంటే ప్రయోజనమేమిటి? సామాన్య జనానికి న్యాయం జరగాలనే రోజులలో అక్షమండికి పైగా జనాభాకు ప్రతినిధులు వున్నవారు రిపోర్టుచేస్తే కాగితాలే అందలేదంటే అన్యాయం.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చూస్తామండి.

Sri D. Venkatesam :—Collectors are not responding to the correspondence of the M. L. As.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది అందరకూ అవసరం ఉంటుంది. యీ పొద్దు మంత్రి రేపు అక్కడ కూర్చోవచ్చు. అందువలన శాసనసభ్యులు పంపించే రివ్రైజం లేవనూకు అక్నాలెడ్జిమెంట్ ఇచ్చాలని ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ పంపిస్తాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇదొకటే కాదు. సామాన్యులతో సంబంధం వున్న రెవిన్యూ మంత్రిగారి డిపార్టుమెంటులోనే యిట్లాగ జరిగితే యింకేమైనా మోక్షముందా? గుడ్డా బట్టా లేని వారు కూడ ఆయనవద్దకుపోయి చెప్పుకునే అవకాశం కలిగిన ఆయన డిపార్టుమెంటులోనే కలెక్టర్స్ దిక్కుదివాణంలేకుండా ఉంటే మేము ఏమి చెప్పాలి. కనీసం యిదయినా విచారణ చేయిస్తారా? It is not the only instant. Several hundreds of instances have taken place like this.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—పొరపాటు పడ్డారేమో చూస్తాను. ఇంక మీదట శాసనసభ్యులు పంపించే మేమొరాండముకు అక్నాలెడ్జిమెంట్స్ పంపించి తరువాత దానిమీద తీసుకున్న చర్య జనాబుగా పంపించమని చెబుతాను.

Mr. Speaker :—I do not know what you want the Minister to do. He is saying "Now that it has been brought to my notice by

Several members that a Memorandum was presented not only to the Joint Collector, but the Collector, the Chief Minister etc., I will look into the matter."

Sri R. Rajagopala Reddy:—There is a petition submitted by a responsible member. It is a very important matter touching democratic spirit. We should not ignore such matters. What is the specific action which the Minister is proposing to take against the officers concerned who have suppressed this information? చూస్తాం అంటే లాభం లేదు. When there is a clear case that the officers are trying to mislead; what is the definite action that the Govt. proposes to take?

Sri P. Thimma Reddy:—It is not a matter warranting any suppression of information. After all, in this case of famine relief, Government has moved by itself and have taken all the care necessary and done all that they could. యీ మెమోరాండం గురించి సప్రెస్ చేయడానికి అవకాశంలేదు. వారు చేరలేదని చెప్పారు. ఏవద్దతిలో చెప్పినా? దానికి కారణాలేమో కనుక్కుంటాను.

Sri G. Venkata Reddy:—Whenever you go to the Board to represent about drought conditions, you don't get a proper reply from the concerned officer. Simply the answer will be "All right; we shall see." That is the common reply we are getting from the Board. Let the Minister take action for not giving proper replies to the hon members as well as for not giving proper replies in writing.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చెప్పారు. దాని సంగతి చూస్తాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—నలుగురు యం. యల్. ఎ.లు కాగితం ఇచ్చామంటే మా దగ్గరలేదు మళ్ళీ విచారిస్తామంటారు. ఇన్ సల్టు మీద ఇంజనీ ఎందుకుచేస్తారండి. అసెంబ్లీ మెంబరు కాగితం ఇస్తే ఇది పోయింది మళ్ళీ ఇంకొకటి ఇవ్వుంటారు. ఇది అలవాటయిపోయింది. అసలు ఇచ్చిన కాగితం ఇవ్వలేదంటే ఏమి చెప్పాలి? వైగా ఆలోచిస్తామంటారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—తమకు సందర్భం తెలిసినట్లులేదు. మరొక కాగితం ఇవ్వండి విచారిస్తాం అనేది కాదు ఇది. ప్రశ్నచూచి ఉప ప్రశ్న వేస్తే జాగుంటుంది. జనరల్ గా ప్రశ్న వేస్తే కాదు.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—Don't insult us. Why do you add insult to injury? The question was whether it is a fact that so and so presented a joint memorandum to the District Collector. I say this is a matter for privilege issue. They sent a representation. కలెక్టర్ దగ్గరలేనే లేదని అంటారా? Dist. Collector దగ్గర Revenue Board దగ్గర లేదా? ఎవరిదగ్గర లేదా? అయితే privilege issue గా తీసుకోండి. మీరు లేదని అంటున్నారు. I am raising a question of privilege.....

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నేను అడిగిన జవాబుని చాటు ఇచ్చినారు. Memorandum చేరలేదు అన్నారుగదా? చేరలేదని అనటం పొరపాటు. మీరు మరల కనుక్కోవలసింది—చేరిందా లేదా? అనేది ప్రశ్న. నేను కనుక్కోంటానని అన్నాను. మరి మీరు యిచ్చే సలహా దీనికి సంబంధంగా కనబడదే ?

Mr. Speaker :—The question reads, whether a memorandum was presented. 'Presented' means, presented in person. Presenting a petition, they must have done so in person. Did they send it in person or by post?

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—In person యిచ్చామంది. కాపీ వారికికూడా ఇచ్చాం. Memorandum ఇవ్వటం అయితే జరుగుతోందిగాని, దానికి సమాధానాలు రావటంలేదు.

Mr. Speaker :—The memorandum was presented in person to the Joint Collector. That is what he says. There is some confusion. Please look into it and take necessary action.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—Personal గానే ఇచ్చాం సార్.

Mr. Speaker :—Answer for all the other questions will be laid on the Table of the House, except Question No. 169.

PROMOTION OF DY. COLLECTORS

169—

*214 (2539) Q.— Sri Ch. Panduranga Rao (Kaikalur) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) how many Deputy Collectors were promoted to the Collectors' grade from 1-11-1956 ;

(i) From Telangana area.

(ii) From Andhra area.

(b) how many of those promoted to I.A.S. Grade have retired and how many are still working :

(i) in Telangana area.

(ii) in Andhra area.

(c) how many posts of selection grade Deputy Collectors were sanctioned and how many from each are holding these posts :

(i) in Telangana area

(ii) in Andhra area .

(d) the total bed strength of all the Hospitals started by Christian Missionaries in the State since last ten years ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) (b) (c) & (d) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[L. A. Q. No. 2539 (*169)]

PROMOTION TO THE SENIOR TIME SCALE OF THE
INDIAN ADMINISTRATIVE SERVICE

Since 1-11-1956, 79 Deputy Collectors (39 from the Andhra area and 40 from the Telangana area) have been promoted to the Senior Time Scale of the Indian Administrative Service in Andhra Pradesh. Of the above, 23 Officers belonging to the Andhra area and 6 Officers belonging to the Telangana area have since retired from the service. Thus the number of officers now in service is 50 consisting of 16 Officers of Andhra area and 34 Officers of Telangana area. Out of the 16 Officers from Andhra area as on 1-2-1970, 6 were serving in Andhra area, 2, in posts in Telangana area, 8 in posts of non-regional character. Out of 34 officers belonging to the Telangana area as on 1-2-1970, 8 were serving in Telangana area, 2 were serving in Andhra area, 24 in posts of non-regional character.

SELECTION GRADE DEPUTY COLLECTORS

26 posts of Selection Grade Deputy Collectors have been sanctioned. This comprises 20 posts of Personal Assistants one in each of the 20 districts, 5 posts of Assistant Secretaries in the Board of Revenue and one post of Assistant Secretary in the Revenue Department of the Secretariat.

At present 32 Deputy Collectors are officiating in Selection Grade. Of this, 11 belong to the Andhra area and 21 to the Telangana area.

As on 1-2-1970, out of 11 Selection Grade Deputy Collectors belonging to the Andhra area, 7 were occupying regional posts in the Andhra area and 4 were occupying non-regional posts. Out of 21 Selection Grade Deputy Collectors belonging to the Telangana area, 9 are occupying regional posts in Telangana area 3 are occupying Regional posts in Andhra area, 8 were occupying in non-regional posts and one was on leave.

The number of posts to be filled in by the Deputy Collectors in Andhra area is 79, while the number of posts to be filled in by the Deputy Collectors in the Telangana area is 61. These posts are inclusive of the posts of Divisional Officers to be normally filled in by the I.A.S. Officers, but which are currently being filled in by the Deputy Collectors. In addition to the above regional posts, there are 38 posts to be filled by the Deputy Collectors which are of a non-regional character.

Out of the 79 posts in Andhra area, 68 are filled by officer belonging to the Andhra area, and 11 are vacant. Out of 61 posts in Telangana area, 43 are filled by the Officers belonging to the Telangana area, 8 by Officers belonging to the Andhra area and 15 posts are vacant.

Promotion to the category of Deputy Collectors is made on a consideration of the claims of all qualified Tahsildars in the Andhra and Telangana areas of the State and there is no proportion as

between the Tahsildars of the Two regions. Promotion to the category of Selection Grade Deputy Collectors and to the I.A.S. is made on a consideration of the claims of eligible Deputy Collectors.

NOTE :

(1) In the above statement, posts in the Bhadrachalam division have been treated as pertaining to the Telangana area.

(2) All persons who as on 31-10-1955 were in the service of Andhra State are taken as belonging to the Andhra area and while all persons who as on 31-10-56 were in service in the former Hyderabad State are taken as belonging to the Telangana area. Persons freshly recruited to the Government service in the State of Andhra Pradesh after 1-11-56 are taken as belonging to the Andhra and Telangana area as the case may be depending upon their native district etc.

(3) The posts at Headquarters and posts like Managing Director, Cooperative Spinning Mills Guntakal, Executive officer, Tirumala Tirupathi Devasthanams, Tirupathi, Managing Director, Kalpalatha, Administrative officer, Andhra Pradesh Housing Board, Private Secretaries to Ministers etc. have been treated as non-regional posts. అధ్యక్షా ! వివరాలు సభకు సమర్పించటం జరిగింది.

శ్రీ టి. సి. రాజ్ : — అధ్యక్షా ! వివరాలు చూస్తే, ఆంధ్ర, తెలంగాణా గురించి ratio proportion గురించి ప్రభుత్వం మరచిపోయిపోయింది. ఇక్కడ 79 Deputy Collector లో 39 మంది ఆంధ్రవాళ్ళు ఉన్నారు. 40 మంది తెలంగాణావాళ్ళు ఉన్నారు. అలాగే 29 మంది Senior time scale of the Indian Administrative Service in Andhra Pradesh లో ఉన్నారు. Of the above 23 officers belong to the Andhra area and 6 officers belong to the Telangana area. Retire అయినవాళ్ళలో 23 మంది ఆంధ్రులు retire అయితే — 6 మంది మాత్రమే తెలంగాణావాళ్ళు retire అయినారు. Retire అయ్యేదాని లోనూ ఎక్కువమందిని ఆంధ్రులనే పంపటం జరుగుతోంది. మొత్తానికి ఇప్పుడు ఆంధ్ర — తెలంగాణాకి యిస్తున్న ratio proportion ప్రకారంగా promotions ఇస్తున్నారా ? దానిని పాటిస్తున్నారా ? లేదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి : — ఇదివరకు ఉన్నవాళ్ళే ఉన్నారు. తర్వాత State పర్సంటు అయిన తర్వాత — proportion maintain చేయటం లేదు.

శ్రీ కొండాలక్ష్మణశాస్త్రి (భో న గి రి) : — Deputy Collectors Promotion విషయంలో వారి note లో ఉంది Regional Basis మీద Proportion లేదని చెప్పి అయితే Seniority Basis పైననే Promotion ఇస్తున్నారా ? అనేది ఒకటి. తహసీల్దారులనుంచి Deputy Collectors Promotion లో మీరు ఇచ్చిన note లో 79 ఆంధ్ర posts 61 తెలంగాణ posts 38 posts Non Regional Type altogether 178 posts vacant గా ఉంటే మీరు Filling up చేసినటువంటివి — 68 ఆంధ్ర Posts fill up చేశారు 48 తెలంగాణా Posts fill up చేశారు. తెలంగాణా posts లో మరల 3 Officers from Andhra Promoted చేశారా అన్నారు. Ist Page Last Paragraph ఆంధ్ర 11 posts Vacant గా ఉంటే తెలంగాణా posts లో ఎందుకు fill up చేయవలసివచ్చింది. రెండవది — ఆంధ్ర post

ఎందుకు Vacant గా ఉంచారు. Altogether 178 posts ఉంటే మీరు fill up చేసింది 119. on Andhra and Telangana both Regions. Why the posts were kept vacant to the extent of one-third? ఈ విధంగా మీరు శలవు ఇవ్వటం జరిగింది. Actual గా ఇన్ని posts vacant గా ఉంచటం జరిగింది. ఆంధ్ర లో post vacant ఉన్న — తెలంగాణాలో ఎందుకు fill up చేయటం జరిగింది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఇదిచాలా పెద్దగొడవ అయిన సమస్య అధ్యక్షా! ఇప్పటికి ఇంకా వెంటనే 50-60 posts fill up చేయవలసి ఉన్నాయి దీనికికూడా Seniority List ఏర్పాటుచేసేదానిలో ఆలోచనలు సందర్భాలు వివరాలు అన్ని చూస్తున్నాం.

శ్రీ కొండాలత్తుజ్జాపూజీ:—ఇంకా దానికి సమాధానం రాలేదు మీరు 11 posts ఆంధ్రలో Vacant గా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. 3 posts తెలంగాణాలో ఆంధ్ర post లో fill up చేశాం అంటున్నారు. దీనిని Background పదిలం చేశాం. Last Paragraphలో చూడండి What is the reason Out of 79 posts in Andhra area, 68 were filled by officers belonging to the Andhra area, and 11 are vacant. Out of 61 posts in Telangana area, 43 are filled by the officers belonging to the Telangana area, 8 by officers belonging to the Andhra area and 15 posts are vacant.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఆంధ్రలో — తెలంగాణాలో కూడా వేకన్సిలీ ఉన్నాయి. అవి ఫిజ్ చేయవలసినవి — కారణం — సీనియారిటీ లిస్ట్ చేయటంలో కొంత ఇబ్బంది ఉంది. కొన్ని యింపార్టెంట్ గా వెంటనే ఫిజ్ చేయవలసిన పోస్ట్స్ ఉన్నాయి.

Sri V. B. Raju (Siddipet):—There is no break-up among R.D.Os. in Andhra and Telangana. Probably, the Minister does not know it. Now, I would like to know (1) whether a common gradation and seniority list of Tahsildars has been finalised or not; (2) whether promotions to R.D.Os. — whether it is Andhra or Telangana — have been done according to the seniority that was available in the Tahsildar's list; and (3) Has the Government of India, in the month of November, given any final finding in respect of seniority of the Tahsildars?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఫైనల్ లిస్ట్ అనే దానికి ఒక అంతులేకుండా ఉంది. ఆఫీసర్స్ లో ఫిజ్ చేసేటప్పుడు — డిఫరెంట్ క్రెటేరియా తీసుకొని వాటిని....

Sri V. B. Raju:—My questions are straight. I do not want comment. I would like to know whether the list have been finalised which should have been done in 1957. Today, we are in 1970. Has the list of Tahsildars been finalised according to the Principles of seniority.

Sri P. Thimma Reddy:—Hon. Member should be knowing better than me.

Sri V. B. Raju:—I do not want this personal approach. It is a factual information that I want. I am not concerned who is the Minister then or now.

Sri P. Thimma Reddy :—A list is now being prepared and that list will be sent to the Government of India for notification, because such people who have got any claims should be given an opportunity to speak about their claims also.

Sri N. Ramachandra Reddy (Dornakal) :—Is the Minister aware that the Government has issued a G. O. confirming seniority of the promoted R.D Os. without consideration of the seniority list of Tahsildars. Is the Minister aware of it; if so, will he actually stay the seniority list till the Tahsildar's list is finalised, so that there may not be unrest among the services?

Sri P. Thimma Reddy :—That is a matter for notice and I must check up.

Sri N. Ramachandra Reddy :—What are the basic principles of integration and whether the non-gazetted Tahsildars of Andhra area equated with the Gazetted Tahsildars of Telangana area?

Sri P. Thimma Reddy :—That part of it, I do not know. If a separate question is put, I shall provide the answer.

Sri N. Ramachandra Reddy :—This question is inter-related. Where is the need to put another question. This is a supplementary arising out of main question.

శ్రీ సి. పాండురంగ రావు :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర డెప్యూటీ కలెక్టర్లు, తహసీల్దార్స్, రెవెన్యూ ఆండ్ క్రిమినల్ అకౌంటెన్ట్స్ పాస్ అయితే గానీ ప్రమోషన్ యివ్వటం లేదు. అట్లాగే తెలంగాణా ఇన్స్పెక్టర్లు కూడా—అది వర్తించదా? వర్తించక పోవడానికి, కారణం ఏమిటి? అట్లా అయితే కాన్సిట్యూషన్ కి విరుద్ధం కాదా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—వాస్తవమే అధ్యక్షా! That is a disadvantage to Andhra Tahsildars. because they cannot be promoted till they pass the tests. తెలంగాణాలో tests అవునరంలేదు. ఈ మధ్య tests ను impose చెయ్యడం జరిగింది. బహుశః I am clear about the rule position, వాళ్ళకు first promotion అయిన తరువాత test కావాల్సి అంటున్నారు. that is a disadvantage to the Andhra area, whether it is constitutionally permissible, I cannot say now Sir.

శ్రీ బి. నిర్మలరావు :—ఇప్పుడు అధ్యక్షా ఈ అన్యాయాలు ఏవైతే జరుగుతున్నాయో తహసీల్దార్లకు seniority fix చేయండి. ఇప్పుడు commission ను appoint చేశారుకాదా! దాని per view లో అదికూడా వుందా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది కనుక్కోవాలి Sir.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా! సర్వీసు విషయంలో ఆంధ్ర-తెలంగాణా కాకుండా non-regional basis మీద కొన్ని Posts Sanction చేస్తున్నారు. ఇందులో 2:1 proportion ఏదైనా వుందా? ఎందుకంటే General Service లో 2:1 అని చెప్పారు. పోతే తెలంగాణా తహసీల్దార్లు

అందరకు Seniority యిచ్చారు—ఎందుకంటే ఇక్కడ తెలంగాణా తహసీల్దార్లు Gazetted అని, ఆంధ్ర తహసీల్దార్లు Non-Gazetted అనే కారణంవేత duties, functions ఒకటే అయినా తెలంగాణా తహసీల్దార్లను Seniority listలో పైనపెట్టి, ఆంధ్ర తహసీల్దార్లను దిగువ పెట్టిన కారణంగా ఈ promotions విషయంలో R. D. O. నుంచి collector grade కు, R. D. O. నుంచి Special Deputy Collector gradesకు, తహసీల్దార్లు నుంచి R. D. O. వరకు వెళ్ళేటప్పటి వరకు list తయారు చేసినట్లైతే 48 గురు తెలంగాణావారు వుంటే 38 మంది మాత్రమే ఆంధ్రవాళ్ళు ఉన్నారు. Deputy Collectors to Collectors వరకు R.D.O. లు Special grade కు వెళ్ళింది మాస్తే 21 మంది తెలంగాణావారు వుంటే 11మంది ఆంధ్రులువున్నారు. అలాగే తహసీల్దార్లనుండి R. D. O. postsకు వెళ్ళింది 77 వుంటే తెలంగాణావారు 61 మంది, but there are 38 Non-regional posts is whom there are more Telangana Tahsildars. కాబట్టి అసలు ఇదికాకుండా దీనివిషయంలో రంగారెడ్డిగారు Revenue Minister గా వుండగా చేసినటువంటి తీర్మానాలు వుండాలి. ఆ files Missing అని Government Police కు compliant యిచ్చిందని Police trace out చేస్తామని regular compliant యివ్వవలసిందని enquiry చేస్తామని చెప్పితే, ప్రభుత్వం complaint యివ్వకుండా files ను trace out చేయించకుండా ఏదో రాజకీయ ప్రయత్నాలకోసం ఆంధ్ర సర్వీసెస్ కు అన్యాయం చేస్తున్నారా లేదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అధ్యక్షా ! ఇది చాలా బ్రహ్మాండమైన సప్లమెంటరీగా వుంది. విచారణ చేస్తాం. త్రేసులో వుంది. సెక్రటేరియట్ నాకు యిస్తే చూస్తాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Is it a fact that there is recently a directive from the Government of India, and instead of proceeding according to the directive of the Government of India, the State Government hurried through, rush through, promotions and finalised the list and is it true that the Deputy Collectors have gone to the High Court.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గవర్నమెంటు ఏమి అట్లా చెయ్యలేదంటే మామూలుగా చేస్తూ వుంటాము. పోయేవాళ్ళు కోర్టుకు పోతూ వుంటారు.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Let the Minister verify. It is a fact that within the last two days it was rushed through and they wanted to finalise and wanted to include them for the I. A. S. Cadre and that was after a representation only. I also represented to the Chief Minister in that connection and it was stayed. Probably the Minister does not know.

Sri P. Thimma Reddy :—I do not know whether it was hurried through. In the usual course details come . . .

Sri N. Ramachandra Reddy :—I will provide the information. Within two days it was hurried through. After the directive was received from the Government of India, it was hustled through.

Sri P. Thimma Reddy :—In the usual course files get circulated, the names will be listed and they go to a Committee. Some information the hon. Member knows, which I do not know.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—అధ్యక్షా! ఈ తెలంగాణా officers grievances విచారణకు ఒక High Power Committee వేశారు. అదేలాగున ఆంధ్ర officers grievances ను విచారణ చేయడానికి ఒక కమిటీ వేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నేను ఏమీ చెప్పలేను అధ్యక్షా!

శ్రీ పి. కోటయ్య :—ఆంధ్ర services grievances ను ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి కమిషన్ విచారణ చెస్తుందా? లేకపోతే house తరపున కమిటీ వేయగలరా? లేకపోతే ఏమిచేయదలచారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఈ ప్రశ్న 15 ఏళ్ళక్రితం రావలసిన ప్రశ్న. కానీ సమస్యలు వుంటే అవసరమని తెలిస్తే ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తుంది.

Sri Pragada Kotiah :— When we are paying special attention to a particular part of services belonging to a particular region why don't you not pay the same attention to Andhra services also?

Sri P. Thimma Reddy :— There should have been a need for a small Committee or a Big Committee—some Committee to see into the grievances of the Andhra officers also. But that did not exist till now. I think most of the problems are solved and a few issues that are pending I think the High-powered Committee that is now appointed should be able to solve and the Government should be able to solve them.

Sri Pragada Kotiah :— Is it going to look into the grievances of the Andhra services also?

Sri V. B. Raju :— I would like to know from the Minister the sanction behind the supposed High-Powered Committee, its statutory character and whether its findings or recommendations are binding on the Government in the context of the States Reorganization Act.

Sri P. Thimma Reddy :— I will not be able to answer that supplementary.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మామూలుగా regional posts — తెలంగాణా region, ఆంధ్ర region అని వుంది. Non-regional post Head - quarters లో వున్నాయి. Spinning Mills, Managing Director యివన్నీ వున్నాయి అనుకోండి ఇది చూస్తే ఆంధ్ర officers కు అన్యాయం జరుగుతోందని clear గా కనపడుతోంది. వాళ్ళకు Committee వేయకుండా

తెలంగాణావారికి Committee వేశారు. వాళ్ళ grievances కు Memorandum
యిచ్చారు. ఈ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని grievances redress చేయడానికి
ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—Grievances అనేటటువంటివి redress చెయ్య
డానికి Government is prepared always. మీరు ఆంధ్ర తెలంగాణా,
ఆంధ్ర, తెలంగాణా అనేటటువంటిది చెప్పకుండా వుంటే బాగుంటుందని నేను
భావిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యచెట్టి :—ఆధ్యక్షా, ప్రభుత్వంలో ఆయితే ఆంధ్ర
తెలంగాణా అనేటటువంటి సమస్య వుంది రాయలసీమకు ప్రత్యేక కొంత
percentage కోటా యిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందులో అనంతపూరుకు.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యచెట్టి :—అనంతపూరుకు కాదుసార్ —రాయల
సీమకు పూర్తిగా వెనుక బడ్డ వాళ్ళకు 1:3 ratio ప్రకారంగా మాకు allot
చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను ?

శ్రీ పి. శేషవతారం (పాలకొల్లు) :—ఆంధ్ర అయినా తెలంగాణా
అయినా promotion వగైరాలలో అందరికీ సమానంగా వర్తించేటట్లు చూడ
గలరా ? అనుభవం దృష్ట్యా 2:1 ఖచ్చితంగా అమలుజరుపగలరా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చూస్తామండి. ఏముందో ఏమో !

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

NON-PAYMENT OF THE TEACHERS IN SATYAVEEDU

S. No. 180-A.

S. N. Q. No. 1444-V.

Sarvasri Katari Muniswamy, S. Vemayya, O. Venkata
Subbajiah and V. Muniswamappa (Vepanjeru) :— Will the hon.
Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that teachers who are working in Aided
non Mission school Satyaveedu, Chittoor district are not paid their
salaries for the last 5 months;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the action taken against the persons responsible for the
non payment of the salaries to the teachers referred to above?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :— (a)
The teachers of Aided-non-Mission-School, Satyavedu, Chittoor
District, are not getting salaries since October 1969, because the
management has flouted the orders of the District Educational
Officer.

(b) The management removed one teacher from service and the District Educational Officer, Chittoor asked them to reinstate him and they failed to do so. Hence the District Educational Officer stopped grant to the School.

(c) Does not arise.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా ! ఈ Teachers work చేస్తున్న స్కూలు మేనేజరును, Deputy Inspector of Schools కూడా జరిగిన వ్యవహారం ఫలితంగా ఆ టీచర్స్ కు 5 మాసాలుగా జీతాలు లేకుండా పోతే వాళ్ళ గతి ఏమి కావాలి? దీని విషయంలో నాకు వచ్చిన representation ప్రకారం Deputy Inspector of Schools యొక్క wife ని ఆ స్కూల్లో appoint చేయమని అడగడం, ఒక్కొక్కరి చేత earned leave పెట్టించి 3 or 4 months వరకు యివ్వడం, దాని తరువాత D. E. O. గారి డ్రైవరు బావమరిదితో, మరెవ్వరితో యివ్వమని D. I. recommend చెయ్యడం, కొన్నాళ్ళ ఆయన తరువాత permanent గా యివ్వమని అడిగితే, నేను యివ్వలేనని manager చెప్పడం, దాని ఫలితంగా యిదంతా జరిగిందని వ్రాశారు. సత్యవేడు టౌన్ లో వుండే 20, 30 మంది పెద్దలు signatures తో ఆ స్కూలు మీద మంచి impression తో వ్రాశారు. ఒక చేత management వ్యవహారం వుంటే management మీద తీసుకోవాలి. అంతేగాని Teachers ను బాధపెట్టడం ధర్మం కాదు. కనుక వెంటనే Teachers payments release చేసే orders పంపించి, ఒక enquiry అక్కడ conduct చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా ! యిందులో యిద్దరు ఉపాధ్యాయులకు direct payment జరుగుతోంది. ఒక ఉపాధ్యాయుని తీసి వేశారు. తీసి వేయడం పొరపాటు మళ్ళీ తీసుకోవాలని D. E. O. చెప్పడం జరిగింది. వారి ఉత్తర్వులను అమలు చేయకుండా ఢిక్కరించారు. కాబట్టి Rules ప్రకారం grants ఆపడం జరిగింది. అయినా నేను మళ్ళీ యింకొక రిపోర్టు తెప్పించు కొంటున్నాను. గౌరవ సభ్యుల దగ్గర కూడా ఏమైనా ప్రత్యేక వివరాలు వుంటే, వారు నాకు యిస్తే దాన్ని కూడా నేను దృష్టిలోకి తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—Management సరిగా జరగడం లేదని వస్తుమైంది. ఇద్దరికి Direct Payment జరుగుతోందని చెప్పారు. అలాగే మిగతా ఉపాధ్యాయులకు కూడా Direct Payment యిచ్చేదానికి పూనుకుంటే ఈ trouble పోతుందనే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మనకు వచ్చిన భోగట్టా ఏమిటంటే, ఆ తక్కువ ఉపాధ్యాయులు యిద్దరి పల్లినే management సరిగా పనిచేయడం లేదు; వాళ్ళ management యొక్క పొరపాట్లకు కారణాలు అవి. అందుచేత వారికి యివ్వడం లేదు. తక్కిన యిద్దరికి యిస్తున్నారు. 5 వ Teacher గురించి తగాదా వుంది. ఇచ్చిన ఆర్డరును వారు అమలు చేయలేదు. మీ దగ్గర యింకా ఏమైనా వివరాలు వుంటే యివ్వండి. వా దగ్గర కొన్ని వివరాలు వున్నాయి. ఈ వివరాలపై కూడా మళ్ళీ యింకొక రిపోర్టు నేను తెప్పిస్తున్నానని మనవిచేస్తున్నాను.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

PATTAS TO KOYAS IN PALVANCHA VILLAGE

168—

*204 (2413) Q.— Sri P. Pitchayya :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that in the case of land bearing gett No: 999 in Palvancha village, Khammam district which was given on pattas to the Koyas from the Social Welfare has not been declared 'PODI' as a result of which Jama-bandi could not take place ;

(b) whether the Government are also aware that in the same gett number pattas were issued in 1365F. to an extent of 375 Acres to 15 other ryots who are paying cash every year ;

(c) whether the Government are further aware that assignment of this cultivable land in a single place to 15 ryots and tribal ryots has led to disputes among the ryots; and

(d) as the Gett number area is vast, uncultivable, full of hill and forms part of the Reserve, will the Government consider to persuade one of the parties to accept some substitute land in Burgum-pahad taluk (instead of cancelling this land from reserve) in order to settle this dispute without any loss to the Government; if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) The land assigned in S. No. 999 of Palvancha village to koyas was phodied. But sub-division could not be implemented due to the fact that most of the koya assignees were not in possession of the lands assigned. However the Tahsildar, Kothagudem is taking action to regularise the assignments made in respect of those who continue to be in actual possession of the lands and also to restore possession of those koyas who were dispossessed illegally.

(b) As per entry in phani, patta were granted to 13 persons in S. No. 993 in 1356 fasli. But, enquiry is pending with the Revenue Divisional Officer, Kothagudem regarding illegal assignment and his report is awaited.

(c) Unless the enquiry is completed it is difficult to say whether the land belonging to the tribals is the same which has been assigned to the 13 persons mentioned above.

(d) The question of granting substitute land will arise only when the assignment made during 1356 Fasli is cancelled.

INTEGRATED WATER SUPPLY SCHEME OF NARASARAOPET

170—

* 734 (2442) Q.—Sarvasri Y. Venkata Rao, M. Ch. Nagiah and K. Butchiah :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the amount of loan sanctioned for integrated water supply scheme of Narsaraopet ; and

(b) how far the interest has been paid so far by the municipality on the said loan ?

A :—

(a) Rs. 30.92 lakhs.

(b) Rs. 2.417 lakhs.

INTEGRATED WATER SUPPLY SCHEME OF NARSARAOPET

171—

*783 (2440) Q—Sarvasri Y. Venkata Rao, M. Ch. Nagaiah and K. Butchaiah :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the amount of loans sanctioned for the Integrated Water Supply Scheme for Narsaraopet Municipality and the year in which it has been sanctioned ;

(b) whether the scheme has been taken up and if not, when it will be implemented ;

(c) whether it has been brought to the notice of the Government that all the contractors have not supplied full quota of pipes, according to the agreement and if so, the action taken against them ; and

(d) whether tenders have been called for supplying pipes for the scheme and if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) A total amount of Rs. 30.92 lakhs has been sanctioned as shown below :

During August,	1964	Rs. 1,00,000
During March,	1966	Rs. 8,72,000
During August,	1966	Rs. 1,00,000
During March,	1968	Rs. 7,20,000
During January,	1969	Rs. 8,00,000
During December,	1969	Rs. 5,00,000

(b) The Scheme has taken up for execution during October, 1967.

(c) Yes, Sir. A penalty of Rs. 1,000 each was levied on the firm M/s Sreerama Cement Concrete Products, Vijayawada and on the Contractor Sri M. Gopalakrishna Reddy, Nellore for failure to supply the pipes etc., in time.

(d) In the case of R.C.C. Pipes and Collars indents were placed on M/s Sreerama Cement Concrete Products, Vijayawada without calling for tenders as it is a rate contract firm. In the case of P 3 Class R.C.C. Pipes tenders were called for and the work was entrusted to Sri M. Gopalakrishna Reddy of Nellore.

HOSPITALS STARTED BY CHRISTIAN MISSIONARIES

172—

*531 (2580) Q.—Sarasri B. Niranjana Rao and R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) how many hospitals are started by Christian Missionaries in the State since last 10 years; and

(b) the total bed strength of all the Hospitals started by Christian Missionaries in the State since last ten years?

A:—

(a) 15 Mission Hospitals, Sir.

(b) Total bed strength is 873, Sir.

BREAKING OPEN OF AN IRON SAFE BY ARMED POLICE

173—

*83 (2146) Q.—Sri N. Raghava Reddy :—Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some armed police have removed an iron safe containing money from the District Police Office, at Bandar on the night of 23rd March, 1969 and tried to break the same; and

(b) if so the nature of action taken against them?

A:—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The men of the Armed Reserve Police who are involved in the above offence, are being dealt with by the Department suitably.

STRIKES ADONI COTTON MILLS LTD.

174—

* 58 (1786) Q. Sri T. G. L. Thimmaiah :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) The Number of strikes occurred in Adoni Cotton Mills Limited, Adoni during 1967, 1968 and 1969 and the reasons therefor;

(b) whether any amount is due by the Management to the workers in form of provident fund and of any other nature; and

(c) if so, the method by which the Government proposes to help the workers in getting their arrears?

A:—

Cl. (a) There was one strike in the year 1967 for non-payment of lay-off compensation; No strikes were reported during 1968 and 1969.

Cl. (b) An amount of Rs. 29,025-50 under the Employees Provident Fund Act, 1952 and an amount of Rs. 2,408 as back wages are due from the management.

Cl. (c): Action has been taken to recover the amounts mentioned above from the management as arrears of land revenue under the Revenue Recovery Act.

E. S. I. HOSPITAL BUILDING AT ADONI

175—

* 61 (1788-A) Q.—Sri T. G. L. Thimmaiah :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether the Employees State Insurance Hospital Building at Adoni is completed;

(b) if so, the cost of the building and the date on which it will be opened; and

(c) whether local people i. e., other than Mill Employees are permitted to avail Medical facilities in view of less bed strength in the local Government Hospital?

The Minister for Labour.

A :—

(a) Yes Sir.

(b) 18.84 lacs. Date of opening is not yet decided.

(c) According to the Employee's State Insurance Act, only insured persons covered by the Act are eligible for admission in the Employees State Insurance Hospitals.

OLD AGE PENSIONS

176—

* 542 (1143) Q.—Sri S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) amount spent in old age pensions for the year ending 31-3-1969 in the State; and

(b) the number of petitions for old age pensions pending as on 31-3-1969; and the amount required for sanctioning pensions to them?

A :—

(a) The amount spent on old age pensioners for the year ending 31-3-69 in the State is Rs. 53,47,900.

(b) the number of petitions for old age pensions pending as on 31-3-69 is 'Nil' because there is ban on entertainment of fresh applications for Old Age Pensions since January, 1956. Hence the amount required for sanctioning them does not arise.

LUXURY STEAM BOAT

178—

* 49 (1771) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Women's Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a luxury steam boat has been sanctioned by the Union Ministry of Tourism for introduction between Nagarjulasagar and Srisaïlam as a tourist attraction ;

(b) if so, whether it has been introduced ;

(c) what is the fee charged for each passenger ; and

(d) whether it is remunerative ?

A:—

(a) No Sir,

(b) , (c) & (d) does not arise.

AUDIT OF ACCOUNTS OF HARIJAN HOSTELS

177—

* 537 (923) Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the accounts pertaining to the managements of 2,168 Harijan hostels have not been audited from 1964-1965 to 1967-68 ;

(b) if not the number therein, the accounts of which have been audited and approved, till 31-3-1969 ; and

(c) whether a statement will be laid on the Table showing the particulars of various hostels the accounts of which have not been audited so far together with the reasons therefor ?

A:—

(a) No Sir,

(b) Out of 2168, so far 1,279 hostels have been audited.

(c) Some particulars are yet to be received. A statement will be placed on the Table of the House in due course.

EXPORT OF ONIONS

179—

262 (1831) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Commerce be pleased to state :

(a) whether the Government propose to issue Foreign export onions from our state :

(b) what is the estimated production of onion crop in 1968-69 and 1969-70 ;

(c) whether our State is surplus in onion crop ;

(d) whether there are any onion export licences in Nellore and Guntur districts ; if so, the names and addresses ; and

(e) whether they have exported onions in 1968-69 ; if so, what is the quantity exported and to which countries ?

A :—

(a) No Sir, It is the Government of India who issue such licences.

(b) 1968-69 :—91,800 tons (92,765 M. Tons)

(c) 1969-70 —Forecast of production will be compiled by the Bureau of statistics and Economics in May 70 only.

(c) Since Onions do not form an important constituent in daily diet like cereals and pulses, no regular surveys have been conducted by the Bureau of Statistic and Economics about the consumption of Onions in the State to assess the surplus or deficit position of Onions in Andhra Pradesh. In the absence of any survey details, it is not possible to furnish the information.

(d) No Sir.

(e) Does not arise.

LEAD DEPOSITS AT THOMAYA VILLAGE IN NELLORE DISTRICT

180—

* 202 (2297) Q.—Sarvasri R. Mahananda and S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Commerce be pleased to state :

(a) whether Lead Deposit with a high percentage of content has been discovered recently in Thomaya village, Rapur taluk, Nellore district ;

(b) whether the Collector of Nellore district has issued any stay order to a private ryot, who was sinking an irrigation well, to discontinue the work of sinking the well, when the Lead Deposit has been discovered ;

(c) whether the Government have conducted any investigation in this regard ; and

(d) if so, the results thereof ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Previously this area was mapped by the Geological Survey of India, Recently the State Director of Mines and Geology has examined the area.

(d) The area of minaraliation was found to be very small and as such it has no economic significance.

ANNOUNCEMENT

re: Resignation of Sri S. Pratapa Rudra Raju, M. L. A. from Swatantra Legislature Party.

Mr. Speaker:— I have received a letter from Shri S. Pratap Rudra Raju which reads:—

“Respected Sir,

I have resigned the membership of the Swatantra Party as the Swatantra Party opposed the Preventive Detention Bill and there by encourages Naxalites and other anti-social activities in the State. I request you to allot me a separate seat.

POINT OF INFORMATION

re:— Powers of the Regional Committee Etc.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా! వార్తా పత్రికల్లో రీజినల్ కమిటీకి powers enhances చేసినట్టు చెప్పడం జరిగింది. Surplus విషయంలో 28 crores అని భార్గవా కమిషన్ వారు తేల్చినారు అని పత్రికల్లో చెప్పడం జరిగింది. అసలు ఈ భార్గవా కమిషన్ ను ఏ authority ప్రకారం ఏర్పాటు చేసినారు? Regional Committee ని consult చేసినారా? లేక State Government ను consult చేసినారా అనే విషయం స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే రీజినల్ కమిటీ 107 కోట్లు surplus వున్నది అని unanimous గా పంపించిన సందర్భంగా కూడా వున్నది.

Under what Statute and authority the Bhargava Committee has been appointed and the Telangana surpluses have been determined, whether the State Government has been consulted and whether the Regional Committee has been consulted we would like to know.

Mr. Speaker:— I do not know whether you were here earlier.

Sri N. Ramachandra Reddy:—No.

Mr. Speaker:— While answering question No. 2, a number of supplementaries were put by Mr. Rajaram regarding the constitution of the Bhargava Committee and all the supplementaries were answered by the Chief Minister.

శ్రీ తె. వి. నరసింగరావుగారు:— చీఫ్ మినిష్టరుగారు చెప్పారండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (వర్మల):— రాజారాం గారు అడిగినప్పుడు ఈ terms and references గురించి ఏమీ చెప్పలేదండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— దీన్నిగురించి కాదండి. Bhargava Committee ని ఎట్లా appoint చేసినారు, Central Government కు ఏమి powers వున్నాయి అని యిదివరకు అడిగిపార్లమెంటుకుంటాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— ఆరోజు ప్రశ్న రాలేదండి.

Point of Information :
re : Powers of the Regional
Committee, etc.

19th February, 1957

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చాలేదా ? Mr. Ramanatham, was not that question asked ?

Sri K. Ramanadham :— Yes. The Chief Minister said that the Central Government under its own powers appointed the Committee.

Mr. Speaker :—When there is any dispute between the Telangana Regional Committee and the Government, under the rules of the Regional Committee, it is only the Governor that has to give his finding, and it was asked whether even against the recommendation of the Governor the Bhargava Committee was appointed . . .

Sri V. B. Raju :—The answer is not so simple to this burning question. What has appeared in the morning press is something very revealing and which creates an entirely new situation.

We have got a history behind this and you may kindly remember, Sir, sometime back when we raised the issue the House was seized of the matter. In your presence, the Chief Minister opened a sealed cover which contained the recommendations of Mr. Kumar Lalit on the question of Telangana surpluses. This was sent to the Regional Committee for its opinion. The Regional Committee unanimously felt that Rs. 107 crores was the surplus and there was another figure of Rs. 89 crores because there was some ambiguity. That was the second stage when the members were seized of the matter. Then came the Bhargava Committee and the terms of reference were given by Central Government, I do not know whether this matter was referred to the State Government. Then, Sir, it was protested by the members of the Regional Committee individually and separately including some of us and by the Chairman of that Committee that the terms of reference to the Bhargava Committee were not in conformity with the principles laid down in the past 12 or 13 years. Then the Government of India Privately or the Ministers of the Government of India promised that no injustice would be done and said that though they would not formally amend the terms of reference, they would recognise the spirit behind the issue and the feelings of some of us. Now comes the bolt from the blue that the surpluses are only Rs. 28 crores. 107 crores and 28 crores ! What confusion does it create. Then, what is the duty of the Government of India ? When then received the report they kept it with them. I do not know whether it was sent to the State Government or not and whether they considered the report. The Bhargava Committee report has been mentioned in the communique but it was stated that the Government would allot Rs. 45 crores for the development of Telangana. When the House was already seized of the matter, there was confusion created.

We want to be know from the Chief Minister whether : (1) the State Government has been consulted ; (2) whether the findings of the Bhargava Committee have been communicated to the State Government, and (3) whether it was proper not to take recommendations of the Regional Committee and the Government of Andhra Pradesh into consideration whether the findings were announced. It is merely adding more confusion and creating a big controversy in the matter.

శ్రీ జి. వెంటరెడ్డి :—Chief Minister గారు చెప్పేముందు ఒకటి మనవిచేస్తాను. రాజగారు చెప్పినారెప్పుడు— తెలంగాణ రీజనల్ కమిటీకి, గవర్నమెంటుకు తగాదా వున్నప్పుడు గవర్నరుకు సోవాలి అనీ; 107 కోట్లు అని రీజనల్ కమిటీ చెప్పిందీ అనీ. ఆ విధంగా చూస్తే అలిర్ కుమార్ కమిటీ వేయడానికి కారకాలు ఎవరు? ఎందుకు ఆ నిర్ణయం వచ్చింది? దాంట్లో రీజనల్ కమిటీకి financial powers ఉన్నాయి? దీన్ని కూడా విచారించాలని మళ్ళీ పంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అదృశ్య! ఈరోజు పత్రికల్లో తెలంగాణ రీజనల్ కమిటీకి powers విస్తృతం చేస్తూ— Services గురించి development గురించి, Budgeting గురించి—అధికారాలు విస్తృతం చేస్తూ వచ్చినటువంటి ప్రకటనకు general గా మా Communist party of India తరపున మేము welcome చేస్తున్నాం. ఇంకాలో వున్నటువంటి implications అన్నీ మా పార్టీ చూస్తున్నప్పటికీ general గా welcome చేస్తూ, యంతకాలంగా జరుగుతున్న విచారం యిప్పటికైనా సమసిపోవడానికి యిది సోపానం యిస్తుందని భావిస్తున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is no special point raised by Mr. Raju. Every member of the Assembly knows the previous history. You remember, Sir, the question of determination of Telangana surpluses was mentioned in the Governor's Address. Then there were the recommendations of the Regional Committee on the subject. We wanted a separate agency to look into the matter. Then this Government, of which Mr. Raju was also a member at the time, appointed Mr. Kumar Lalit. Mr. Lalit came and said whatever he had to say. On that the Regional Committee went on saying one figure and ultimately the Government were seized of the matter. In pursuance of the policy statement made by the Prime Minister on the floor of Parliament, the Bhargava Committee was appointed to go into the question and arrive at the surplus. They came here, discussed with the Officers and with the representatives from Telangana and Andhra and from every side. Later, the Regional Committee also met the Bhargava Committee. They met the representatives of Government of India also and pointed out that the terms of reference were not properly formulated. All that happened, and ultimately we have all seen what has appeared in today's papers. Even yesterday night this was mentioned in the 9 p.m. broadcast on the radio. So far as Bhargava Committee was concerned, it had been accepted by everyone of us that this Committee which was appointed by the Government of India should go into the question and disclose the surplus. There is nothing that I can say just now.

Sri V. B. Raju :—Sir, the question is straight: whether the Government of India consulted the State Government about the terms of reference of the Bhargava Committee; (2) have the recommendations of the Bhargava Committee been communicated to the State Government and (3) whether they asked the opinion of the Regional Committee in the same manner as they did in the case of Lalit Report.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I do not know about the Regional Committee. So far as the other questions are concerned I want notice.

Sri V. B. Raju:—I am putting a straight question: whether the State Government has been consulted in the determination of the terms of reference of the Bhargava Committee, because we find that the terms of reference vary and go astray from the recommendations of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and the Gentlemen's Agreement between the leaders of Andhra and Telangana areas.

Sri K. Brahmananda Reddy:—The Bhargava Committee was asked to go into the figures and arrive at the surpluses.

Sri V. B. Raju:—Am I incapable of making my question clear?

Mr. Speaker:—The straight question asked is whether the State Government was consulted about the terms of reference.

Sri K. Brahmananda Reddy:—The point is, an independent agency like Mr. Lalit or Bhargava Committee was also asked to go independently into the question of arriving at the surpluses.

Sri V. B. Raju:—Sir, at the cost of repetition I say, whether it is a High-power Committee or low-power committee, it functions within the terms of reference. We raised objections to the terms of reference because they did not cover the whole ground. I am putting a straight question if the State Government was consulted with regard to the terms of reference.

Sri K. Brahmananda Reddy:—The terms of reference are completely allright.

Sri V. B. Raju:—I again repeat the question whether the State Government has been consulted about the terms of reference. I do not want a commitment it is a straight question.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I shall find out from the Secretariat. I do not remember whether any communication was received in this regard. Therefore, a question may be put.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Is it not a fact that the Chairman of the Regional Committee protested about the terms of reference and went to Delhi and said that the terms were not correct?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I do not know what he said, but I came to know that he went and represented before the Bhargava Committee and the Committee also took it into consideration.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపాట):—Terms of reference విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని అడగడం. రాష్ట్రప్రభుత్వం Cabinetలో ఆలోచించి చేయడం అనేది జరిగిందా లేదా అనేది ఒకటి. యీవేళ పత్రికల్లో వచ్చింది, తమ నోటీసునుకూడా పథ్యలు తెచ్చారు. అదనమైన power తెలంగాణా రీజిస్టర్ కమిటీకి యివ్వాలనే విషయం అసెంబ్లీలో చర్చిస్తారా?

Mr. Speaker :—ఈ విషయాన్ని గూర్చి if some of the members raise the issue under the relevant Assembly Rules I shall consider in what shape it should come for discussion before the House.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—Rules ప్రకారంగా తమరు చెప్పినవి సరియైనవర్తతే. కాని శాసనసభను, శాసనసభ అధ్యక్షులను తృణీకరించి, కాదు, నిర్లక్ష్యపరిచి, లెక్కచేయకుండా ఒక నిర్ణయం జరిగిపోతుంటే దాన్ని గురించి అధ్యక్షులే చర్చకు తీసుకురావాలని—అది ధర్మం కూడాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సభ్యులు ఎవరూ అడగడం చేస్తే చర్చకు తీసుకోవడం అంత మంచిది కాదేమోనని అనుకుంటాను లచ్చన్న గారూ.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అటువంటి అన్యాయం జరిగిపోతున్నప్పుడు చర్చకు తీసుకురావాలని Speaker గారు చెప్పడంలో తప్పులేదు Sir.

Mr. Speaker :—I do not know if the Speaker has got any such powers.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—Speaker కు లేని powers ఎవరికి వున్నాయి Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నాకు యిష్టంవచ్చిన విషయాన్ని I can allow for discussion అని అంటే యిది ఎక్కడి సాంప్రదాయమో లచ్చన్న గారే చెప్పాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సాంప్రదాయం అనేది ఒకరు ప్రారంభించిన తరువాతనే వస్తుంది Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను చెప్పేది వినండి. ఏదైనా సరే ఎవరు అయినా సరే ఒక సభ్యుడు ఒక విషయాన్ని గురించి చర్చకు తీసుకోవాలన్నప్పుడు, ఫలానా విషయం rise చేస్తున్నాను, ఎప్పుడు discussion కు allow చేస్తారంటే I can allow it. What Mr. Latchanna says is that I should under my inherent powers allow a discussion of the issue. I am not questioning the importance of the issue.

Sri V. B. Raju :—The matter was not discussed here. You were good enough to ask the Government to place the matter before the House. The Chief Minister placed Lalit's report before the House. The House did not discuss it. The Government asked the Regional Committee to give its opinion. The House was not informed of the opinion of the Regional Committee. A new report has now come. Is it not the job of the Government to place it before the House I am asking the Chief Minister whether he would place the report of Bhargava Committee before the House for discussion ?

Sri C.V.K. Rao :—Instead of posting it as a question and keeping it as a riddle, Mr. Raju should help us to discuss all the things by informing this House of what all happened in this regard because when the Bhargava Committee was appointed Mr. Raju was Cabinet Member and was aware of the internal discussions.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఇప్పుడు మీరు దీనిమీద డిస్కషన్ కు అవకాశము ఇస్తారా అనేది కాదు. పాయింట్ ఏమిటంటే, ఇప్పటికి ఒక కమిటీ అయిపోయింది. లిఖిత కమిటీ. వాళ్ళ రిపోర్టును వచ్చినాయి, అవి డిస్కషన్ లేకుండా పోయింది. తరువాత మనకు సంబంధము లేవంటా, అసెంబ్లీకి సంబంధము లేకుండా అక్కడ 1, 2 కమిటీస్ ఫారం చేశారు. వాళ్ళ ఏమో రిపోర్టు ఇచ్చారు. Very important recommendations have been made. I do not know whether the recommendations are going to be implemented straightaway or whether this House is going to be given a chance to consider them. ఇంతవరకు మనకు ఏమీ తెలియదు. ఇదివరకు జరిగిన తతంగము అంతా కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారికి, ఢిల్లీ మినిస్టరుగారికి జరుగుతూ ఉన్నది. కాని this House was completely ignored and we did not come into the picture as far as these recommendations of the Committee are concerned. అదృష్టా, తమరు ఇప్పుడు వినాలండి Are we here to swallow everything that is done by the Central Government? Is the Government going to come forward with a motion for discussion of this particular report. I am asking the Government through you whether they are going to take us into confidence and allow discussion and place all facts before the House. లేక ఏదో జనరల్ గా వచ్చింది, మీరు మోషన్ ఇవ్వండి, మాట్లాడండి అంటే ఇది 5, 10 నిమిషాలు మాట్లాడే విషయము కాదు. We want sufficient and adequate time for discussion in this House. It is not a simple matter to be brushed aside. Would the Government bestow serious thought and give the matter the seriousness it deserves?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అదృష్టా, ఈవేళ పేపర్లో ఈ సర్ప్లస్ విషయంలో చూచినప్పుడు, మేము పాక్ అయినాము, మేము అందరు అపోజిషన్ లీడర్లు అందరు కూర్చోని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినాము, లిఖిత కమిటీ వేయాలని; ఈ సర్ప్లస్ విషయంలో, లిఖిత కమిటీ రిపోర్టులో 48. క్రోర్స్ అని ఆయన రిపోర్టులో చెప్పాడు. అది కూడా పొరబాటే, నాకు సరియైన కాగితాలు, రికార్డు దొరకలేదు, అవి దొరికినట్లయితే ఇంకా పెరగవచ్చునని. మా డిమాండు 107 క్రోర్లు. మరి ఈ కమిటీని వేసినవారు వారు ఎవరి పర్మిషన్ తీసుకొన్నారు? అసెంబ్లీలో వచ్చింది ఇది. మరి ఢిల్లీ మినిస్టరు గారే అక్కడ కూర్చోని వారు చూస్తూ ఉంటారా? ఈవేళ భార్గవా కమిటీ 28 అంటారు, రేపు ఇంకొక కమిటీ ఏర్పడేదని కూడా చెప్పతారు. ఈ విషయంలో డిస్కషన్ కు సరియైన అవకాశము ఇవ్వాలని.

శ్రీ జి. రాజారాం :— అదృష్టా, దీనిపైన కేంద్ర ప్రభుత్వము నిర్ణయము తీసుకొనినట్లు ప్రెస్ లో చదువుతున్నాము. తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీకి పవర్లు గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒక నిర్దిష్టమైన నిర్ణయము తీసుకొనినట్లుగా ఈవేళ ప్రెస్ లో వచ్చింది. అంతే కాకుండా భార్గవా కమిటీయొక్క అభిప్రాయము కూడా సర్ప్లస్ గురించి వచ్చింది. దీనిమీద ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగినప్పుడు, భార్గవా కమిటీ వారి టర్మిన్ ఆఫ్ రెఫరెన్సు ఏమిటి,

లేకపోతే దీని విషయంలో తమరు ఏమైనా సలహాలు ఇచ్చారా, లేకపోతే మిమ్ములను సలహాలు అడిగితే మీరు ఏమైనా రీజిస్టర్ కమిటీని అడిగారా అని ప్రశ్నించినప్పుడు, అన్నిటికీ ఎవేసివ్ గా, వారు సమాధానము చెప్పకుండా ఉన్నారు. ఈచేళ తెలంగాణానే కాదు, మొత్తము ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఈ నిర్ణయము పైన ఎంతో ఆత్రుతతో ఎదురు చూస్తున్నప్పుడు, ఇటువంటి చాలా ముఖ్యమైన పరిస్థితులలో కూడా మరి ఎవేసివ్ గా ఆన్సర్ ఇవ్వడం అంటే అర్థం కాకుండా ఉన్నది. అంటే కాకుండా లచ్చన్నగారు దీన్ని గురించి చర్చ జరగాలి అన్నప్పుడు, చర్చ జరగకుండా, వారు దీన్ని గురించి నిర్ణయమైన అభిప్రాయము చెప్పకుండా ఉన్నారు. దీన్ని ప్రజల ముందు సరిగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఏవిధమైన ఎవేసివ్ ఆన్సర్ లేకుండా ఈనాడు మనయొక్క అభిప్రాయము ఏమిటి, ఈనాడు ప్రభుత్వము యొక్క అభిప్రాయము ఏమిటి, కేంద్ర ప్రభుత్వము మీద మన ప్రభుత్వము యొక్క అభిప్రాయము ఏమిటి అని నిర్ణయంగా చెప్పవలసిన తరువాత మనము గనుక ఏమి చెప్పకుండా ఉంటే మాత్రము దాని పరిణామాలు ఏమీ బాగుండవని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీ. — అధ్యక్షా, అసలు నేను జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. తమరు కొద్దిగా ప్రాసీడింగు కూడా రెఫర్ చేయండి. లలిత్ కమిటీ రిపోర్టు ఇక్కడ చదివిన తరువాత, ఒక కమిటీ మెంట్ ఉన్నదండి. ఆ లలిత్ కమిటీ రిపోర్టు పైన ఈ హౌస్ లో డిస్కషన్ కు అవకాశము కూడా కలిగింపజేస్తామని ఒక కమిటీ మెంట్ ఉన్నది. అంటే రీజిస్టర్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత హౌసు డిస్కస్ చేస్తే బాగుంటుందని ఆనాడు హౌసులో డిస్కషన్ లో వచ్చింది ప్రాసీడింగులో ఆ భాగము ఉన్నది, నాకు బాగా జ్ఞాపకము ఉన్నది. ఈ విధంగా రీజిస్టర్ కమిటీ రిపోర్టు అన్నా గాని అది ఈ హౌసులో ఉన్నటువంటి ఒక భాగము గానే, ఒక సబ్-కమిటీ మోస్తరుగానే, ఒక అంగముగానే ఉన్నది. ఆ విధంగా ఒకసారి ఆ విషయము ఈ హౌసు ముందు వచ్చిన తరువాత, ఆ సమస్యను ఈ హౌసు కన్సెంట్ లేకుండా మళ్ళీ వేరే స్థాయిలో రావడం, పేపర్ లో రావడం, ఇది బ్రిచ్ ఆఫ్ ప్రీవిలెజ్, కంటెంట్ ఆఫ్ ది హౌసు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి మళ్ళీ మేము అప్లికేషను నోటీసు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇది ప్రాసీడింగులో ఉన్నటువంటిదానికి వ్యతిరేకంగా జరిగినటువంటిది. అందుకని సుయో మోటో తమరు రికార్డు చూచిన తరువాత దయతో ఈ ప్రీవిలెజ్ మోషన్ విషయంలో కన్సిడర్ చేయడం ఒకటి. రెండవది, లచ్చన్నగారు మళ్ళీ నోటీసు ఇచ్చే అవసరము లేదు. It is already on the record that the House will now discuss the subject కనుక ఆ సజ్జెక్టును డిస్కస్ చేయడానికి ఇప్పుడు వారు మోషన్ ఇవ్వకపోయినా, ఇప్పుడు భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాతనైనా It is the responsibility of the Government to place the Bhargava Committee report, Kumar Lalit Report and also the Regional Committee's report on the matter and provide an opportunity for discussion.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, లిబిన్ కమిటీ రిపోర్టు గురించి, అప్పుడు హౌసులో దాన్ని గురించి చర్చించారు మొదట కిటివల్ కమిటీ ఆలోచిస్తేనే బాగుంటుందని ; ఆ తరువాత నిజంగా హౌసుకే గమక మనము ఆ గౌరవము ఉంచినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. అది గాన, అందరు పెద్దలు ఢిల్లీకి వెళ్ళారు. ఢిల్లీ పెద్దలేమో అందరిని పిలిపించారు. వారు ఏమైనా ఎవరికి వారు మాట్లాడారు. మళ్ళీ ఆల్ పార్టీయూ వారు పిలిపించారు. ఆల్ పార్టీస్ వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళారు. వారు అంతా చెప్పిన తరువాత రి పాయింట్సు ప్రోగ్రాము ఇందిరాగాంధీ, వైప్రె మినిస్టరుగా అనొన్ను చేశారు. ఆ అనొన్నుమెంటు చేసిన తరువాత కమిటీలన్నీ వచ్చినాయి. ఆ కమిటీలు వచ్చినప్పుడు, మొత్తము హౌసు దానిని కాగ్నైజేషన్లోకి తీసుకొని, ఇందిరాగాంధీగారూ, మీకేమి అధికారము లేదండి, ఇది మా శాసనసభది అని ఇదివరకు అనవలసిఉండేది. అది అనకపోవడం మంచిదనుకొంటున్నాను. ఎందు కంటే, ఒక అడ్జెస్ట్మెంటు రావడానికి పెద్దలు దగ్గర నుంచి పోతే బాగుంటుండేమో. ఈ హౌసుకు సంబంధించి పార్టీ డివిజన్లు అంతా, తెలంగాణాకు సంబంధించిన పెద్దలందరూ వెళ్ళారు, దాని మీద ఇప్పుడు వచ్చింది ఆ రిపోర్టు. అందువల్ల ఆ రిపోర్టు ఎట్లా వచ్చింది, ఏమీ అనేది ఎవరికి తెలియదు. కాని నేను అడుగుతున్నది ఒకటే స్ర్శ. ఇప్పుడు ఆ ఓర్వైస్ ఆఫ్ రెఫరెన్సు, అసలు ఇందిరాగాంధీగారి ఈ ఇంటర్వ్యూస్కు ఇక్కడ మనము ఎవరైనా ఒప్పు కొన్నామా లేకపోతే ఏ ఒక్క మెంబరు కూడా ఒప్పుకోలేదా? ఒప్పుకోకపోతే మాత్రము ఇందిరాగాంధీ చెప్పిన రి పాయింట్సు ప్రోగ్రాము పీకేవేయవలసిందే. అసలు అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ఏమి సంబంధములేదు. కాని మనకు, అప్పట్ నైడ్ లెజిస్లేచర్ కూడా ఆ సమస్య మీద ఆ ప్రయత్నం చేసినట్లు నాకు జ్ఞాపకము. ప్రతికలలోకూడా చదివాము. అయితే ఇప్పుడు ఏమీ వచ్చింది, ఏమి చర్చ చేయడం అనేది ఆ రిపోర్టు అన్నీకూడా మనకు ఇవ్వవలసిందే. మనము చర్చించవలసిందే. ఒక అడ్జెస్ట్మెంటుకు రావలసిందే. గాని నేను మనవి చేసేది ఒకటే. ఇప్పుడు శాసన సభ అక్కడే ఆగిందా? తరువాత ఈ శాసనసభకు సంబంధించిన నాయకు లందరు, వీరిని ఢిల్లీలో ఉన్నటువంటి వారు పిలిచినా, వీరు వారిని పిలిచినా, వారి మీద వీరు మోత్తడి చేసినా లేకపోతే వారితో సంప్రదించినా, లేక వారు ఇక్కడికి వచ్చి మాట్లాడినా, ఇవన్నీ కూడా రిజిస్టర్ కమిటీ ఛైర్మన్ గాను, మెంబర్స్ గాను అక్కడికి వెళ్ళడం జరిగిందా అనేది నాకు కాస్తా తెలియవలసి వటువంటి అవసరం ఉన్నది.

శ్రీ ప్రకాశ్ కోటయ్య :— ఇప్పుడు, అధ్యక్షా, మన గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా ఈ ఆలోచనలకు, ఈ నిర్ణయాలకు మన శాసనసభలో ఉన్నటువంటి అటు ప్రభుత్వ వక్షములో నాయకులు, ఇటు ప్రతిపక్షములో తెలంగాణాకు సంబంధించిన ఇతర నాయకులు ఎంతవరకు బాధ్యులు అనేటటువంటి విషయము వారు చెప్పుతున్నారు. ఎందుకంటే వైప్రె మినిస్టరుగారు పీకేవేయని కూడా

థిల్లికి పిలిపించి వివిధ సమస్యలను అంతా పరిశీలించిన మీదట ఈ కమిటీని యామకము, ఇంకా ఏవేవో చాలా చర్యలు తీసుకోవడానికి నిర్ణయము చేశారు. ఈ నిర్ణయము ఆ రోజు ప్రైమ్ మినిస్టరు ఏర్పాటు చేసినటువంటి సమావేశములో అటు ప్రభుత్వ పక్షమునుంచి వెళ్ళినటువంటి ప్రతినిధులు, ఆలాగే ఇటు తెలంగాణా పక్షమునుంచి వెళ్ళిన ప్రతినిధులు అందరు నిర్ణయం చేసిన తరువాతనే ఇవన్నీ అమలుచేయడం ప్రారంభం అయిందా? ఇందులో కొంతమంది అంగీకరించక పోయినప్పుడు, మరి తెలంగాణాలో ఏ ఒక్కరో అంగీకరించినంత మాత్రం చేత, లేకపోతే ఇద్దరు అంగీకరించినంతమాత్రం చేత అది తెలంగాణా ప్రజాభిప్రాయముగా తీసుకొని దానిని ఆధారము చేసుకొని ప్రొసీడ్ అయ్యారా అనే విషయము కూడా క్లారిఫై కావాలి. ఎందుకంటే, ఇప్పుడు ప్రతిపక్షములో ఉన్నటుంటి పెద్దలు, వి. బి. రాజుగారు ఆ విషయాన్ని మాకేమీ తెలియజేయడంలేదు. ఇది వరకు వారు చేసిన ప్రచంగములో ఆ విషయం ఏమీ లేదు. మైగా సరాసరి ప్రైమ్ మినిస్టరు ఇలాంటి వ్యవహారాలలో జోక్యము తీసుకొని మరి వారికి అధికారము ఉన్నదో లేదో తెలియదు. ఇట్లా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించినటువంటి డబ్బును వినియోగపరచడంలోగాని పంపకం చేయడంలోగాని విచారణ చేయడానికి ఒక కమిటీని వేసేటటువంటి అధికారము ఏ రాజ్యాంగ సూత్రము ప్రకారం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు అధికారము ఉన్నదో, మరి ఏ సూత్రానికి లోబడి ఈ పెద్దలందరు అంగీకరించి వచ్చారో తెలియదు. తరువాత రిజిస్ట్రార్ కమిటీ వ్యవహారము ఉన్నది. అప్పుడెప్పుడో ఒక జంటిల్ మెన్స్ అగ్రిమెంటు ప్రకారం ఆరోజున ప్రసిడెంటుగారు ఒక ఆర్డరు జారీచేశారు. ఆ తరువాత అది 5 సంవత్సరములు అనేది 10 సంవత్సరములు అయింది. ఆ తరువాత 15 సంవత్సరములు అయింది. మరి ఇంకా ఎంత కాలము అది పొడిగించబడుతుందో అది కూడా నిర్దిష్టంగా తెలియలేని అయోమయ పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఈ పరిస్థితులలో ఈ మొత్తము వ్యవహారాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభ ముందు పెట్టి, వారి అభిప్రాయాలు ఏమిటో వివరించి చెప్పి, శాసనసభ యొక్క అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవడం చాలా అవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఆరోపించవలసిందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అద్యతా, గౌ. సభ్యులందరికీ మొట్టమొదటి నుండి ఉన్న విషయాలు తెలుసు. నేను ఎక్కువగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. మొట్టమొదటినుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏదో ఇంత ఉన్నది—అని చెప్పినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఏమీ ఆక్షేపణ రాలేదు. 1961 ఫిబ్రవరి మాసంలో చెప్పిన విషయము. దాని తర్వాత కారణాలలోనికి నేను పోను; పోవలసిన అవసరంలేదు. దాని తర్వాత—ఇంత ఉన్నదని ఒక రోజున, ఇంత వున్నదని ఇంకో రోజున—ఇంత లేదని కొంత మంది—యీ మాదిరిగా భేదాభిప్రాయాలు అగుపడినప్పుడు—ఇటువంటి దానిలో ప్రభుత్వం జోక్యం తీసుకోకుండా—ఒక వివాదమైన—విషయాన్ని లేవనెత్తినారు కాబట్టి యిది ఏదైనా ఇండిపెండెంటు పబ్లిసిటీ సూక్ష్మ అందరికీ బాగుంటుంది—అనే విషయం వచ్చింది. తర్వాత లిలిత్ రావటం, ఒక రిపోర్టు ఇవ్వడం సంగతి

అందరికీ తెలుసు. దానితర్వాత ఢిల్లీలో పార్లమెంటులో చర్చలు జరిగినవి. పార్లమెంటులో అపోజిషన్ వారు ఇచ్చిన సూచనలు ఉన్నవి. అపోజిషన్ లెవర్ ఇచ్చిన సూచనలు ఉన్నవి. ప్రధానమంత్రిగారు వారి పార్టీతో, లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ పార్టీతో సంప్రదించటం జరిగింది. ఇక్కడనుండి మమ్మల్ని కొంతమందిని పిలవటం జరిగింది. నన్ను పిలిచినారు. రామచంద్రారెడ్డిగారిని, రాజుగారిని, కొండాలశ్యామ్ శాస్త్రిగారిని పిలిచినారు.

శ్రీ కొండాలశ్యామ్ శాస్త్రి:--నన్ను పిలవలేదు. మీరు ఎవరన్నారు. అందుకని నన్ను పిలవలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:--నేను వద్దవలేదు. మీకు ఆ దురదృష్టవశాత్తూ అవసరంలేదు. ఎవరెవరిని పిలిచినారో రాజుగారికి జాగ్రత్తపడకం. రాజుగారు అప్పుడు ఎవరెవరిని పిలవమన్నారో నాకు తెలియదు. అక్కడ వారు చర్చించటం జరిగింది. మా అభిప్రాయం తీసుకోవటం జరిగింది. దానితర్వాత రి పాయింట్స్ ఎనౌన్స్ మెంట్ జరిగింది. ఆ రి పాయింట్స్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద వాంఛనీయమిటీ, భార్గవా కమిటీ, తెలంగాణా డెవలప్ మెంట్ కమిటీ వగైరా జరిగినవి. అప్పుడు అక్కడనుండి ఏమీ ప్రొటెస్ట్ రాలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:--రి పాయింట్స్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టినప్పుడు నేను అప్పుడే అది ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ చేయడం అని రెయిజ్ చేశాను. నేను ప్రెస్ లో కూడా చెప్పాను. వెంటనే దానిని రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:--ఇప్పుడు మీ ప్రక్కన ఉన్న రాజుగారు దానికి వెల్ కం చెప్పినట్లు వంటిది కూడా మీకు తెలుసు. ఇప్పుడు మనం రాజకీయాలలోనికి పోవద్దు. అప్పుడు అందరం అంగీకరించటం జరిగింది. ఏమీ భేదాభిప్రాయం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:--నా ప్రక్కన ఉన్న రాజుగారు చెప్పినారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు. మీ ప్రక్కన ఉన్న చొక్కారావు గారు ఏమి చెప్పినారు. అది కూడా సెలవిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:--చొక్కారావుగారు ఏదీ చెప్పినా-రాజుగారు చెవిలో ఏదీ ఊడితే అది నాతో చెబుతూ ఉంటారు. శాసనసభలో కూడా--ఏదో ఇది శాసనసభయొక్క హక్కు కాదా-అనే దృష్టితో-చయతో-చూడలేదు. చాలా సంతోషకరమైన మాట. రాష్ట్రంలో ఒక సమస్య వచ్చింది. దీనికి ఏదైనా ఒక పరిష్కారమార్గం ఎవరు పెద్దలు చేసినా, ఏ స్థాయిలో చేసినా-అది చేశానికి ఊమం, రాష్ట్రానికి ఊమం అనే దృష్టితో యీ గౌ. సభ్యులు ఆలోచించినారు. దానికి నేను స్పృహజ్ఞుడను. ఆ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సులో ఏదో ఒక ఆనాక్యుషన్ గా ఉన్నట్లు వంటి విషయం (అది పెద్ద చర్చనీయాంశం కూడా కాదు) రీజినల్ కమిటీ చైర్ మన్ గారు చెబితే అది కూడా మేము కన్ సిడర్ చేస్తామని వారు చెప్పినారు. అంతకుతప్ప నేటివరకు దానిని గురించి వివాదం ఏమీ లేదు. కాకబోతే-కొంత మంది శాసనసభ్యులు కానట్లు వంటివారు చెప్పినట్లు వంటి ఉపన్యాసాలు అక్కడక్కడ

వింటున్నాము వారు ఏమి చెప్పినా మేము ఒప్పుకొనేది లేదు. ఇది సో
ప్లెన్స్ కు సంబంధించింది కాదు. రీజినల్ కమిటీకి సంబంధించింది కాదు. అన్యాయాలు, ఆక్రమాలు సరిదిద్దుకోవటమునకు సంబంధించినది కాదు. ఇది రాజకీయం
అనేమాట ఉన్నది. అది వేరు విషయము. దానిని దీనికి జోడించటానికి
వీలులేదు. ఢిల్లీలో మన పెద్దలు కేవలం ప్రభుత్వపార్టీ వారే కాదు; అన్ని పార్టీల
వారు ఇచ్చిన సలహాలను అనుసరించి, మనతో సంప్రదించి చేసేటటువంటి విషయ
మని మనశిచ్చేస్తున్నాను. ఇవాళ నేను ఢిల్లీ వెడతూన్నాను అది వారి రిపోర్టు
వారు ఎపాయింట్ చేసినట్లుంటేది కాబట్టి— వారి సర్కిపిస్ తీసుకొని వెంటనే
నేను అక్కడనుండి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాను. అది ప్రింట్ చేయించమనికూడ
చెబుతాను. ప్రింటుచేయించి తర్వాత గౌ. సభ్యులకు భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు
అందించటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను అని మనవిచేస్తున్నాను. అది ఎప్పుడు డిస్కస్
చేయాలి ఏమి చేయాలన్నది అధ్యక్షా, అది మీరు ఆలోచించవచ్చును.

(శ్రీ) కొ.డా. లక్ష్మన్ బాపూజీ :—రీజినల్ కమిటీ చైర్మన్ ఏమి
రిప్రజెంట్ చేసినారు, వారి కరస్పాండెన్స్ కూడ మాకు అందజేయాలి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది రీజినల్ కమిటీ చైర్మన్ గారు చూడాలి.
ఏది ఇవ్వటానికి తగునో అది ఇవ్వటానికి మాకు ఏమీ ఆక్షేపణ లేదు. అధ్యక్షా,
అమరు గౌ. సభ్యులతో మాట్లాడండి. మీరు ఎప్పుడు చర్చించమంటే అప్పుడు
తప్పకుండా చర్చ చేయవచ్చును. అందుకు నేను ఏమీ ఆక్షేపణ తెలిపేవాడిని
కాను.

(శ్రీ) బి. లచ్చన్న :—ప్రభుత్వమే మోషన్ తీసుకువచ్చే అవకాశం ఉన్నదా?
లేదా?

Mr. Speaker :— That is what I want to ask. After copies of
the Bhargava Committee Report are communicated to members,
should not the members have an opportunity for discussion? You
have no objection for discussion. In that case, after the copies of
the report are communicated to the members, in consultation with
the leaders, I shall decide how it should be done.

Sri V. B. Raju :— The House has already asked the Regional
Committee to give its recommendations, the Government also has
asked the Regional Committee to give their recommendations.
Similarly the Lalit Kumar report and the recommendations of the
Regional Committee on it are there. All those things can be made
available to the Members...

Mr. Speaker :—Has the Government got any objection to give
copies of Kumar Lalit's Report?

Sri K. Brahmananda Reddy : That is already given.

Sri V.B. Raju :—What the Regional Committee has said in the
shape of a resolution in respect of Lalit Committee's Report, we
want. Similarly on Bhargava Committee's Report also,

Sri K. Brahmananda Reddy : So far as I am concerned, whatever is in my hands and which can be put before the House. I have no objection. So far as the Regional Committee is concerned, I do not know.

Sri V. B. Raju : - Hon. Speaker can order that the Regional Committee

Mr. Speaker :—I cannot order.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—రిప్రజెంటేషన్స్ ఎక్సెక్యూట్వ్ గా వచ్చినవి, ఫర్ గా వచ్చినవి— అవన్నీ ఇవ్వటం కష్టము. రీజిస్టర్ కమిటీవారి రిపోర్ట్ హౌస్ లో ఇచ్చారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—భార్గవా కమిటీ రికమెండేషన్స్, రీజిస్టర్ కమిటీ డిప్యూటీ కూడ సరించి ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—భార్గవ కమిటీని వేయడం గురించి ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తీసుకొన్నటువంటి డిషన్స్ గురించి— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏమైనా సలహాలు అడిగారా? అడిగితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి సలహాలు ఇచ్చారు? ఆ సందర్భంలో రీజిస్టర్ కమిటీని ఏమైనా అడిగారా? దానిని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు.

Mr. Speaker :—Whatever you want to tell, you tell Mr. N. Ramachandra Reddy. I will see.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—హౌస్ లో చూశాము కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొన్నది. భార్గవ కమిటీని అప్పాయింట్ చేసిన విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సలహా అడిగిందా?

Mr. Speaker :—A discussion is going to be allowed in the House. When it is taken up for discussion, whatever you want to say, you say. Before discussion is allowed, whatever material you want, whatever records you want, such of those records which can be made available to the members—copies will be communicated to the members.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—నేను దాని మెరింస్ లోకి మాట్లాడటం లేదు. చర్చలలోకి దిగడం లేదు. ఒకే ఒక ప్రశ్న. ఈ నాడు తీసుకొన్న నిర్ణయాల గురించి. ఆ నిర్ణయాలు తీసుకొనే సందర్భంలో, భార్గవా కమిటీని అప్పాయింట్ మెంట్ ను గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సలహా అడిగారా? మీరు ఏమైనా సలహా ఇచ్చారా? రీజిస్టర్ కమిటీని సలహా అడిగారా?

Mr. Speaker :—All those things can be raised during discussion. Now, there are two call attention notices.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : ADEQUATE NUMBER OF JUNIOR COLLEGES IN SECUNDERABAD.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణ (సికింద్రాబాద్) :- అధ్యక్షా, సికింద్రాబాద్ లో జూనియర్ కాలేజెస్ సమస్య ముమ్మల్నందరిని ముఖ్యంగా విద్యార్థులను, పేరెంట్సును చాలా బాధపెడుతున్నది. ఇప్పటివరకు ఒక్క రైల్వే స్కూలును జూనియర్ కాలేజీగా మారుస్తున్నాము, అఫ్ గ్రేడ్ చేస్తున్నాము అనే మాట తప్ప యివర వేరే కాలేజీలు అక్కడ స్టార్ట్ చేస్తున్నట్లుగా ప్రభుత్వంవారు తెలియవ్వలేదు. 20 వ తేది లాస్ట్ డే ఫర్ అడ్మిషన్స్ టు జూనియర్ కాలేజెస్ అని ఉన్నది. ఇవ్వాళ 19 వ తారీఖు. ఇంతమట్టుకు సికింద్రాబాద్ లో ఏ స్కూల్స్ జూనియర్ కాలేజెస్ గా ఆఫ్ గ్రేడ్ అవుతాయి, ఏవి కావు అనే విషయం విద్యార్థులకు ఎవరికి తెలియక ఈ స్టూడెంట్స్, పేరెంట్స్ కాగితాలు సర్టిఫికేట్స్ పట్టకొని స్కూలునుంచి స్కూలుకు తిరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితి కనబడుతున్నది. యీ పరిస్థితికి కారణం ఏమిటి? అన్ని ప్రదేశాలలో, హైదరాబాద్ లో కూడా అన్ని కాలేజెస్ కు యిచ్చినప్పుడు సికింద్రాబాద్ లో ఎందుకు జరగలేదు? కొన్ని గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ ను, ప్రైవేట్ స్కూల్స్ ను ఆఫ్ గ్రేడ్ చేయడానికి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తున్నారు అని వింటున్నాము. అక్కడ ఏ ప్రైవేట్ స్కూల్స్ ను అయితే యిప్పుడు వారు అనుకొంటున్నారో అక్కడ ప్రైవేట్ స్కూల్ నడపడానికి స్థలంలేదు. ప్రైవేట్ స్కూల్సుగా ఉన్నటువంటివి, వాటిలో కొన్ని పెడ్స్ పేరెంట్స్ కమిటీవారు వేశారు. అక్కడ కాలేజీలను ఎట్లా నడిపిస్తారు? దానికి కావలసిన అకామిడేషన్ లేదు, ఎక్స్ ప్లెంట్ లేదు, లాబరేటరీస్ లేవు, టీచింగ్ స్టాఫ్ ఫెసిలిటీస్ కూడా లేనటువంటి పరిస్థితి. అక్కడ కొన్నిచోట్ల పెడ్స్ లో స్కూల్స్ నడపడావుంటే జూనియర్ కాలేజీని అక్కడ ఏ విధంగా స్టార్ట్ చేస్తారు, ఏ విధంగా నడిపిస్తారు అనేది యున్నది. సికింద్రాబాద్ లో ప్రైవేట్ స్కూల్సు చాలా ఉన్నాయి. బాగా ఎఫీషియంట్ గా నడుస్తున్నటువంటివి. చాలా అకామిడేషన్ వుండి, అన్ని ఫెసిలిటీస్ వుండి, నడుస్తున్నటువంటి స్కూల్స్ కొన్ని వున్నాయి. మహబూబ్ కాలేజ్, పెన్సి ప్రైవేట్ స్కూల్, సెంట్ మేరీస్, యితరత్రా స్కూల్స్ ఉన్నాయి. పీటన్నిటిలో మంచి అకామిడేషన్ ఉన్నది. బాగా నడుస్తున్నటువంటి ప్రైవేట్ స్కూల్స్ లో జూనియర్ కాలేజెస్ ఎందుకు స్థాపన జరగడంలేదు. వారు ఎందుకు ఒప్పుకోవడం లేదు? ప్రభుత్వంవారు కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టినారు. ఈ సమస్య అట్లాగే ఉండిపోయింది. అవకాశం ఉన్నచోట ఫెసిలిటీస్ ఉన్నచోట కాలేజీ పెట్టడం లేదు. ఏమి లేనిచోట ప్రైవేట్ స్కూల్స్ పెట్టుకోవలసిన స్థలాలలో కాలేజీలు పెడతామంటున్నారు. ఆ ప్రైవేట్ స్కూల్స్ ఏమి అవుతాయి? ప్రైవేట్ స్కూలు సెక్షన్స్ ఏమవుతాయి. ఎట్లా నడుపుతారు? ఎక్కడ కూర్చుంటారు. వారికి ఎక్స్ ప్లెంట్ ఏమిటి? చాలా పెక్కులియర్ సిస్ట్రయేషన్ డెవలప్ అయింది. అందుకోసం యాంగ్లెయిటితో నేను ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకువస్తున్నాను. ప్రభుత్వంవారు ఒక గ్రాంటుకూడా యివ్వము, 5 సంవత్సరములవరకు మీరు నడపండి అని కొంత మంది స్కూల్స్ ను అడిగారట. సుమారు 20, 25 గూపాయలు మాకు ప్రతి సంవత్సరానికి ఖర్చు అవుతుంది. ఈ 5 సంవత్సరాలు మేము ఎక్కడ

Calling attention to a matters of urgent public importance : 19th February, 1970. 53
 re : Adequate number of Junior Colleges in Secunderabad.

నుంచి తీసుకొని వచ్చేది. మా దగ్గర ఇంతో అంతో రిజర్వ్ ఫండే ఉంటే యీ సంవత్సరం ఈ యాజిలేషన్ లో పిల్లలు రాలేదు, స్కూల్ ఫీజు వసూలు కాక పోవడంవల్ల ఖర్చు పెట్టుకొన్నాము. మా దగ్గర ఉన్నట్లు. ప్రభుత్వం వారు మేము ఏమీ చేయను మీరే చేయాలి, 500 సంవత్సరములు గ్యారంటీ కూడ ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు. అ స్కూల్స్ అవుట్ పుట్ డి గ్రాడ్ వారు అట్టే అయి వున్నారు. ప్రభుత్వం నుంచి గ్రాంటు తీసుకోవడంలేదు. 70 పర్సెంట్ మిల్లిపర్సెంట్ వాళ్ళకు యిస్తున్నారు. అది కూడ ప్రభుత్వం యివ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధం కాకపోవడంవల్ల ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ వారు ముందుకు రావడంలేదు. అది నిజమేనా? ఉర్దూ మీడియమ్ క్లాస్ లేదని నిన్న సికింద్రాబాద్ లో స్టూడెంట్స్ అంతా ప్రొటెస్ట్ తీయడం జరిగింది మేయర్, డిప్యూటీ మేయర్ ను, మా అందరిని కలిసి ఉర్దూ మీడియమ్ క్లాస్ లో లేవు అని చెప్పడం జరిగింది. అది ఏదైనా యేర్పాటు చేస్తున్నారా? జూనియర్ కాలేజీ అడ్మిషన్ కోసం విద్యార్థులు ఎంతమంది యున్నారు? అన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? మాకు ఏ పరిస్థితికూడా తెలియకుండా అగమ్యగోచరంగా యున్నది అందుకోసం కాల్ కులెస్ షన్ మోషన్ తీసుకువచ్చాను. ఇప్పుడు ఈ స్కూల్ లో ఫర్నిచర్ పెట్టి, బిల్డింగ్ కట్టి లాబరేటరీస్ కట్టి ఇవన్నీ లెక్కచూస్తే మీకు ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది యిప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రైవేట్ మానేజిమెంట్స్, ఎయిడెడ్ స్కూల్స్, అన్ ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ వాటికి ఏదైనా మీరు గ్రాంటు యిస్తే తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ ఫెసిలిటీస్ తో కాలేజీలు నడుపుకొనే అవకాశం ఉన్నప్పుడు అది ఆలోచించకుండా ప్రైవేట్ స్కూల్స్ మాదిరిగా ఉన్నటువంటి స్కూల్స్ లో ఈ కాలేజీలు పెడతామని ఆలోచన ఏమీ చేస్తారో, ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తుందో మనవి చేయాలని కోరుతున్నాను. We are all very much anxious and very much concerned about this. మున్నటివరకు వాటర్ ప్రాజెక్ట్ యున్నది. మా దురదృష్టం ఏమిటో? ఒక కెలామిటి తరువాత ఒక కెలామిటి వస్తున్నది. వాటర్ లేకుండా బాధ వడ్డాము. తరువాత రేషనింగు తీసివేస్తున్నామంటే ప్రజలకు తక్కువ ధరలో బియ్యం దొరికే అవకాశం లేదని బాధవస్తే యిప్పుడు కాలేజీలు లేవనెట్టువంటి బాధ మాకు పట్టుకొన్నది. మినిష్టర్ గారు ఉంటే అన్నీ క్లారిఫై చేసేవారు. చాలా బాగా ఉండేది. వారు లేరు. ఈ యిసఫర్మేషన్ అంతా వాసుదేవరావుగారు దగ్గర ఉన్నదో లేదో, వారు దయచేసి అన్ని విషయాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. డేట్ ఎక్స్ ప్రెస్ డ్ చేయడం గురించికూడ వారు మనవి చేయాలి. రేపు లాస్ట్ డేట్, అని పెట్టినారు. డేట్ ఎక్స్ ప్రెస్ డ్ చేస్తున్నారా లేదా, అదికూడ చెప్పాలి.

Sri A. Vasudeva Rao (The Minister for Information) :—Sir, with your permission, on behalf of the hon. Minister for Education, I make the following statement :

54 19th February, 1970. Calling attention to a matters of urgent public importance :
re : Adequate number of Junior Colleges in Secunderabad.

"The following schools in the city have been upgraded to junior colleges during 1969-70 :

Name of the School	Date of the order issued.	Medium of instruction permitted in the junior College.
1. Zilla Parishad Higher Secondary School, Bolarum	10-2-70	Telugu
2. Government High School for Boys, Sardar Patel Road, Secunderabad.	13-2-70	Telugu & English
3. Government High School for Boys, Nallagutta, Secunderabad.	13-2-70	Telugu & English
4. Government High School for Boys, Hill Street, Secunderabad.	13-2-70	Telugu & English
ఉద్దేశ్యముతో కూడ పాఠశాలలు పెట్టాలనే అభిప్రాయం వచ్చిన తరువాత ఈ స్కూలులలో ఉద్దేశ్యముతో కూడ ఓపెన్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. ఆర్డర్స్ యిస్తుంటే ఉన్నారు.		
5. Government High School for Boys, Lalapet, Secunderabad	13-2-70	Telugu
6. Government High School for Girls, Nallagutta, Secunderabad.	13-2-70	Telugu & English
7. St. John's Higher Secondary School for Girls. Marreda-palli, Secunderabad.	13-2-70	Telugu & English

NON-GOVERNMENT

Railway Boys Higher Secondary School, Lalaguda, Secunderabad.	17-1-70	English & Telugu
---	---------	------------------

These junior colleges are sufficient to meet the demand for admission of students in junior intermediate classes in Secunderabad in different media. Soon after the publication of results of H. S. C. Examination on 13-1-70, action has been taken to correspond with the provide managements of institutions and also with the headmasters of government schools, since private institutions did not come forward to upgrade themselves. As per rules, orders are issued converting these schools into junior colleges. The last date for receipt of applications for admission is on 20-2-1970. There is no avoidable delay in starting colleges and the number of junior colleges started is quite adequate.

Calling attention to a matters of urgent public importance: 19th February, 1970
 re : Adequate number of Junior Colleges in Secunderabad.

అశ్వత్థా, వారు లేవు లాస్ట్ డేట్. అప్లికేషన్స్ పెట్టకోవడాని? అన్నాను. ఆ విషయం నేను విద్యార్థిశాఖామంత్రిగాకి కన్వే చేస్తాను. ఆది సర్దుకో? యిన్ ఫార్మ్ అయ్యేట్లు చూస్తాను.

శ్రీ కె. యస్. నారాయణ :- వారు స్కూల్స్ పేర్లు చదివారు- ఆర్డర్స్ యిచ్చానుని, ఇరువార పైవో ఆర్డర్స్ యిస్తామని పైవో ఆర్డర్స్ యిచ్చినట్లుగా ఎవరికి తెలియక? పనిచూడకు. ఇంకా గవర్నమెంట్ ఆర్డర్ అయితే అది వారికి అందిందో, లేదో, నాకు తెలిసింది. ఎవరి అప్లై గ్రేడ్ అవుతున్నట్లుగా ఎవరికి తెలియదు, విద్యార్థులకు తెలియదు, వాగు ఎక్కడికి వెళ్ళి అప్లికేషన్ యివ్వాలి, ఏ స్కూల్స్ అప్లై గ్రేడ్ అయినాయో వారికి తెలియదు. అంతా కన్ ఫ్యూజన్ వుంది. రెండవది - గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లోకంటే యీనాడు ప్రైవేట్ స్కూల్స్ లోనే అన్ని ఏర్పాట్లు ఫెసిలిటీస్ చక్కగా వున్నాయి. అప్లై గ్రేడ్ అయిన స్కూల్స్ లో ఎకామెడేషన్ లేదు; ఫెసిలిటీస్ లేవు; అక్కడ అప్లై గ్రేడ్ చేయడానికి యిచ్చే డబ్బు యీ ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు గనుక యిచ్చినట్లయితే, విద్యార్థులకు చాలా సౌకర్య వంతంగా వుంటుంది. వారికి అవసరమైన ఫెసిలిటీస్ అన్ని వున్నాయి; ఎకామెడేషన్ వున్నది. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు ఒడంబడించి ఖర్చు పెట్టి కిర్లీంగు కట్టే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి, ఎక్స్ ప్లెంట్లు, యితర ఫెసిలిటీస్ అన్ని ప్రైవేట్ స్కూల్స్ లో వున్నాయి కాబట్టి, ఆ పెట్టే ఖర్చు మీరికే యిస్తే, చాలా బాగుంటుంది. అందువలన ప్రైవేట్ మేనేజ్ మెంటు వారి నే గవర్నమెంట్ చేసి కాదేజెస్ ను అందరికీ సౌకర్యవంతంగా ఏర్పాటు అయ్యేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (హుజూర్ నగర్) :- ప్రైవేట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అప్లై గ్రేడ్ చేసి జూనియర్ కాలేజెస్ ఏర్పాటుచేసే విషయంలో యివ్వరకే ప్రభుత్వం కొన్ని నిబంధనలను రూపొందించింది. ఆ పర్వూతో వారు ముందుకువస్తే అభ్యంతరం వుండదు, కాని యిప్పుడు గౌరవ సభ్యులు ఒక కొత్త సూచన చేస్తున్నారు. మంత్రిగారికి వారిచ్చిన సూచనను నేను కన్వే చేస్తాను. డేట్ విషయం కూడా వారికి కన్వే చేసి, గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసే ఏర్పాటు చేస్తానని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :- ప్రైవేట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ వారు ముందుకు వస్తారా? అంటున్నారు. అంటే, ప్రభుత్వం వారికి అడిగినదా? ఇప్పుడు కె. యస్. నారాయణగారు చెప్పినట్లుగా, గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లో ఏర్పాటు కూర్చోవడానికి ఫర్నిచర్ కూడా లేదు. డిబ్బాకు డైర్స్ లేవు. చావూమీద కూర్చుంటున్నారు. ఇటువంటి స్కూల్స్ ను పెట్టే చేయడంకంటే ప్రైవేట్ స్కూల్స్ అప్పకెప్పడమే చూడండి. వారిని ఆ విషయంలో ఎంపీజ్ చేయడం అవసరం. రెండవది యీ ప్రైవేటు కూడా ఎక్స్ ప్లెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది.

56 19th February, 1970. Calling attention to a matters of urgent public importance:
re : Adequate number of Junior Colleges in Secunderabad.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—నా స్టేట్ మెంట్ లో చెప్పాను. ప్రైవేట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ తో కలెస్ట్రాడ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. యస్. నారాయణ :—కండిషన్స్ సెటిస్ చేశామన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ అటువంటివేమీ లేవు. అయిదు సంవత్సరాలుగా గ్రాంటు యివ్వము, మీరే నడిపించుకోవాలి అన్నారు; అంగువలన హారు హెజిటేట్ చేశారు. ఈశ్వరీబాయ్ గారు చెప్పినట్లుగా అక్కడ వారికి కూర్చోవడానికి ఎకామెడేషన్ లేదు, ఫర్నిచర్ లేదు; ఫెసిలిటీస్ ఏమీ లేవు. ఇటువంటి స్కూల్స్ ను అప్ గ్రేడ్ చేసేబడులు ప్రైవేట్ మేనేజ్ మెంటు వారికే ఆ డబ్బు యిచ్చినట్లయితే బాగుంటుంది. విద్యార్థులకు కూడా అవసరమైన సౌకర్యాలన్నీ, ఎక్స్ ప్లెంట్ అంతా అక్కడ వున్నది ఏమాత్రం అవకాశమున్నా యీ విషయాన్ని ఆలోచించాలి. విద్యాశాఖమంత్రిగారు గనుక వుంటే సమాధానం చెప్పేవారు. లేకపోతే పిల్లలు చాలా యిబ్బంది పడవలసి వస్తుంది; అందువలన తప్పకుండా ప్రయత్నం చేయాలి; ప్రైవేట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ను పర్ సూయేడ్ చేసి, అవసరమైతే అదనంగా గ్రాంటుకూడా యిచ్చి, చేయాలని నేను పత్తేకంగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—స్టేట్ లెవెల్ లో, దీనికి సంబంధించి, ఒక పాలసీ, డెసిషన్ తీసుకున్నారు. కేవలం సికిందరాబాద్, హైదరాబాద్, ప్రైవేట్ మేనేజ్ మెంటు అని కారు. వారు చెప్పిన అభిప్రాయం, యిప్పుడు ప్రభుత్వం ఆలోచించడానికి, ఎంతవరకు అవకాశముంటుందో చెప్పలేను. అది యిప్పుడు ఆలోచించడానికి ఎంతవరకూ సబబుగా వుంటుందో చెప్పలేను. Any way I will communicate the feelings of the hon. member to the concerned Minister.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارمینار) — سکندراباد میں ایک بھي جونیور کالج قائم نہیں ہوا اور آپ کہہ رہے ہیں کہ ڈسکشن لیا جائیگا۔ آپ کے فیصلہ کرنے تک کالج میں شرکت کی تاریخ ہو جائیگی۔ کم از کم اخبار میں اعلان کیا جائے تو لوگوں کو سہولت ہوگی۔

శ్రీ కె. యస్. నారాయణ :—ఉర్దూ మీడియమ్ స్కూల్స్ విషయమై కూడా నిర్ణయం తీసుకున్నామన్నారు, లేవు ఆఖరిలోను ఎప్పుడుచేస్తారు ?

Sri A. Vasudeva Rao: —Action will be taken soon, Sir.

re: —REPAIR TO PATACHERU PAMARUM VILLAGE, KANIGIRI TALUK.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (కనిగిరి): — అధ్యక్షా, యీ పామూరు పాతకెలుపు చాలా పురాతనమైవది. నమ్మకంగా ప్రతిసంవత్సరం నాలుగువందల ఎకరాలు దానిక్రిందపండేవి. ఇలాంటిదానికి రివలో వర్షాలు ఎక్కువగావచ్చి, గండివడింది, తరువాత, పూడ్చించి రివేర్ చేశారు. రివోలో మళ్ళీ తెగిపోయింది. ఆన్లైట్, అక్కడి పరిస్థితి, సూటబిలిటీ అంతా యిన్ వెన్టి గేట్ చేసి దాదాపు రెండు సంవత్సరాలు గడిపారు. రివోలో ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇన్జనీరింగ్ గేట్ వన్ శాఖామూఖ్యులు సిద్ధారెడ్డిగారు స్వయంగా గండిచేశారు. పామూరు గ్రామంలో జరిగిన బహిరంగసభలో రైతులకు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఇచ్చారు. తప్పనిసరిగా వెంటనే రివేర్ చేస్తాం. యికముందు యిట్లా జరగకుండా చూస్తాం అన్నారు. ప్రజలంతా నమ్మకంతో వున్నారు, ఎస్టి మేట్స్ వేయడం, ఫిఫ్ ఇంజనీయరుగారు చూడడం, డిపార్టుమెంట్ లో డిలే, ఎస్టి మేట్స్ ఆఫ్ ఫూల్ చేసి, శాంతును అయి, టెండర్స్ వైసలైజు చేసి, కంట్రాక్టర్స్ నిర్ణయించి.... చివరకు ఫామిన్ గ్రాంటులేదు కాబట్టి ఏమీ చేయడానికి వీలులేదు అని కలెక్టరు అక్కడ నిర్ణయించడం జరిగింది. తరువాత, యిక్కడ, వీరు, మేము టెండర్స్ కాన్సిల్ చేస్తాం అంటున్నారు, నాలుగుసంవత్సరాలనుంచి అక్కడ వంటలు లేవు. ప్రజలు కూలీ నాలీ చేసుకుని, అదీలేక వలసపోతున్నారు. యమయాతనలు పడుతున్నారు. నాలుగుసంవత్సరాలనుంచి వంటలు లేకపోతే, అక్కడి పరిస్థితులు ఏవిధంగా వుంటాయో ఓక్కసారి మీరే ఆలోచించండి. కొత్త చెలుపులు కట్టడానికి, సగం సగం నిర్మించినవాటిని గూర్చి ఆలోచించడం విషయంవలె దీనిని వాటితో ముడిపెట్టి ఆలోచించకుండా, డబ్బులేదనే సమాధానం చెప్పకుండా సంవత్సరానికి రెండువంటలు పండించే యీ చెలుపు, నాలుగుసంవత్సరాలుగా రివేర్ లేకవుందంటే, అక్కడ రైతులు పడుతున్న ఇబ్బందులను, ధుర్భర పరిస్థితులను దృష్టిలోకి తీసుకుని ఆలోచించాలి, వెంటనే దీనిని రివేర్ చేస్తే తప్ప అక్కడ ప్రజలలో అందోళనతగదు. పరిస్థితులు చాలా దుర్భరంగా వున్నాయి బ్రతకలేకపోతున్నారు వలస వెళ్ళిపోతున్నారు, యీ విషయానికి టాప్ ప్రయారిటీయిచ్చి డబ్బులేదని చెప్పకుండా యీ సమ్మర్ లో దీనిని చేస్తే, రేపు జూన్, జూలైలో వంటకు వుపయోగపడడానికి అవకాశం వుంటుంది. దీనివలన, అక్కడి కరువు పరిస్థితుల కొంత మెరుగుపడడానికి అవకాశం వుంటుంది. దయచేసి మంత్రిగారిని వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవలసినదిగా, వెంటనే రివేర్ చేయించ వలసినదిగా మీదాహ్లా వారిని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

Sri V. Purushotham Reddy (The Minister for Minor Irrigation):—
Sir, tenders for closing the breach of the old tank at Pamuru village

in Kanigiri taluk of Ongole district have been settled and an agreement was completed with the contractor and the work will be taken up for execution. For want of funds the work could not be taken up earlier.

(శ్రీ) పి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను అనుకున్నట్లుగానే మంత్రిగారు చెప్పారు 'ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ ఫండ్స్' అంటున్నారు. కొత్త చెరువులు, సగం చేసిన చెరువులతో దీనిని ముడిపెట్టకుండా టాప్ ప్రయారిటీ యిచ్చి, డబ్బులేదనే సమాధానం చెప్పకుండా, వెంటనే చెయ్యవలసిన ఆవసరం యిక్కడ వున్నది. నాలుగు సంవత్సరానుంచి అక్కడ పంటలు లేవు. సంవత్సరానికి రెండు పంటలు పండించే సోర్సు యిది. అత్యవసరమైన విషయం. ఇటువంటి విషయంలో లోలో డబ్బు లేదనడం అన్యాయం. వెంటనే చేస్తామని మంత్రిగారు హామీ యిస్తారా, లేదా? అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) వి. పురుషోత్తమరెడ్డి :—మొదట తీసుకోలేకపోవడానికిగల కారణం చెప్పాను. వెంటనే చేయడానికి అన్నీ సెటిల్ చేయడం జరిగింది. పని ప్రారంభ మవుతుంది.

BUSINESS OF THE HOUSE

(శ్రీ) మతి శె. ఈశ్వరీశాయ్ :—అధ్యక్షా, 15వ తారీఖున నేను ఈ సీట్లో జరిగిన డబుల్ మర్డర్—కల్లీ, బిడ్డను ముక్కలు చేసివేసిన—విషయాన్ని అధ్యక్షులవారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఆ విషయమై ఒక స్టేట్ మెంట్ చేయవలసిన దిగా హోమ్ మినిష్టర్ గారిని ఆడిగారు. ఇవాళ 18వ తారీఖు, ఇంతవరకు యీ విషయమై ఏ స్టేట్ మెంటూ రాలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—హోమ్ మినిష్టర్ గారు స్పీకర్ గారి పర్మిషన్ తో బయటకు వెళ్ళారు. వారువచ్చిన తరువాత, యీ విషయాన్ని రెయిజ్ చేయండి.

(శ్రీ) మతి శె. ఈశ్వరీశాయ్ :—రెండవది; పబ్లిక్ గార్డెన్ లో పబ్లిక్ ను ఎలవ్ చేయడం లేదు. ఇక్కడి జాలభవన్, మ్యూజియం, యితరతా చాలా వున్నాయి. చిన్నపిల్లలు వస్తూ వుంటారు; శాసనసభలు జరిగేటప్పుడు పబ్లిక్ గార్డెన్ లోకి రాకుండా వెనక్కు వెళ్ళమనడం—శాసనసభ్యులకే యిది యిన్ సెల్టు అని మనవి జేస్తున్నాను. అంతేగాక—శాసనసభ ఎదురుగా రోడ్డును ఏ వెహికల్ గాని, ప్రజలుగాని తిరగడానికి వీలులేకుండా క్లోజ్ చేశారు. ఈ విషయమై నోటీసు యివ్వమంటే నేను యిచ్చాను. అది యింతవరకూ రాలేదు. స్పీకర్ గారు పబ్లిక్ గార్డెన్ విషయంలో నోటీసు యివ్వమని ఆడిగారు, యిచ్చాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—ఆ నోటీసును ఆఫీసువారు చూస్తున్నారు; ఆ తరువాత డెపీటీ సీనియర్ వడం ఇరుగుతుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—సింథటిక్ డ్రెస్స్ ప్రాజెక్టును సంబంధించినవారు 3,500 మంది 23వ తేదీనుండి స్ట్రయిక్ చేస్తామని నోటీసు ఇచ్చారు. గవర్నమెంటుకు కూడా పంపారు. రెండవది—ప్రెస్ లో చూస్తున్నాం, 23 నుండి తెలంగాణా ఉద్యమం ఇన్ ఫుల్స్ పై చేస్తున్నామని. 3,500 మంది స్ట్రయిక్ చేయడానికి పూనుకుంటే, అది తీవ్రమైన పరిస్థితులకు దారితీస్తుంది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం వారు తక్షణమే చర్య తీసుకుంటారా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—ప్రస్తుతం మంత్రిగారు లేరు; ఆ విషయం వారు కన్సిడర్ చేస్తారనుకుంటాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

ANNUAL REPORT OF THE ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITY BOARD, 1968-69.

The Minister for Power (Sri V. Krishnamurthy Naidu) :—Sir, I beg to lay on the Table under Sub-Section (1) of Section 75 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act, 54 of 1948) as amended by the Electricity (Supply) Amendment Act 1965 (No. 30 of 1966) read with Rule 39 of the Andhra Pradesh Electricity Supply Rules, 1954, a copy of the Annual report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1968-69.

Mr. Chairman :—Paper laid.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri C.V.K. Rao :—We can ask certain important things. Will the Treasury Benches answer us? The Chair is about to adjourn the House. That is why I am raising a point of information.

Mr. Chairman :—The business for to-day is over. The House is adjourned to meet at 12 O'clock again.

(The House then adjourned to meet again at Twelve of the clock)

(The House re assembled at Twelve of the clock)

(Mr. Speaker in the chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఆన్ ఎ పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్— ఈ వేళే ప్రెసులో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి స్టేటు మెంటు వచ్చింది. అందులోని మెరిట్స్ లోనికి గేను వెళ్ళడం లేదు. రీజినియల్ కమిటీ వర్క్ ఎన్ లాస్ట్ చేస్తామని అందులో చెప్పారు. దానినిబట్టి చూస్తే ఈ బడ్జెటు సందిగ్ధావస్థలో ప్రవేశ పెడుతున్నట్లు బోధపడుతుంది. ఇప్పుడు ఈ రకంగా ప్రవేశ పెట్టడంవల్ల సంపూర్ణత్వం రాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రకటనబట్టి చూస్తే రేపు రీజినియల్ కమిటీకి వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు సెల్ఫ్ కాంట్రబ్యూరీ అవుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయబోయే నిర్ణయం గూర్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మొదలే తెలుసును. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ సమాలోచించుకుని నిర్ణయానికి వచ్చిన తరువాత ఇక్కడ ఈ బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టడం రీజినియల్ కమిటీని అగౌరవరచడం తప్ప మరేమీ కాదని చెబుతున్నాను. ఇందుకు నేను అభ్యంతరం చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్) :—రాత్రి వచ్చిన ఎనౌన్స్ మెంటు ప్రకారం బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టేముందు రీజినియల్ కమిటీలో చర్చకు పెట్టాలని స్పష్టంగా ఉంది. బడ్జెటులో తెలంగాణకు సవరేట్ గా చూపించాలని ఉంది. ఇందులో సవరేట్ గా చూపించారో లేదో మాకు తెలియదు. సవరేట్ గా చూపించకపోతే ప్రవేశ పెట్టడానికి వీలులేదు. ఒక వైపు తెలంగాణ ఆదాయం ఆ ప్రాంతంలోనే ఖర్చుచేస్తున్నామని చెబుతూ రెండింటిని కలిపి మసి పూసి మారేడుకాయ చేసే తరంగం సరియైనది కాదు. సవరేట్ గా చూపించే వరకు ఇది ప్రజెంట్ చేయడానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—మనముందు ప్రవేశ పెట్టే బడ్జెటు రాబోయే సంవత్సరానికి పాలసీ స్టేటు మెంటువంటిది కనుక రెండింటిని జోడించ వలసి ఉంటుంది. “The powers now given to the Committee in regard to recruitment to services, discussion on Budget, presentation of a separate annual financial statement and the directive given to the State Government to ensure that Telangana funds are not misused.... ?

Mr. Speaker :—Where from you are reading ?

Sri T. Purushothama Rao :—From Today's 'Hindu' Sir.

Mr. Speaker :—Whether the presentation of the Budget is in conformity to the existing rules or in any way violates, if there is any such thing, I will ask the Government.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఏ విధంగా వయల్ టేట్ ఇనదో చెబుతాను బడ్జెటు అంటే చాలా ముఖ్యమైనది. రాబోయే సంవత్సరంలో మనం తీసుకునే కార్యక్రమాలు, మన ఆర్థిక ప్రగతి ప్రజలముందు పెట్టాలి. ఈ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయం ప్రకారం రీజినియల్ కమిటీకి ఎన్ లాన్సుడు వనస్సు వచ్చాయి.

Mr. Speaker :—Let us see what they are going to do. The question is whether the Government can present the Budget or not. In regard to other matters you can refer all these things, during the general discussion.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—పాలసీ మాటర్ ఇనప్పుడు కరెక్టుగా రిస్ట్రక్టు కావాలి కదా. ఇక్కడ ఒక పరిస్థితి ఉత్పన్నం అవుతున్నది.

Mr. Speaker :—You have raised a point of order. That is in regard to interpretation of the rules. You yourself admitted that they were not in any way violating the rules. If that is so, how does the point of order arises ?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—దీనిని సూక్ష్మంగా అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ఇక్కడ బడ్జెటు ప్రజెంట్ చేసినతరువాత ఒక ఇంపార్ట్వెంట్ ఇస్యూమీద —

Mr. Speaker :—Do not you want the Government to present the Budget ? Are you objecting to the presentation of the Budget ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—వోట్ అన్ అక్కౌంటు పెట్టుకునే అలవాటు మనకు ఉంది కదా. అది ఇప్పుడు పెట్టుకుని డిలెయిట్ బడ్జెటు తరువాత పెట్టుకోవచ్చునని.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మైం ఉంది కదా అని నేను హోటలుకు పోయి కాఫీ త్రాగివచ్చి సంతకం పెడుతూంటే ఎవరో ఒకరు మీరు కావన సభలో చాలా వాగుతున్నారు అన్నాడు. ఆ మనిషి ఎవరో నాకు తెలియడం లేదు. ఇక్కడ మాకు సరియైన రక్షణ లేదా అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I will get it enquired.

Sri K. Lakshman Bapuji :—On the other day, some gentlemen was noting down my speech. ఆ రోజున తమరు చెప్పారు. ఇంతలోనే అతడు వెళ్ళిపోయాడు.

Mr. Speaker :—I do not know how they are able to come and note down. I have given definite instructions not to allow any Police Officer there and if any Police Officer is there, I will immediately take action against him.

PRESENTATION OF THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1970-71

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి : — అధ్యక్షా,

1970-71 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలోని, దేశంలోని ఆర్థిక పరిణామాలను దృష్టిలో వుంచుకొని, బడ్జెటును రూపొందించటం జరిగింది. ఈ ఏడాది రాష్ట్రంలోని ఆర్థిక స్థితిగతుల ముఖ్యమైన తీరుతెన్నుల గురించి ముందు క్లుప్తంగా ప్రస్తావిస్తాను. వచ్చే ఏడాది బడ్జెట్ పరిస్థితుల గురించి తర్వాత మువ్చుటిస్తాను.

ఆర్థిక ధోరణులు

ఇటీవల కొన్ని నెలలుగా ప్రకృతి మనవల్ల ఇదివరకెప్పుడూలేని నిర్మాణ కార్యాన్ని చూపుతూ వస్తోంది. ఇది గౌరవ సభ్యులకూ తెలుసు వివిధ వాతావరణ పరిస్థితులు ప్రతికూలంగా వుండటం పరిపాటైపోయింది. కోస్తాజిల్లాలపై తుఫానులు సర్వరామంగా దాడి చేయటం, తుఫానుల తర్వాత అడేపనిగా కుంభ వృష్టి, —వీటన్నిటి ఫలితంగా వ్యవసాయరంగపు ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగా దెబ్బ తిన్నది. 1964-65లో 75.82 లక్షల టన్నులు ఉన్న ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 1965-66 నాటికి 60.01 లక్షల టన్నులకు తగ్గిపోయింది. అయితే 1966-67లో 68.23 లక్షల టన్నులకు, 1967-68లో 70.79 లక్షల టన్నులకూ పెరిగింది. కాని 1968-69లో ఉత్పత్తి మళ్ళీ తగ్గింది. 55.63 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాల మాత్రమే పండినై. తుఫానులు, వానల మూలంగా ఈ ఏడాది జరిగిన నష్టం ఫలితంగా, మొత్తం రాష్ట్ర ఆర్థిక దృశ్యం ప్రోత్సాహకరంగా వుండేట్టు లేదు. మనది ప్రధానంగా గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ. కాబట్టి వ్యవసాయ రంగంలోని ఉత్పత్తిలోని ఒడుదుడుకులపైన ఆధారపడి వుంటుంది—మొత్తం ఆర్థిక పరిస్థితి. ఇక వ్యవసాయరంగపు ఆకాశంలోని నల్లమబ్బుల ఫలితంగా, మన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎదుర్కొనే ఉరుము మెరుపులను మనం ఊహించవచ్చు.

పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి రంగంలోని ధోరణులుకూడా అటూఇటూగా వున్నయ్—పంచదార, యంత్రపు పనిముట్లు, సిమెంటు ఉత్పత్తుల రంగాల్లో ఉత్పత్తి బాగా పెరిగినా, ఇక ఉద్యోగాలవిషయంలో, రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రణాళికల్లో పెట్టుబడుల స్థాయి తగ్గటంవలన, అలాగే ప్రైవేటు రంగంలో తక్కువ పెట్టుబడులవలన ఉద్యోగావకాశాలు సన్నగిల్లినై.

ఇప్పుడు వివిధశాఖల కార్యకలాపాల గురించి, పథకాలగురించి సంక్షిప్తంగా పేర్కొంటాను.

వ్యవసాయం

వ్యవసాయక ఉత్పత్తికి చెందిన కొత్త విధానంలో ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే రకాల కార్యక్రమం, అనేక పంటల కార్యక్రమం ముఖ్యమైన అంశాలు. 1969-70లో పరికింద 10.93 లక్షల ఎకరాలు, సంగరజొన్న కింద 2 లక్షల

ఎకరాలు, సంకర మొక్కజొన్నకింద 0.80 లక్ష ఎకరాలు, మేలురకపు మెట్టికన్ గోధుమక్రింద 0.22 లక్ష ఎకరాలు ఉండాలని ఉద్దేశించాం. సం 1970-71 లో వీటికింద వరుసగా 14.80 లక్షల ఎకరాలు, 3.90 లక్షల ఎకరాలు. 1 లక్ష ఎకరాలు, మేలురకపు మెట్టికన్ గోధుమకింద 1 లక్ష ఎకరాలు సాగుచేయాలని ఉద్దేశించాం. ఈ లక్ష్యాలను సాధించేందుకై, మేలురకం పెత్తనాల ఉత్పత్తిని, ఎరువులు, తెగుళ్ళ మంచులను సప్లయచేయడం, నీటిసాగు వ్యవస్థలను విస్తరించటం, రైతుల శిక్షణ, విద్య కార్మకమాలు తీవ్రతరం చేయబడినై. మహారాష్ట్ర మంగళం, మల్లమెడ, సామర్లకోటలలో ఏర్పాటు చేయాలనుకొన్న విత్తన తయారీ కేంద్రాల స్థాపన పూర్తి అవుతోంది. 1970-71 నుంచి పనిచేయవచ్చు. ఎరువులను సక్రమంగావాడి, వినియోగించటంలో రైతులకు సహాయపడేందుకై, మరొక మూడు భూసార పరిశ్న కేంద్రాలను విశాఖపట్నం వంగల్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఏర్పాటుచేయాలని ఆనుకుంటున్నాం. భూసంరక్షణ కార్యక్రమాన్ని 1970-71లో 1.60 లక్షల ఎకరాలకు వ్యాప్తిచేసేందుకై తీవ్రతరం చేయటం జరుగుతోంది. 1969-70లో ఈ కార్యక్రమం 0.90 లక్ష ఎకరాల మేరకు మాత్రమే వర్తించింది. రాయలసీమ ఎర్ర, నల్ల నేలల్లోకూడా మెట్టసాగును ప్రదర్శించి చూపే కార్యక్రమాలు ప్రతిపాదించబడినై. ప్రాదరాబాద్ నగర సమీపంలో, పరిగరాల్లో భూగర్భ జల వనతుల పరిశోధనల విషయమై తెనడా ప్రభుత్వ సహాయాన్ని మన ప్రభుత్వం స్వీకరించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఊసర త్తెల్లాల్లో వ్యావసాయక అభివృద్ధికోసం ఒక భారతీయ-ప్రెంచి పథకం అనంతపురం జిల్లాలో ఆమలుఅవుతోంది. ఈ ప్రాంతంలో పెరగగల కొత్త రకాలు, జాతుల పరిశోధనల గురించిన పథకాలకు శి సంవత్సరాలపాటు ప్రెంచి ప్రభుత్వం సహాయంచేయటానికిసిద్ధంగా ఉన్నది. మొక్కల గర్భి నీటి అవసరాలకు, నీటి వినియోగానికి సంబంధించిన పరికరాలకు, విధానాలకుకూడా ఈ పరిశోధనలు వర్తిస్తయ్.

వ్యావసాయక పారిశ్రామిక సంస్థ ఈ ఏడాది బాగానే ప్రగతి సాధించింది. 1969 జూన్ ఆఖరుకు ఈ సంస్థ సంపాదించిన లాభాలు కొద్దిపాటివే అయినప్పటికి, భవిష్యత్తు ఆశానకంగా వుంది. సంస్థ ఎన్నో క్రాజర్ ట్రాక్టర్లను సమకూర్చు కోగలిగింది. ప్రాజెక్టు ప్రాంతాల్లో బంజరు భూములను సాగులోకి తెచ్చేందుకై ఇవి ఉపయోగపడుతై. భూగర్భజల వనతుల వినియోగం విషయంలోకూడా ఈ సంస్థ చాలా కృషిచేసింది. కేంద్రప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన పథకం దృష్ట్యా, ప్రాజెక్టు ప్రాంతాల్లో, ముఖ్యంగా నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు ప్రాంతాల్లో అవసరమైన మార్కెట్లను అభివృద్ధిచేసేందుకు కావలసిన పనిని ఈ సంస్థ ప్రారంభించాలనుకుంటోంది.

సహకారరంగం

వ్యవసాయ నిమిత్తమై తక్కువ గడువు, మధ్యరకం అప్పులను ప్రాథమిక పరపతి సంఘాలద్వారా సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు 1968-69 లో రూ. 25.00 కోట్లను మంజూరు చేసింది. 1967-68 లో మంజూరైన మొత్తం రూ. 10.58

కోట్లు మాత్రమే. 1969-70 లో లక్షలకు రూ. 40 కోట్లు. వ్యవసాయ రంగానికి కావలసిన పరపతికి, సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు ఇచ్చే మొత్తానికి మధ్యనున్న లోటును భరించేసేందుకై, రిజర్వుబ్యాంకు ఒక పథకాన్ని రూపొందించింది. సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు పటిష్టంగా లేని ప్రాంతాల్లో గిన్నీక చేసిన కోట్ల వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలద్వారా రైతులకు వ్యాపారబ్యాంకులు ఈ రిజర్వు బ్యాంకు పథగంద్వారా అప్పలను మంజూరు చేస్తే ఈ పథకాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. 1969-70 లో కేంద్ర బ్యాంకుల ప్రాంతాల్లో అమలు జరుపబడుతుంది. వచ్చే ఖరీఫ్ తరుణంనుంచి వ్యాపార బ్యాంకులు సహకార సంఘాలద్వారా రైతులకు డబ్బును సమకూరుస్తాయని అనుకుంటున్నాం.

భూమి తనఖా బ్యాంకులు 1969-70 లో రూ. 25 కోట్ల మేరకు టుడాలను ఇవ్వవచ్చు. 1970-71 లక్షలకు రూ. 28 కోట్లు. ఇప్పటివరకు 70 శాతానికి వృద్ధి పథకాలు రూపొందించబడినై. వీటికై రూ. 300 22 కోట్లు ఖర్చుఅయింది. 1969-70 లో 2.45 లక్షల ఎకరాలు ఈ కార్యక్రమంవలన బాగుపడినై. అగ్రి కల్చరల్ రిఫైనాన్స్ సంస్థ ఇప్పటివరకు 44 పథకాలను మంజూరుచేసింది.

వ్యవసాయ పరపతి రంగంలో డబ్బు సమకూర్చేసంస్థలు చిన్ననై తాంగానికి సహాయపడేందుకై ప్రభుత్వం వివిధ విధానాలను రూపొందిస్తోంది. పరపతి సంఘాలు చిన్న నై తాంగంవట్ల ఇంతవరకూ తగిన శ్రద్ధ చూపటం జరగటంలేదు.

పాడి అభివృద్ధి

విజయవాడ పాలపాడి కర్మాగారం 1969 ఏప్రిల్ లో పని ప్రారంభించింది. 1969 ఆక్టోబర్ నుంచి స్కిమ్ పాలపాడి, నెయ్యి ఉత్పత్తి అవుతున్నయ్. ఆ ప్రాంతంలోని ఉత్పత్తి దారల కోరిక, తమ మిగులు సరుకునంతా అమ్మేయాలనే కోరిక ఈ విధంగా నెరవేరింది.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని ఆనంద్ ప్రాంతం పద్ధతిలాగా, గ్రామాల్లో పాలను సహకారరంగద్వారా సేకరించాలనే మరొక ముఖ్యకార్యక్రమాన్ని 1970-71లో అమలుజరపాలని అనుకుంటున్నాం. ఇందుకు నాందిగా, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలో 100 సహకార సంఘాలను ఏర్పాటుచేయాలనివుంది. పరపతి అవసరాలు, పశుగ్రాసపు సప్లయ, నాయకత్వ శిక్షణ, సేకరణ కేంద్రాల నిర్వహణలో పాల్గొనటం—ఈ వివిధ కార్యక్రమాలకు యీ సహకార సంఘాలు సాధనాలుగా ఉపయోగపడుతై.

1969-70 లో కడపజిల్లాలో మైదుకూరునగ్గ పాలను శీతలంచేసే కేంద్రం ఒకటి ఏర్పాటుచేయబడుతోంది. రోజుకు 10 వేల లీటర్ల పాలను సరఫరాచేయగల సమగ్ర కేంద్రాన్ని 1970-71 లో కర్నూలులో ప్రారంభించాలని ఉంది. వచ్చే ఏడాది ఒక పాల కేంద్రాన్ని అనంతపురంలోకూడా ఏర్పాటుచేయాలనే ప్రతిపాదన ఒకటి వుంది.

నీటిసాగు

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో కుడి కాలవ, దాని కాళులకు చెందిన మొదటి 57 మైళ్ల ప్రాంతంలో 6.77 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీటిని సప్లయచేసే పనులన్నీ పూర్తి అయినయ్ అలాగే ఎడమ కాలవ, దాని కాళులకు చెందిన మొదటి 58 మైళ్ల ప్రాంతంలో 2.30 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీటిసాగును సమకూర్చే పనులన్నీ పూర్తి అయినయ్. 1969-70 లో నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలవకయ్యే ఖర్చుకై రూ. 100 లక్షల వరకు అదనపు ధన సహాయాన్ని అందించటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. అంతే ఈ సంవత్సరపు మొత్తం ఖర్చు రూ. 11.40 కోట్లు. ఇప్పటివరకు ప్రాజెక్టు వైస ఆయన ఖర్చు రూ. 153.68 కోట్లు. 1970-71 కార్యక్రమంబట్టి రూ. 10.20 కోట్లు ఖర్చు కావచ్చు.

పోచంపాడు ఆనకట్ట, కాలవల పని మరుగ్గా సాగుతోంది. 1969-70 లో ప్రణాళిక కేటాయింపు రూ. 6 కోట్లకు పెంచబడింది. కాగా, అదనంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం కోటి రూపాయలను సమకూర్చింది. అంతే, ప్రాజెక్టుకు మొత్తం ఏడాది కేటాయింపు రూ. 7 కోట్లు. ఈ అదనపు కేటాయింపు ఫలితంగా, పని వేగం పోయింది. జూన్ 1970 నాటికి 40 వేల ఎకరాలకు నీటి సాగును సమకూర్చగల కార్యక్రమం నిర్దేశించబడింది. 1970-71 లో ప్రాజెక్టు ఖర్చు రూ. 6 కోట్లు ఉండవచ్చునని అంచనా.

గోదావరి బ్యారేజీ పథకానికిగాను రూ. 28.59 కోట్లు ఖర్చు మంజూరు చేయబడింది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో పని ప్రారంభించాలని అనుకుంటున్నాం. వచ్చే సంవత్సరం పని వేగంగా జరుగుతుంది.

కృష్ణా, గోదావరి మాగాడి ప్రాంతంలోని మురుగు పారుదల పథకాల పట్ల ప్రభుత్వం చూపుతున్న ప్రాముఖ్యము, శ్రద్ధ గౌరవవత్తులకు తెలుసు. మురుగు సెప్ప వనూళ్ల ద్వారా లభించే డబ్బుతో పని ప్రారంభించాలని మొదట్లో అనుకున్నాం. అయితే కోస్తా జిల్లాలో తుఫానువలన కలిగిన వ్యవసాయం మూలంగా ఈ సెప్పను వనూళ్లవలన పనికిరాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూ. 9 కోట్ల ఋణ సహాయం ధర్మమా అని, రూ. 9 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే పనులు అమలు జరుగుతున్నయ్. 1970-71 లో మురుగు సెప్ప వనూళ్లను మొదలుపెట్టి, రూ. 5 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే కార్యక్రమాన్ని అమలుజరపాలని అనుకుంటున్నాం.

నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు అభివృద్ధి లెవీ కింద కొన్ని అభివృద్ధులను సాధించే ముసాయిదా పథకం 1969 డిసెంబర్ లో ప్రకటించబడింది. తుది ప్రకటన కూడా ప్రకటించబడింది. వివరాలతోసహా అంచనాలు పూర్తి అవుతున్నయ్.

పులివెందుల ప్రాజెక్టు "ప్రో-ఫార్మా" అంచనాలు కేంద్ర జల విద్యుత్ సంఘానికి, ప్రణాళికా సంఘానికి ఆమోదానికై పంపబడినై. అభివృద్ధి లెవీ మొదటి దశా చెల్లింపు అందగానే, పథకపు పని ప్రారంభం అవుతుంది.

అభివృద్ధి లెవీసీ ముందుగా చెల్లించగలిగేందుకై రైతులకు ఋణాలను ఇవ్వటానికై ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకు ఒక వథకాన్ని తయారు చేసింది.

వంశధార ప్రాజెక్టు ఒకటవ దశ విషయంలో అంచనాలను పూర్తిచేసే సన్నాహాలు జరుగుతున్నయ్యే. కేంద్ర జల విద్యుత్ సంఘంవారి ఆమోదం త్వరలో లభించగలదని ఆశిస్తున్నాం.

నెల్లూరు జిల్లాలోని సోమశిల ప్రాజెక్టు విషయమై పరిశోధనలు చురుగ్గా సాగుతున్నయ్యే. పూర్తి అవగానే, నివేదిక కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపబడుతుంది.

అభివృద్ధి లెవీ సేకరణ పూర్తి అవగానే, నిజాంసాగర్ రిమోడలింగ్ పని ప్రారంభం అవుతుంది. పంట కాలవల మరమ్మత్తులపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపబడుతుంది. తగిన సవరింపు కేటాయింపులద్వారా ఇందు నిమిత్తమై 1970-71 ప్రణాళికలో రూ. 25 లక్షలను సమకూర్చగలమని ఆశిస్తున్నాం.

తెలంగాణలో 840, ఆంధ్రలో 586 చిన్న నీటిసాగు పథకాలు అమలు జరుగుతున్నయ్యే. కాగా తెలంగాణా అభివృద్ధి ప్రత్యేక పథకంక్రింద తెలంగాణా జిల్లాలో రూ. 78 లక్షలు ఖర్చు అయ్యే 147 కార్యక్రమాలు అమలు జరుగు తున్నయ్యే. 1969-70 ఆఖరుకు, అదనంగా 61 వేల ఎకరాల సాగు సమకూర గలదని ఆశిస్తున్నాం.

విద్యుచ్ఛక్తి

రాష్ట్రంలో అందుబాటులోనున్న ఉత్పాదనశక్తి సుమారు 580 మెగా వాట్లు. 4 వ ప్రణాళికాంతానికి అంటే 1973-74 నాటికి 1,068 మెగా వాట్లకు పెరగవచ్చు. ఇక అవసరాల దృష్ట్యా, ఇప్పటివరకు గరిష్ఠస్థాయి 425 మెగా వాట్లు. 1973-74 నాటికి 1160 మెగా వాట్లకు పెరుగు తుంది. ఈ అదనపు అవసరాల దృష్ట్యా, 1970-71 నుంచి విద్యుత్తు సరఫరా తగినంత తేక, తరుగుగా వుండవచ్చు. అయితే 62.5 మె. వాట్ల రామగుండం కేంద్రం పని ప్రారంభించితే 1970 ఆఖరుకు ఈ తరుగు తీరవచ్చు. కానీ కొత్త గూడెం 3వ దశ (2×110 మె. వా). దిగువ సీతేరు (2×100 మె. వా) కేంద్రాలు 1972-73, 1973-74 సంవత్సరాల్లో వినియోగంలోకి వచ్చేదాకా విద్యుత్తు కొరత పెరుగుతూనే వుంటుంది.

1967-68 లో తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 38 యూనిట్లువుంటే, 1968-69 లో 44 యూనిట్లకు పెరిగింది. 1970-71 నాటికి 51 యూనిట్లకు పెరగవచ్చు. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 27,807 నగరాలు, గ్రామాల్లో, 4వ ప్రణాళిక ప్రారంభం (1969-70) నాటికి 5,757 గ్రామాలకు విద్యుత్తు లభించింది. ఇక విద్యుత్తు లభించిన పంచ్ నెట్లు 1,22,321, 1969-70 లో విద్యుద్దీకరణ కార్యక్రమంబట్టి, ఇదివరలో కొరతలాగా వుండిపోయిన 897 గ్రామాలు

మామూలు ప్రణాళికలోని 857 క్రొత్త గ్రామాలకు విద్యుత్తు లభిస్తుంది. ఇది కాక తెలంగాణా అభివృద్ధి పథకం క్రింద 380 క్రొత్త గ్రామాల్లో కూడా విద్యుత్ ప్రసారము లభిస్తుంది. 1969-70 లో విద్యుత్తు లభించిన పంక్ట్ సెట్లు 40,800 ఉండవచ్చు. కొరకల వాటితో సహా వెయ్యి గ్రామాలకు 1970-71 కార్యక్రమం విస్తరించవచ్చు.

శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు పని బాగా చురుగ్గా సాగుతోంది. ఇప్పటివరకు అయిన ఖర్చు రూ. 25.67 కోట్లు, 1970-71 కి రూ. 3.50 కోట్లు కేటాయించబడినై.

పరిశ్రమలు

రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధిని వేగిరపరచటానికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక విధాల కృషి చేస్తోంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వపు అమెళక్తి విభాగంవారు నెల్లూరు జిల్లా, శ్రీహరికోట లంకలో రాబెట్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పటానికి పని ప్రారంభించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వివిధ వనరులను సమకూరుస్తోంది. సాంకేతిక అభివృద్ధి దృష్ట్యానే కాక, ఈ ప్రాంతంలోని ఆర్థిక కార్యకలాపాలుకూడా ప్రాజెక్టు పెట్టుబడులవలన అధికం కాగలవు. రామగుండంవద్ద, బొగ్గు ఆధారంగావుండే ఎరువుల కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. విశాఖపట్నంవద్ద Zinc Smelter కేంద్రం నాల్గవ ప్రణాళిక కాలంలో ఏర్పాటు కావచ్చు. మన రాష్ట్రంలో ఉర్కు కేంద్రాన్ని, స్కూటర్ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నప్పచెబుతున్నాం. మన మాటలు ఫలిస్తాయనే ఆశిస్తున్నాం.

హైదరాబాదులో Tele-Communication Cable కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సీక్వయించింది. దీని అంచనా ఖర్చు సుమారు రూ. 9 కోట్లు. మరొక ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, గుంటూరు జిల్లాలోని అగ్నిగుండాలవద్ద సీసం, తుప్తునాగం, రాగి నిధులను వెలికితీసుకొని రావటం. మొదటి దశగా బండ్రమట్టువద్ద ఇటీవలే పని ప్రారంభమైంది కడప జిల్లాలో ఆస్ బెస్టాస్ తోపాటు, షత్రుకర్పూర్ లో, రామశక్తిలో వజ్రాల నిధుల పనికూడా పెద్ద ఎత్తున చేపట్టటం జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాం. రాయలసీమ, తెలంగాణాల్లో ఖనిజ పరిశ్రమల అభివృద్ధిపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధాసక్తులు చూపుతోంది.

ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోవున్న పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థ, ఇండో-నిప్పన్ ప్రెసిపెన్ జేరింగ్స్ లిమిటెడ్ నిర్వహణను తీసేసుకుంది. బాల్ జేరింగ్స్ ప్రాజెక్టుపై పని జరుగుతోంది. 1970-71 లో ఇది వినియోగంలోకి రావచ్చు. రాష్ట్రంలో క్వార్టర్ల సమృద్ధిగావుంది. దీని వినియోగంద్వారా క్రిస్టల్ గ్లాస్, హాలోవేట్ తయారీకోసం అసోసియేటెడ్ గ్లాస్ పరిశ్రమలను పెంపొందించటానికి ఈ సంస్థ పూనుకున్నది. వివిధ రకాల పరిశ్రమలకు చెందిన సుమారు 90 ప్రాజెక్టులకు ఈ సంస్థ ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చింది. టైర్లు, ట్యూబులు, ఫౌండ్రీగేడ్ విగ్ ఐరన్, ఎలక్ట్రానిక్ భాగాలు-వీటితో సహా ఎన్నో పరిశ్రమలను పెంపొందించాలని ఈ సంస్థ భావిస్తోంది.

ఏర్పడిన 18 సంవత్సరాలుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఆర్థిక సంస్థ రూ. 15.09 కోట్ల వరకు ఋణాలను మంజూరు చేసింది. వివిధ పారిశ్రామిక వ్యవస్థలకు వాటాధనంకొంద రూ. 21 లక్షలను, డిజెంచర్లకై రూ. 34 లక్షలను సంస్థ సమకూర్చింది. కొద్దిపాటి సాధనసంపత్తివున్న వారిని, చొరవున్నవారిని ఉత్సాహపరచేందుకై, ఈ సంవత్సరం సహకార జామీన్ (Collateral Security) పద్ధతిని ఈ సంస్థ నూటికి నూరు పాళ్లు ఋణ సహాయం సమకూర్చింది.

రోజుకు 1,250 టన్నుల శక్తివున్న, కొత్త చెరకు కర్మాగారాన్ని జూబిలాబాదు వద్ద ఏర్పాటు చేయటానికై కేంద్ర ప్రభుత్వం నిజాం చెరకు కర్మాగారానికి, లై సెన్సును మంజూరు చేసింది. 1972-73 లో కొత్త కేంద్రం పని చేస్తుంది.

సహకార రంగంలోని చెరకు పరిశ్రమను బలపరచేందుకై ప్రభుత్వం వివిధ చర్యలను తీసుకోంటుంది. ప్రతి కర్మాగార ప్రాంతంలోని భూగర్భ జల వనరులను పరిశోధించి, వినియోగించేందుకై వ్యవసాయక-పారిశ్రామిక సంస్థ సేవాసహకారాలను సమకూర్చుకోవటం జరిగింది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, పోచంపాడు, రాజోలిబండ మల్లింపు పథకం, కర్నూలు-కడప కాలవ — వీటి వలన ఏర్పడే ఆయకట్టు దృష్ట్యా ముఖ్యంగా తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాల్లో కొత్తగా చెరకు కర్మాగారాలను ఏర్పాటు చేయాలని కూడా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. 9 పథకాలు రూపొందించబడినై — తెలంగాణాలో 3, రాయలసీమలో 3, మిగతావి కోస్తా జిల్లాల్లో వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లోనూ.

వివిధ స్థాయిల్లో ఇ డియా స్టేట్ బ్యాంకుతో కలసి, ఈ ఏడాది రాష్ట్రంలో చాలా చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి వీలు పడింది, ఇవి మొత్తం 3,788. ధన సహాయం మొత్తం రూ. 24.88 కోట్లు. ఈ విధంగా చూస్తే, యూనిట్ల దృష్ట్యా మొత్తం దేశంలోని అగ్రస్థానానికి చెందిన సహాయం ఇది. చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు ఆర్థికంగా సహాయం చేయటంలో వ్యాపార బ్యాంకులు ఇదివరలోకన్న ఇంకెక్కువగా తోడ్పడగలవని ఆశిస్తున్నాం.

ఆరోగ్యం, వైద్యం

1969-70 లో ఆరోగ్య, వైద్య రంగంలో జరిగిన కృషి వలన విశాఖ పట్నం, గుంటూరు వైద్య కళాశాలల్లో, ఆసుపత్రుల్లో చెవి, ముక్కు, గొంతు కేంద్రాలను అదనంగా ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. విశాఖపట్నం, గుంటూరు, కర్నూలు, హైదరాబాదు వైద్య కళాశాలల్లో, ఆసుపత్రుల్లో అదనంగా ఆథ్లోపెడిక్ విభాగాలు ఏర్పాటు అయినై. గుంటూరులో న్యూరో శస్త్ర చికిత్స విభాగం ఏర్పాటు చేయబడింది. సికింద్రాబాదు, గుంటూరు బోధనా వైద్య కళాశాలల్లో ఆసుపత్రుల్లో కార్డియాలజీ విభాగాలు మంజూరు చేయబడినై — అలాగే సికింద్రాబాద్, గుంటూరులో కార్డియక్ శస్త్ర చికిత్స విభాగాల స్థాపన కూడా.

కుటుంబ నియంత్రణ పథకాల అమలు విషయమై అత్యధిక ప్రాధాన్యం చూపబడుతూనే వుంది. కార్యక్రమాన్ని ఇంకా తీవ్రతరం చేసేందుకై, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను తిరిగి రూపొందించి సవరించటం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశం ప్రకారం, అదనపు సిబ్బంది నియమించబడింది. స్టేట్ జేషన్ వార్డులు, కుటుంబ నియంత్రణ ఉప కేంద్రాల నిర్మాణపు పని చురుగ్గా సాగుతోంది. 1969-70 కి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన 2.376 లక్షల స్టేట్ జేషన్ లక్ష్యం పూర్తిగా నెరవేరుతుందనే అనుకుంటున్నాం. ట్యుబెక్టుల విషయంలో దేశంలో మన రాష్ట్రానికి అగ్రశ్రాంబూలం అని ఆశించవచ్చు.

విద్య

“ కేర్ ” సంస్థ సహాయంతో సమీకృత ఊర పథకం ద్వారా ప్రాథమిక, సీనియర్, జూనియర్ ప్రాథమిక పాఠశాలల బాల బాలికలకు సీనియర్ పాఠశాల సమైక్య చేయాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఇందుకై 1969-70 లో రూ. 1.50 లక్షలు కేటాయించబడినై.

1969-70 విద్యా సంవత్సరం నుంచి రెండేళ్ల ఇంటర్మీడియట్ కోర్సును ప్రవేశపెట్టే సందర్భంలో, ఎంచుకున్న కొన్ని ప్రైవేట్ సెంటర్ల పాఠశాలలు మల్టీపర్పుస్ ఉన్నత పాఠశాలలు వగైరా జూనియర్ కళాశాలలుగా మార్చబడినై. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 70 ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు, 15 ప్రైవేటు జూనియర్ కళాశాలలు పని చేస్తున్నయ్. తెలంగాణాలో 1969 డిసెంబర్ లో పరీక్షలు జరిగినై కాబట్టి, ఆంధ్రలో లాగా జూనియర్ కళాశాలలను ప్రారంభించటానికి వీలుపడలేదు. 1970 ఫిబ్రవరి నుంచి ఇవి పని చేయటం మొదలవవచ్చు.

సాంఘిక సంక్షేమం

గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా, 1969-70 లో హరిజనుల, షెడ్యూల్డ్ జాతుల సంక్షేమం కోసం ప్రత్యేకంగా కోటి రూపాయలను కేటాయించినట్లు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఈ అదనపు కేటాయింపు వలన సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు మంచి పూతం వచ్చింది. వచ్చే ఏడాది కేటాయింపును అధికం చేయాలనికూడా వుంది. సమాజంలోని ఈ పేద వర్గాలను, ముఖ్యంగా షెడ్యూల్డ్ కులాలను ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్యలో ఒకటి — ఆరోగ్యవంతమైన పరిసరాల్లో ఇళ్ళ స్థలాలను సమకూర్చగలగటం. దేశంలో లక్షలాది ప్రజలకు నివాస స్థలమనేదే యింకా సమస్యగా వుంటోంది. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు, జాతులకు, మిగతా వెనకబడిన వర్గాలకు ఇళ్ళ స్థలాలను సమకూర్చేందుకై 1970-71లో కోటి రూపాయలను కేటాయించాలని ప్రతిపాదించబడింది. సమాజంలోని దుర్బల వర్గాల జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచాలన్న ప్రభుత్వ కృషికి ఈ పెద్ద కేటాయింపు నిదర్శనం.

నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

1969 ఏప్రిల్ లో జాతీయ అభివృద్ధి మండలి సమావేశంలో నాల్గవ ప్రణాళికా ప్రతిపాదనలను పరిశీలించినప్పుడు, అయిదవ ఆర్థిక సంఘపు తీర్పు దృష్ట్యా, వనరుల విషయాన్ని తిరిగి పరిశీలించాలని నిర్ణయించటం జరిగింది. ఇలా పునఃపరిశీలన జరిగాక, మన రాష్ట్రపు నాల్గవ ప్రణాళికను గురించిన సంప్రదింపులు గత నవంబరులో జరిగినై. లభ్యం కాగల వనరుల దృష్ట్యా, ప్రణాళికా సమితి రూ. 409 కోట్ల వినియోగాన్ని సూచించింది. అయితే ఇంత చిన్న ప్రణాళిక రాష్ట్రానికి సమృద్ధతగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తెలియజేసింది. జాతీయ ప్రణాళికలో ప్రభుత్వరంగాన్ని అధికం చేయాలన్న కోరికపై నిర్ణయం జరిగిన తర్వాతనే రాష్ట్ర నాల్గవ ప్రణాళికా వినియోగం విషయమై ఒక నిశ్చయానికి రావాలని అన్నాం. అఖిల భారత నగటు స్థాయి కన్న తక్కువ తలసరి వినియోగంవున్న రాష్ట్రాలకు మాత్రమే ప్రభుత్వ రంగంలోని అదనపు కేటాయింపులను మంజూరు చేయాలన్న విషయమై కూడా ఒక నిశ్చయానికి రావాలి. నాల్గవ ప్రణాళిక పరిమాణం గురించి, పథకం గురించి ఇంకా నిర్ణయించవలసి వుంది. ప్రణాళిక పరిమాణంలో, ప్రభుత్వరంగపు వ్యయంలో ఆశించిన పెరుగుదల దృష్ట్యా మన రాష్ట్రపు ప్రజల అవసరాలను, ఆశయాలను ప్రతిబింబించగల ప్రణాళికను అమలు జరుపగలమని ఆశిస్తున్నాం.

1969-70 వార్షిక ప్రణాళిక

తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాల రూ. 9 కోట్లతో సహా రూ. 8750 కోట్ల వినియోగాన్ని 1969-70 బడ్జెట్ సూచించింది. ఆ తర్వాత నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువకు అదనంగా ఒక కోటి రూపాయలను, పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఒక కోటి రూపాయలను సమకూర్చటానికి మన అభ్యర్థనపై కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఈ ఏడాది ఇంకా కొన్ని అదనపు కేటాయింపులు రూ. 170.80 లక్షల మేరకు సమృద్ధి చేయబడినై. ఇండి-నిప్పున్ బాల్ బేరింగ్ ప్రాజెక్టుకు ఒక కోటి ఈ మొత్తంలో చేరివుంది. రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ వినియోగంకూడా రూ. 40.68 కోట్లకు పెరగవచ్చునని అనుకుంటున్నాం. మొదట్లో అనుకున్న ప్రణాళిక కేటాయింపు రూ. 94.28 కోట్లు. వీటి దృష్ట్యా, వివిధ రంగాల్లో తరుగుల దృష్ట్యా 1969-70 సవరించిన ప్రణాళిక వ్యయం సుమారు రూ. 94.62 కోట్లు ఉండగలదని అనుకుంటున్నాం.

1969-70 బడ్జెట్ లో, రాష్ట్ర ప్రణాళికా పథకాలకుగాను కేంద్ర సహాయం రూ. 8887 కోట్ల మేరకు లభించగలదని భావించాం. ఆ సంగతిని ఇప్పుడు గుర్తు చేస్తున్నాను. అయితే, నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులకు ఇచ్చిన రూ. 2 కోట్లతోసహా ఇప్పటివరకు కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తామన్న సహాయం రూ. 45 కోట్లు మాత్రమే! ఈ ఏడాదిలో కేంద్ర ప్రభుత్వపు అదనపు సహాయం అందని పక్షంలో, వనరుల విషయంలో కొంచెం దెబ్బ పర్చడవచ్చు అనుకుంటున్నాము.

1970-71 వార్షిక ప్రణాళిక

నాల్గవ ప్రణాళికా పరిమితిని, పథకాన్ని ఎందుకు పూర్తిచేయటానికి పిలుచే పోయిందో, ఇంతకుమునుపు ప్రస్తావించాను, గత సంవత్సరాల వనల కొనసాగింపు దృష్ట్యా, ముసాయిదా నాల్గవ ప్రణాళికలో ఉద్దేశించిన అభివృద్ధి సూచనల దృష్ట్యా, 1970-71 వార్షిక ప్రణాళిక రూపొందించబడింది. ప్రణాళికా సమితిలో జరిపిన సంప్రదింపులలో, వార్షిక ప్రణాళికకు లక్ష్యంకాగల వనరులు రూ. 58 కోట్లు మాత్రమేనని సూచించబడింది—ఇందులో రాష్ట్రపు వాటా రూ. 13 కోట్లు, రాగల కేంద్ర సహాయం రూ. 45 కోట్లు. అయితే అభివృద్ధి అవశ్యకతనుబట్టి ప్రణాళికా పరిమితిని ఈ స్థాయికి కుదించటం అసాధ్యం అనే విషయాన్ని గురించి, బడ్జెట్ 1970-71లో రాష్ట్ర ప్రణాళిక పథకాలకుగాను మొత్తం రూ. 77.89 కోట్లను కేటాయిస్తోంది—రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ తన వనరులద్వారా నిర్వహించుకోగల కార్యక్రమాలతో సహా.

ఈ చెప్పిన రూ. 77.89 కోట్ల వ్యయానికి అదనంగా, తర్వాత రూ. 15 కోట్లు వ్యయం చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది—ఇది తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా జిల్లాల్లో మిగతా వెకబడ్డ ప్రాంతాల ప్రత్యేక అభివృద్ధి కోసం. అదనపు కేటాయింపులోనుంచి, 1970-71లో గరిజనుల అభివృద్ధికి రూ. 2 కోట్లను సమకూర్చాలనికూడా వుంది.

మొత్తం రూ. 77.89 కోట్లవ్యయంలో, తెలంగాణా ప్రాంత పథకాలకు రూ. 21.50 కోట్లు, ఆంధ్రకు రూ. 47.89 కోట్లు ఖర్చు అవుతే. ప్రణాళిక వ్యయంలో భారీ భాగం విద్యుచ్ఛక్తి, నీటి సాగు రంగాలకే వినియోగం అవుతూవుంటుంది. వరసగా రూ. 34.57 కోట్లు, రూ. 18.95 కోట్లు. గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలకు అగ్రస్థానం చూపుతూవున్నాం, ఇందుకు రూ. 7 కోట్ల ఖర్చుఅవుతుంది. భారీప్రాజెక్టులో, నాగార్జునసాగర్ పై వ్యయం రూ. 10.20 కోట్లు వుంటుంది—ఆనకట్టకు రూ. 0.20 కోటి, మిగతాది సుమారు సమానంగా రెండు కాలవలకు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు రూ. 8 కోట్లు తుంగభద్ర ఎగువకాలవకు రూ. 2 కోట్లు, పరిశ్రమలకు కేటాయింపు రూ. 3.28 కోట్లకు (1969-70 లో రూ. 2.28 కోట్లమాత్రమే) పెంచబడింది. గ్రామాలకు నీటిపై పథకంకింద, తర్వాత దశలో రూ. 50 లక్షలనుంచి 1970-71 లో రూ. 150 లక్షలకు కేటాయింపును పెంచాలని ప్రతిపాదించబడింది.

1970-71 వార్షిక ప్రణాళికసహాయం విషయమై కేంద్రప్రభుత్వం ఇదమిద్దమని ఇంతవరకూ ఏమీ తేల్చలేదు. కేంద్రసహాయం రూ. 58.89 కోట్లు వుండగలదని బడ్జెట్లో భావించాం. ఇందులో, గ్రాంటుల రూపంలో రూ. 11.58 కోట్లు, ఋణరూపంలో రూ. 45.25 కోట్లు లక్ష్యంకావచ్చు.

ఇక ఆర్థిక వ్యవహారాల వివరాల్లోకి వెళ్లేముందు, మామూలుగా ముఖ్యమైన కొన్ని విషయాలగురించి ప్రస్తావిస్తాను :

(i) ఆర్థిక సంఘం: సహాయకార్యక్రమాలు అధికమవుతున్నాయి — కాగా అనివార్యం. శాంతిభద్రతల అవసరాలు; వ్యవసాయపు అనిశ్చిత పరిస్థితి — వీటి దృష్ట్యా కనరులపై తాకిడి ఎక్కువ అవటం మనస్సుకు కొంచెం ఆలోచన కలిగిస్తూనే వుంది. ఈ సందర్భంలో అయిదవ ఆర్థిక సంఘం తీర్పును గురించి ప్రస్తావించటం సముచితంగా వుంటుందనుకుంటాను. ఈ తీర్పు ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం నుంచి అమలులోకి వచ్చింది. గత సమావేశంలో ఈ తీర్పు యొక్క సంగ్రహ పాతాన్ని నివేదించటం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు గుర్తు వుండి వుంటుంది. పరిస్థితి స్థూలంగా ఇలా వుంది:

(రూ. కోట్లు)

నాల్గవ ఆర్థిక అయిదవ ఆర్థిక
సంఘం 1966-71 సంఘం 1969-74

(i) పన్నులు, సుంకాలు

కేటాయింపు 166.63 274.27

(ii) 275 (1) సూత్రం

ప్రకారం గ్రాంట్లు 67.55 85.01

234.18 359.28

అయిదవ ఆర్థిక సంఘం తీర్పు ఫలితంగా, నాల్గవ ఆర్థిక సంఘం తీర్పు లోకన్నా రాష్ట్రానికి అధిక కేటాయింపు లభించింది — ఈ తీర్పు వర్తించే అయిదేళ్ళ గడువుకు రూ. 105.10 కోట్లు అన్నమాట. అయితే రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిని స్థిరంగా వుండే పరిస్థితి రాగలదన్న మన ఆశ మాత్రం నెరవేరలేదు — ఈ సంఘం మన అనివార్య భాధ్యతలను పూర్తిగా అంగీకరించలేదు.

(ii) తెలంగాణా మిగుళ్ళు :

తెలంగాణా అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం ఎంతదీక్షతో, నిశ్చయంతో కృషి చేస్తోందో సభ్యులకు పూర్తిగా తెలుసు. ఈ బడ్జెటు సమర్పించబడే సమయానికి భార్య సంఘపు నివేదిక లభ్యం కాగలదని ఆశించాం. ఈ వేళ రేడియోలో విన్నాము. కాని ఈ నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంకా ప్రచురించవలసి వుంది. ఆ తర్వాత, తెలంగాణా ప్రత్యేక కేటాయింపుల విషయాన్ని సుస్పష్టంగా అంకెల్లో వివరించటానికి వీలవుతుంది,

(iii) రాయలసీమ ప్రణాళిక, అభివృద్ధి సంస్థ :

రాయలసీమకై ఒక ప్రణాళిక, అభివృద్ధి సంస్థను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సంస్థలో పార్లమెంటు సభ్యులు, రాష్ట్ర శాసనసభ్యులు, జిల్లా కలెక్టర్లు, జిల్లా పరిషత్తుల అధ్యక్షులు, తదితరులు సభ్యులుగా వుంటారు. ఊమాన్ని నిర్మూలించి, ఆ ప్రాంతంలో అభివృద్ధిని వేగిరపరచటానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను ఈ సంస్థ నిర్వహిస్తుంది. సంస్థ ఆలోచనలు ప్రారంభించి,

ఉపసంఘాలు వివిధ జిల్లాలో పర్యటించినై. ఎంతోకాలంగా ఊమపీడితంగా వున్న రాయలసీమ సవ్యర అభివృద్ధికి ఈ సందర్భ వర్పాటు దోహదపడగలదు.

(iv) గిరిజన సంక్షేమం :

సంఘంలోని దుర్బల వర్గాలు, ఘుఖ్యంగా పెడ్యూల్లు కులాలు, జాతులు, మిగతా వెనకబడిన వర్గాల ఆర్థిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను సత్వరంగా అమలు జరుపవలసిన ఆవశ్యకతను ఇదివరకటిలోకన్న ఎక్కువగా ప్రభుత్వం గుర్తించింది. గిరిజన సంక్షేమాన్ని సమగ్ర పథకాన్ని అమలుచేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. నాల్గవ ప్రణాళిలోని మిగతా గడువుకు రూ. 10 కోట్లు ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడినై. వ్యవసాయం, చిన్న నీటిసాగు, పరవతి శాకార్యాలు రవాణా అభివృద్ధి వగైరా కార్యక్రమాలు ఈ పథకంలో చేర్చబడుతై. రాష్ట్రంలోని పెడ్యూల్లు ప్రాంతాల్లో ఇంకా వ్యాప్తిలో వున్న మధ్యవర్తి కౌలు విధానాలను రద్దుచేసేందుకై ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ మహల్స్ (రద్దు, రైత్వారిలోకి మార్పు) నిబంధన 1969 ని, ఆంధ్రప్రదేశ్ మట్టాస్ (రద్దు, రైత్వారిలోకి మార్పు) నిబంధనలు 1969 ని జారీ చేసింది. గిరిజనేతరులకు భూమిని బదిలీచేసే విషయమై ఇంకా కొన్ని నిబంధనలు నిర్దేశించబడినై. గిరిజనుల అప్పులను తగ్గిస్తూ, ఈ అప్పుల విషయంలో మార్గోరియమును ప్రవేశపెట్టం. ఒక నిబంధన వ్యరలో అమలులోకి వస్తుంది. రాష్ట్రంలోని పెడ్యూల్లు ప్రాంతాలన్నిటిలో గిరిజనేతరులకు ప్రభుత్వ భూమిల కేటాయింపును నిషేధిస్తూ, ప్రభుత్వం ఇదివరకే ఉత్తర్వులను జారీచేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పెడ్యూల్లు జాతుల కార్పొరేషన్ ను బలపరచటానికి, వ్యాపార బ్యాంకుల నుంచి గిరిజనులకు తగిన పరవతి సౌకర్యాలు సమకూర్చటానికి తగు ఏర్పాట్లు జరగాలని ప్రతిపాదించబడింది.

(v) పెడ్యూల్లు కులాల, మిగతా వెనకబడ్డ వర్గాల సంక్షేమం :

పెడ్యూల్లు కులాల, మిగతా వెనకబడ్డ వర్గాల సంక్షేమ విషయమై, వచ్చే సంవత్సరం మరింత విస్తృత కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించాలని వుంది. మిగతా వెనకబడ్డ వర్గాల జాబితాను తయారుచేయటానికిని ఏర్పాటుచేయబడిన సంఘపు నిబేదిక త్వరలో అందగలదని అనుకుంటున్నాం.

(vi) బంజరు భూముల తేటయింపు :

సంఘంలోని నిరుపేద వర్గాల జర్గిని పరిస్థితులను చక్కబరచే విధానంలో ఒక భాగంగా ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ భూములను పీరికి పంపిణీ చేసే విషయమై ప్రాముఖ్యం చూపుతోంది. ఈ సందర్భంలో ఒక ప్రత్యేక శీవ్ర కార్యక్రమము 1969 నవంబరు ఒకటవ తేదీ నుంచి అమలుపరచబడుతోంది. గ్రామ తాలూకా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటం, స్థానిక ప్రతినిధులు కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనేట్టు చేయటం — ఇత్యాది ఈ కార్యక్రమంలో చేర్చబడినై. 2 లక్షల ఎకరాల భూమి అప్పుడే పంచబడింది. ఈ శీవ్ర కార్యక్రమం వలన భూమి లేని పేదల ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడటమేకాక, భూ వసతుల అధిక వినియోగం ద్వారా ఉత్పత్తి కూడా పెరగగలదు.

(vii) భూ సంస్కరణలు :

భూ సంస్కరణలను సత్వరపరచే ప్రభుత్వ విధానం దృష్టి భూమి పరిమితుల చట్టం క్రింద తీసేసుకునే భూములకై భూస్వాములకు నష్టపరిహారంగా రూ. 50 లక్షలు కేటాయించబడినై. ఈ విధంగా మిగులు భూములను తీసేసు కోవటం, భూమిలేని వేలకు వాటిని పంచటం సత్వరంగా జరగటాని వీలవుతుంది.

(viii) ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటు :

రాష్ట్రములో 21 వ జిల్లా, కర్నూలు, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలోని బాగాలతో కొత్త జిల్లా ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటువటం సభ్యులకు తెలుసు. ఈ ప్రాంతాల ప్రజల చిరకాల వాంఛ నెరవేరింది. ఇందువలన పరిపాలనా నిర్వహణ ఏర్పాట్లు ఇంకెక్కువ బాగా ఉంటై. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు, మామూలివి, అభివృద్ధిపరమైనవి ఇంకెక్కువ పటిష్టంగా అమలుజరుగగలవు. అయితే అభివృద్ధి సమస్యలకు కేవలం పరిపాలనా నిర్వహణలోని మార్పులే పరిష్కారం కాకపోవచ్చు కాని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఒక విధంగా నిర్దిష్ట పరిపాలనా విషయాలుగా గోచరిస్తయ్. ఈ పనిని సులభతరం చేయటానికి ఈ ఏర్పాట్లు ఉపయోగపడుతై. వాటి ప్రాముఖ్యం అది.

(ix) సిబ్బంది సంక్షేమం

ఉద్యోగుల సంతేమంపట్ల ప్రభుత్వం సర్వదా అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులను చూపుతూ వస్తోంది. ఈ మధ్యకాలంలో ఉద్యోగులకు సహాయపడెందుకై ప్రభుత్వం ప్రచేశపెట్టిన వివిధ ముఖ్య కార్యక్రమాల సంగ్రహ పాతాన్ని విడిగా ఆందజేయటమైంది.

ఇంక ఆర్థిక వ్యవహారాల గురించి ప్రస్తావిస్తాను.

1968-69 లెక్కలు

ఇప్పుడు అంగుశాతైన 1968-69 సంవత్సరపు లెక్కలు ఈ విధాది రూ. 854 కోట్ల రివిన్యూమిగులును సూచిస్తున్నయ్. — రివిన్యూ వసూళ్లు రూ. 238.60 కోట్లు, రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 230.10 కోట్లు. అర్థిక వ్యవహారాలన్నిటిని రలిపిచూస్తే, మొత్తం పరుగుదల రూ. 5.27 కోట్లు వుంది. 1968-69 ఆశుకు రొక్కపు నిల్వ రూ. (—) 0.97 కోటి వుండి — రూ. 4.80 కోట్ల ప్రారంభపు రొక్కపు నిల్వలను లెక్కలోకి తీసుకుంటై.

1969-70 సవరించిన అంచనాలు

రివిన్యూ కాతా :

బడ్జెట్ అంచనాలు రూ. 254.79 కోట్లు వుంటే, ఈ ఏడాది రివిన్యూ పన్నులు రూ. 255 కోట్లు ఉండవచ్చు. రివిన్యూ ఖర్చు రూ. 281.76 కోట్లు ఉండవచ్చు—బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం రూ. 267.36 కోట్లు.

ఉద్యోగుల జీతాల్లో, అలవన్సుల్లో పెరుగుదలకు అయ్యే అదనపు ఖర్చును భరించేందుకై వివిధ పద్ధతుల కింద బడ్జెట్ అంచనాల్లో కేటాయింపులు మొత్తంగా చేయబడినై. అవసరాల నిమిత్తంగా వివిధ పద్ధతుల కింద ఈ మొత్తం వంపిణీ చేయబడింది. తుఫాను బాధితుల సహాయంకోసం సస్పెన్డెడ్ చర్యల సరికట్టే దురు అదనపు ఖర్చు సవరించిన అంచనాల్లో కేటాయింపు చేయబడింది.

పెట్టుబడి వ్యయం :

1969-70 బడ్జెటులో రూ. 39.74 కోట్ల మొత్తపు పెట్టుబడి వ్యయం సమకూర్చబడింది. పెట్టుబడి వ్యయం కింద సవరించిన అంచనా రూ. 40.91 కోట్లుగా నిర్దేశించబడింది.

మొత్తంమీద పరిస్థితి :

ఇంచాజీ సూచించిన సవరించిన అంచనాల దృష్ట్యా, 1969-70 వ్యవహారాల ఫలితంగా, మొత్తంమీద రూ. (—) 18.46 కోట్ల తరుగు ఏర్పడవచ్చు. ముగింపు లొక్కపు నిల్వ రూ. (—) 14.43 కోట్లు ఉంటుంది. అయితే రాష్ట్ర ప్రణాళికకు అదనంగా కేంద్ర సహాయం రూ. 26.75 కోట్ల మేరకు అభించగలదని బడ్జెట్ లో భావిస్తున్నాం. ఈ ఆశ ఎంతవరకు నెరవేరుతుందో, దానిమీద ఆధార పడివుంటుంది తుది పరిస్థితి.

1970-71 బడ్జెట్ అంచనాలు

రివిన్యూ పన్నుపన్ను :

1969-70 లో సవరించిన అంచనాల ప్రకారం మొత్తం రివిన్యూ రూ. 225 కోట్లు అని అనుకున్నాం. 1970-71 లో బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం మొత్తం రివిన్యూ రూ. 265.96 కోట్లు. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణాలు—ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేయటం వలన ఎక్సైజు క్రింద లభించిన అధిక ఆదాయమూ, కేంద్ర పన్నుల్లో రాష్ట్రపు హాటా పెరగటమూనూ. కేంద్రం ప్రతిపాదించే పథకాలకు అభింశే రూ. 6.91 కోట్ల గ్రాంటు, రాష్ట్ర ప్రణాళికకు

కేంద్రం నుంచి లభించగల రూ. 11.58 కోట్ల గ్రాంటు కూడా లెక్కలోకి తీసుకొనబడినై.

రూ. 236.43 కోట్ల రివెన్యూ ఖర్చును బడ్జెటు ప్రతిపాదిస్తోంది. ప్రణాళికా కమిషన్ కార్యక్రమాలకు రూ. 247.94 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రణాళికా కమిషన్ రూ. 11.58 కోట్లు, కేంద్రం ప్రతిపాదించే పథకాల కింద రూ. 6.91 కోట్లు, 1969-70 నవరించిన అంచనాల్లోని రూ. 260.33 కోట్లతో పోలిస్తే ప్రణాళికా కమిషన్ ఖర్చు పైకి తగ్గినట్లు ఉన్నట్లుంది. దీనికి కారణం ముఖ్యంగా అనావృత్తి తుఫానుల విషయంలో ప్రతిపాదించే నిహాయాన్ని అంచనాల్లో చేర్చబోవటం.

పెట్టుబడి వ్యయం :

ప్రణాళికా కమిషన్ ప్రణాళికా కమిషన్ పథకాలపై పెట్టుబడి వ్యయం 1970-71 లో రూ. 39.46 కోట్ల వరకూ వండవచ్చు. ప్రణాళికా కమిషన్ కేటాయింపు-పెట్టుబడికి చెందిన కొద్దిపాటి అంశాలు —రూ. 3.96 కోట్లు —1969-70 నవరించిన అంచనాల ప్రకారం రూ. 3.31 కోట్లు ప్రణాళికపై పెట్టుబడి వ్యయం రూ. 35.50 కోట్లు వుంటుంది. ప్రణాళిక వివిధ రంగాల్లో భారీ ప్రాజెక్టుల కేటాయింపుకూడా ఇందులో ఇమిడి వుంది—వీటి వివరాలు ఇండాక్ ప్రస్తావించాను.

వర్జిక్ ఋణం :

ఈ ఏడాది ప్రకటించే ఓపెన్ మార్కెట్ ఋణం ద్వారా వచ్చే వసూళ్లు రూ. 18 కోట్లు వుంటాయి. ఇక ఈ ఏడాది తిరిగి చెల్లించవలసిన ఋణాలకుగాను రూ. 5.49 కోట్లు బడ్జెటులో చేర్చబడినాయి. చిన్న పొదుపు పుద్భవం ద్వారా, సకరంగా రూ. 3 కోట్లు లభించవచ్చునని అనుకుంటున్నాం. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు పెళ్ళిళ్ళ—అడ్వాన్సుల కింద బడ్జెట్ లో రూ. 6 లక్షలు కేటాయించబడినై.

మొత్తం మీద పరిస్థితి :

ఈ చెప్పిన అంచనాల ప్రకారం, రివెన్యూ కాతా కింద రూ. 0.47 కోటి తరుగు వుంటుంది. పెట్టుబడి వ్యయవారాలు, వర్జిక్ ఋణం, వర్జిక్ అకౌంట్ పిటన్సిటీ లెక్కలోకి తీసుకుంటే, మొత్తం మీద రూ. 14.30 కోట్ల మిగులు వుంటుంది.

రొక్కపు నిలవ :

ఇంతకు మునుపు చెప్పినట్లు 1970-71 సంవత్సరం రూ. 14.43 కోట్ల తరుగు రొక్కపు నిల్వతో ప్రారంభం కావచ్చు. ఈ ఏడాది ఆర్థిక వ్యవహారాల మిగులు దృష్ట్యా, 1970-71 సంవత్సరం రూ. 0.13 కోటి తరుగు రొక్కపు నిలవతో ముగియవచ్చు.

ఇక బడ్జెట్‌లో అదనంగా చేసిన కొన్ని ముఖ్య కేటాయింపుల గురించి క్లుప్తంగా ప్రస్తావిస్తాను :

(i) గాంధీ శత జయంతి ఉత్సవాల సంవత్సరంగా, హరిజన సంక్షేమంకోసం షెడ్యూల్లు జాతుల సంక్షేమంకోసం 1969-70 లో ఒక కోటి రూపాయలు ప్రత్యేకంగా కేటాయించినట్లు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. అభివృద్ధి వేగాన్ని కొనసాగించేందుకు కావలసిన కేటాయింపులు బడ్జెటులో చేయబడినై. షెడ్యూల్లు కులాలు జాతులు, మిగతా వెనుకబడ్డ వర్గాలకు ఇళ్ల స్థలాలను సమకూర్చేందుకై భూమి సేకరణకుగాను కేటాయింపు కోటి రూపాయలకు పెంచబడింది.

(ii) పోలీసు బలగాన్ని బలపరచటానికి రూ. 15 లక్షలు, పోలీసు వాహనాల మార్పిడికి, కొనుగోలుకు రూ. 15 లక్షలు 1969-70 బడ్జెటులో కేటాయించబడినై. 1970-71 లో ఇంకా కొంత అభివృద్ధిని చేకూర్చాలని వుంది ఇందుకిని బడ్జెట్ అంచనాల్లో రూ. 50 లక్షలు కేటాయించబడినై.

(iii) విద్యపై ఖర్చు ఏకేటా పెగుగుతోందనే సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. 1970-71 బడ్జెటులో విద్యకుగాను రూ. 54.60 కోట్లు కేటాయించబడింది. 1969-70 సవరించిన అంచనాల కేటాయింపు రూ. 52.95 కోట్లు వైద్య విద్య, షెడ్యూల్లు కులాల విద్య, అలాగే షెడ్యూల్లు జాతుల, మిగతా వెనుకబడ్డ వర్గాల విద్య—వీటి కేటాయింపులనుకూడా లెక్కలోకి తీసుకుంటే, 1970-71లో విద్యపై మొత్తం ఖర్చు రూ. 60 కోట్లను మించి వుండవచ్చు.

(iv) మురికి పేటల నిర్మూలనానిగాను అర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చేందుకై, మోటారుబండ్ల పన్నుల విషయంలో ఆదాయ నష్టంక్రింగ పురపాలక సంఘాలకు ఇచ్చే నష్ట పరిహారపు డబ్బును అధికం చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకై రూ. 21.21 లక్షలు బడ్జెట్‌లో కేటాయించబడినై. మురికి పేటల నిర్మూలనానికి ఉద్దేశించబడిన నిర్దిష్ట పథకాలను ఈ మొత్తం మంజూరు చేయబడుతుంది.

(v) రాష్ట్రపు వివిధ ప్రాంతాలలో విస్తృతంగా జరిగిన నష్టం దృష్ట్యా సమగ్ర సహాయ పథకాన్ని చేబట్టటం శాసన సభ్యులకు తెలుసు. రూ. 34 కోట్ల కార్యక్రమాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఇందుకు తగిన కేటాయింపు 1969-70 సవరించిన అంచనాల్లో చేయబడింది.

(vi) ముసలితనపు పంచస్థ క్రింద రూ. 115 లక్షలు కేటాయించబడినై.

బడ్జెట్ లో పన్నుల ప్రతిపాదనలులేవు. అంతమాత్రాన మనం జే ఫర్వాలా వుండటానికి వీలులేదు. నిజమే, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మద్యనిషేధ చట్టాన్ని రద్దు చేసినందువలన అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది. కాని మన అవసరాలూ పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఏదో మావస్థ మండూకాల్లాగా వుండాలని వుంటున్నది. లేకపోతే, ప్రజలకిచ్చిన మాటలను నెరవేర్చేందుకుగాను క్రొత్త పన్నుల విధానాలను మనం అన్వేషించవలసి వుంటుంది.

అయిదవ ఆర్థిక సంఘం, వస్త్రాలు, వంచదార, పొగారులపై అదనపు సుంకాన్ని విధించే పథకాలను తిరిగి పరిశీలించవలసిందిగా సిఫార్సు చేసింది. జాతీయ అభివృద్ధి మండలి ఈ విషయం గురించి చర్చలు జరిపి, ఒక నిర్ణయానికి రావలసి వున్నది. రాజ్యాంగంలోని 269 సూత్రంలో నిర్దేశించిన పన్నులగురించి కూడా పరిశోధించవలసిందిగా సూచించబడింది. ఈ పన్నుల విషయంలో తీసుకునే నిర్ణయాల ఫలితంగా రాష్ట్రంలో పనరుల పరిస్థితి మెరుగు కావచ్చునని అనుకుంటున్నాం.

నా ప్రసంగాన్ని ముగించేముందు, మన ప్రణాళికా విజయం అనేది చాల వరకు అదనపు కేంద్ర సహాయంపై ఆధారపడి వుంటుందనే సత్యాన్ని ఉద్ఘాటిస్తున్నాను. కేంద్ర ఋణ సహాయంతో ప్రారంభించిన భారీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయమై పెరిగిపోతున్న మన అప్పుల తిరిగి చెల్లింపులో కొన్ని సర్దుబాట్లను చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాం. మన కోరికలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకొంటుందనే నమ్ముతున్నాం. అయితే, కచ్చితంగా మనం ఆర్థిక నియమాన్ని మనం పాటించాలని, ఖర్చులో కచ్చితంగా పొదుపును సాధించేట్టు చూడాలని మళ్ళీ ఉద్ఘాటిస్తున్నాను. ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని, రాష్ట్రంలో సర్వతోముఖ అభివృద్ధిని సాధించటం ఈ ఏడాది మన కర్తవ్యంగా వుండాలి.

నా ప్రసంగాన్ని ఓపికగా విన్నందుకు అధ్యక్షులకు, గౌరవ సభ్యులకు కృతజ్ఞత చెప్పుకుంటున్నాను. మీ అనుమతితో, ఇప్పుడు 1970-71 రాష్ట్ర బడ్జెటును సమర్పిస్తున్నాను.

తై హింద్ !

APPENDIX

Speech of Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy, Minister for Finance, presenting the Budget for 1970-71 to the Andhra Pradesh Legislature on the 19th February, 1970.

SIR,

I rise to present the Budget of Andhra Pradesh for 1970-71.

The Budget for the year has been formulated against the background of the developing economic situation in the State and in the country. I shall, therefore, briefly touch upon the main features of the economic conditions in the State during this year, before proceeding to discuss the budgetary prospects for the year to come.

ECONOMIC TRENDS

As the Honourable Members are aware, Nature was unusually unkind to us in the recent past; the successive failures of the monsoons, the severe cyclones that hit the coastal districts in quick succession, and the heavy rains that came on the top of the cyclones, disrupted the agricultural economy beyond measure. The very good production level of 75.82 lakh tons of foodgrains achieved in 1964-65 fell to 60.01 lakh tons in 1965-66; rose to 68.23 lakh tons in 1966-67 and 70.79 lakh tons in 1967-68; but registered a sharp decline in 1968-69 when it came down as low as 55.68 lakh tons. With the damage suffered during this year due to cyclones and rains, the overall position is not likely to be encouraging. In a predominantly rural economy like ours, the overall economic situation is closely linked with the fortunes of agricultural production and with the gloomy picture in the agricultural front, it is easy to imagine the serious stress and strain that our economy is facing.

The trends in the field of industrial production are also mixed, though there has been a substantial increase in production in certain sectors such as sugar, machine tools and cement products. In respect of employment the reduced investment levels in the State and Central Plans and lower investments in the private sector have necessarily led to a diminution in the employment opportunities.

I shall now give a brief review of the activities and programmes of the various departments.

AGRICULTURE

The High-yielding varieties programme and the Multiple cropping programme continue to form the main planks of the new strategy of agricultural production. During the year 1970-71, it is programmed

to cover 14.80 lakh acres under paddy, 3.80 lakh acres under hybrid millets, 1 lakh acres under hybrid maize and 1 lakh acres under improved Mexican wheat as against 10.33 lakh acres, 2 lakh acres, 0.90 lakh acres and 0.22 lakh acres respectively during 1969-70. In order to achieve these targets, the production of quality seeds, supply of fertilizers and pesticides, expansion of irrigation potentialities and the organisation of farmers' training and education programmes have been intensified. The seed processing units proposed to be located at Mahadevamangalam, Malthumeda and Samalkot are in the final stages of completion and are expected to start functioning from 1970-71. To guide the farmers in the judicious use and application of fertilizers, it is proposed to establish three more soil testing laboratories in the districts of Visakhapatnam, Warangal and Adilabad. Soil Conservation work will be considerably stepped up to cover 1.60 lakh acres in 1970-71 as against 0.90 lakh acres in 1969-70. Demonstrations on dry farming both in red and black soil area of Rayalaseema region are proposed to be undertaken. The Government have accepted the offer of assistance of the Canadian Government for the investigation of underground water in the vicinity of Hyderabad city and environs. The Indo-French Project for the agricultural development planning in the semi-arid zone of Andhra Pradesh is being located in Anantapur district. The French Government have offered assistance for three years for schemes involving behavioral trials of new varieties and species with reference to the agro-climatological situation in the area, optimum water requirements of plants and adoption of techniques and equipment for better water utilisation.

The Agro-Industries Corporation made substantial progress during the year and the profits made by the Corporation to the end of June 1969—though small—augurs well for the future. The Corporation has secured a large fleet of crawler tractors and it is proposed to reclaim large areas of virgin land in the project areas to bring them under irrigation. Substantial work was also done by the Corporation in the field of ground water exploitation. The Corporation proposes to initiate action to develop necessary markets in the project areas, especially, Nagarjunasagar and Pochampad under the centrally sponsored scheme of development of infra-structure market complexes.

CO-OPERATION

The Co-operative Central Banks advanced Rs. 25.04 crores through the Primary Agricultural Credit Societies as short and medium term loans for agricultural purposes during 1968-69, as against Rs. 20.53 crores in 1967-68. During 1969-70, a target of Rs. 40

crores is likely to be achieved. With a view to fill in the gaps in the field of agricultural credit between the demand and the amount provided by the co-operative central banks, the Reserve Bank of India have evolved a scheme whereby the commercial banks would provide agricultural credit to the farmers through select agricultural credit societies in the area of weak co-operative central banks. This scheme has been accepted by the State Government and will be implemented in the area of thirteen central banks. It is expected that the commercial banks would commence financing the farmers through the co-operatives from the ensuing Kharif season.

The Land Mortgage Banks are expected to reach a lending target of Rs. 25 crores in the year 1969-70. The target for 1970-71 is Rs. 28 crores. So far, seventy area development schemes have been formulated involving a financial outlay of Rs. 36.22 crores for the development of 2.45 lakh acres in 1969-70. The Agricultural Refinance Corporation has so far sanctioned 44 schemes.

The Government are evolving various measures to ensure that the institutional financing agencies in the field of agricultural credit serve the needs of the small farmer, who, for various reasons, has not received due attention from the dispensers of credit.

DAIRY DEVELOPMENT

The Milk Powder Factory, Vijayawada went into production during April, 1969. With the commencement of the flush season from October, 1969, production of by-products like skim milk powder and ghee were undertaken. This facilitated the fulfilment of the long awaited desire of the producers of that area for the acceptance of their entire marketable surplus.

Another important programme to be implemented during 1970-71 relates to the strengthening of the co-operative sector for undertaking primary collection of rural milk on the pattern of Anand area of Gujarat State. Towards this, as a first step, it is proposed to organise 100 Co-operatives in the milk shed areas of Krishna and Guntur districts. These Co-operatives will serve as media for all improvements in the dairy field such as meeting credit requirements, supply of cattle feed, and sharing in the management of activities at the collection centres and training of leadership.

A milk cooling centre is being established at Mydukur in Cuddapah district during 1969-70. A full-fledged dairy to handle 10,000 litres of milk a day will be developed at Kurnool during 1970-71. A milk cooling centre is likely to be set up at Anantapur in the coming year.

IRRIGATION.

In respect of Nagarjunasagar Project all the works necessary for letting out water in the first 57 miles of the right main canal and in the branches and distributaries to cover an ayacut of 6.77 lakh acres have been completed. Like-wise, all the necessary works for allowing water in the first 58 miles of the left main canal and in the branches and distributaries for serving an ayacut of 2.30 lakh acres have been completed. The Government of India have recently agreed to sanction additional funds to the extent of Rs. 100 lakhs for the expenditure on the Nagarjunasagar Left Bank Canal during the year 1969-70, bringing the total programmed outlay on the project during the year to Rs. 11.40 crores. The total expenditure on the Project so far is Rs. 153.68 crores. The programme for the year 1970-71, envisages an outlay of Rs. 10.20 crores during the year.

The work on the dam and canals of Pochampad Project is in good progress. During 1969-70, the Plan allotment was enhanced to Rs. 6 crores and in addition, an amount of Rs. 1 crore was provided by the Government of India, taking the total annual outlay on the Project to Rs. 7 crores. With the increased outlay, the progress on the project has been stepped up and an accelerated programme has been taken up with a view to creating an irrigation potential of 40,000 acres by June, 1970. During 1970-71, the outlay on the project is expected to be Rs. 6 crores.

Sanction has been accorded for the Godavari Barrage scheme at an estimated cost of Rs. 26.59 crores. It is proposed to start the work on this in the current year. The work will be speed up in the coming year.

The importance attached by the Government to the drainage schemes in Krishna-Godavari delta is already known to the House. It was originally proposed to commence the work with the funds provided by the drainage cess collections. The collection of drainage cess could not, however, be undertaken due to the damage caused by the cyclone havoc in the coastal districts. Thanks to the loan assistance of Rs. 3 crores offered by the Government of India for expenditure during the current year, works of a total value of Rs. 9 crores are under implementation. During the year 1970-71, it is proposed to make a beginning in the collection of drainage cess and execute a programme of the order of Rs. 5 crores.

The draft scheme for improvements to Nizamsagar Project under the Betterment Levy Act was published in December, 1969. The final notification has also been published and detailed estimates are under finalisation.

The Proforma estimates of Pulivendla Project have been sent to the Central Water and Power Commission and Planning Commission for clearance. The work on the scheme is expected to be started as soon as the first instalment of betterment levy is collected. The Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank has prepared a scheme for advancing loans to ryots for enabling them to pay advance betterment levy.

Action has been taken to finalise the project estimates in respect of Vamsadhara Project I Stage and it is expected that the approval of Central Water and Power Commission will be secured shortly.

As regards Somasila Project in Nellore District, investigation is in progress and the Project Report will be sent to Government of India after the completion of investigation.

The work on the Nizamsagar remodelling will be commenced as soon as the betterment levy is collected. Particular attention will be paid to the repairs of the distributaries. It is hoped to make a provision of Rs. 25 lakhs in the Plan of 1970-71 for this purpose by suitable reappropriations.

A total of 586 and 640 Minor Irrigation works in Andhra and Telangana respectively are under execution. Further, 147 works costing Rs. 78 lakhs have been taken up in Telangana Districts under the Special Telangana Development Programme. An additional potential of 61,000 acres is expected to be created by the end of 1969-70.

POWER

The available generating capacity in the State is about 580 M.W. and this is expected to increase to 1063 M.W. by the end of the Fourth Five-Year Plan (1973-74). On the demand side, the maximum power demand reached so far is 425 M.W. and this will rise to 1160 M.W. by 1973-74. On the basis of the anticipated load development, there is likely to be a power shortage from 1970-71 onwards. This will, however, be relieved towards the end of 1970 when Ramagundam unit of 62.5 M.W. would go into commission; but the power shortage will continue to grow in subsequent years, until Kothagudem III Stage (2×110 M.W.) and Lower Sileru (2×100 M.W.) are commissioned in 1972-73 and 1973-74 respectively.

The per capita consumption in the State which was 36 units in 1967-68 increased to 44 units in 1968-69 and is likely to increase to 51 units in 1970-71. Out of the total number of 27,307 towns and villages in the State, the number of villages electrified at the beginning

of the Fourth Plan (1969-70) was 5,757 and the number of pump-sets energised was 1,22,321. The programme of electrification in 1969-70 envisages electrification of 837 spill-over villages and 857 new villages in the usual plan, apart from 360 new villages in Telangana under Telangana Special Development Programme. The number of pump-sets energised in 1969-70 is likely to reach 40,600. The programme for 1970-71 is expected to cover 1,000 village including spill-over works, etc.

The work on the Srisailem Project is in brisk progress. The total expenditure incurred on the project so far is Rs. 25.67 crores. A provision of Rs. 3.50 crores has been made for the project for the year 1970-71.

INDUSTRIES

During the year, the State Government have undertaken efforts in various directions to accelerate the industrial development of the State.

The Atomic Energy Department of the Government of India have commenced the work on the setting up of a Rocket Launching Station on the east coast at Sriharikota Island in Nellore district. The State Government have extended various facilities for this project and it is expected that the investment in the project will, apart from its contribution to the technological development, also stimulate the economic activity in this region. The Government of India have agreed to set up a coal-based Fertilizer Plant at Ramagundam. The Zinc Smelter Plant at Visakhapatnam, is expected to be set up during the Fourth Plan period. The State Government are endeavouring to persuade the Government of India to locate a steel plant and scooter projects in Andhra Pradesh and are very hopeful about the results.

The Government of India have since decided to go ahead with the Tele-communication Cable Factory at Hyderabad at an estimated cost of about 9 crores. Another important development is the commencement of exploitation of lead, zinc and copper deposits at Agnigundala in Guntur district. As a first phase, the Bandlamuttu deposits have been taken up for exploitation recently. It is also hoped that the large scale exploitation of diamond deposits at Vajrakarur and Ramalakota and the asbestos deposits in Cuddapah district will be taken up shortly. The Government are keen on developing the mineral based industries in Rayalaseema and Telangana.

The State-owned Industrial Development Corporation has taken over the management of M/s. Indo-Nippon Precision Bearings Ltd. The work on the ball bearings project is in steady progress and it is expected to be commissioned during 1970-71. The Corporation to

taken up the promotion of Associated Glass Industries for the manufacture of crystal glass and hollow-ware by utilising quartz, which is available in abundance in our State. The Corporation has so far sanctioned financial assistance to nearly 90 projects covering a wide range of industrial activity. The promotion of a number of industries including mica processing, manufacture of tyres and tubes, foundry grade pig iron and electronic components is under the active consideration of the Corporation.

Over a period of thirteen years since its inception, the Andhra Pradesh State Financial Corporation has sanctioned loans amounting to Rs. 15.09 crores. It has also subscribed Rs. 34 lakhs towards debentures and Rs. 21 lakhs towards the share capital of various industrial units. During the year, the Corporation has offered 100% advance on the basis of collateral security, with the object of encouraging entrepreneurs with moderate means.

The Government of India have sanctioned a licence to the Nizam Sugar Factory Limited, to set up a new sugar factory at Zaheerabad with a crushing capacity of 1,250 tonnes of cane per day. The new unit will go into production in 1972-73.

The Government have also been taking various measures to strengthen the sugar industry in the co-operative sector. The services of the Agro-Industries Corporation have been enlisted to explore and exploit the ground water resources in each factory zone. The Government are also making efforts to set up new sugar factories in the co-operative sector, mostly in Rayalaseema and Telangana taking advantage of the irrigation potential created under the Nagarjunasagar Project, Pochampad, Rajolibanda diversion scheme and the Kurnool-Cuddapah canal. Nine schemes have been formulated for implementation, three in Telangana, three in Rayalaseema and the rest in relatively backward areas of the coastal region.

By suitable liaison with the State Bank at various levels, it has been possible to secure financial assistance from the State Bank of India to a large number of small scale units in the State during the year. The total number of units assisted by the State Bank of India in Andhra Pradesh is about 3,766, the amount advanced being of the order of Rs. 24.87 crores. The coverage in relation to the total number of units is one of the highest in the country. It is hoped that commercial banks will participate in a larger measure than in the past, in financing the small-scale industry..

Medical and Health.

The main activities in respect of medical and health services during 1969-70 include the setting up of additional E.N.T. units in the medical colleges and hospitals at Visakhapatnam and Guntur; additional orthopaedic units in the medical colleges and hospitals at Visakhapatnam, Guntur, Kurnool and Hyderabad; establishment of a neuro-surgery unit at Guntur; sanctioning of cardiology units at the medical colleges and teaching hospitals at Secunderabad and Guntur; and the establishment of cardiac surgery units at Secunderabad and Guntur.

High priority continues to be accorded to the successful implementation of the Family Planning programmes. With a view to intensify the programme, the Primary Health Centres have been reorganised and additional staff has been posted to conform to the pattern laid down by the Government of India. The construction of sterilization wards and the Family Planning sub-centres are in progress. It is expected that the target of 2.376 lakhs of sterilization fixed by the Government of India for the year 1969-70 will be fully achieved. It is also expected that the State will continue to maintain its leading position in the country in respect of tubectomies.

Education.

It has been decided to supply bottled milk to primary school children in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad through the Integrated Milk Project with the aid of CARE organisation. An amount of Rs. 1.80 lakhs has been sanctioned for this purpose for the year 1969-70.

In connection with the introduction of two-year Intermediate Course with effect from the academic year 1969-70, selected Higher Secondary Schools, Multi-purpose High Schools, etc., have been converted into Junior Colleges. In Andhra area, 70 Government Junior Colleges and 15 Private Junior Colleges have started functioning. In Telangana area, the Junior Colleges could not be opened simultaneously as the examination could be held only in December, 1969. They are expected to start functioning in February, 1970.

Social Welfare.

As the House is aware a special provision of Rs. 1 crore was set apart during 1969-70 for expenditure on Harijan Welfare and Welfare of Scheduled Tribes in the context of Gandhi Centenary Celebrations. This additional provision has given a much needed step up to the welfare programmes and it is proposed not only to maintain the higher

outlay but also to enhance it further during the coming year. One of the basic problems confronting the poorer sections of the society -- particularly the Scheduled Castes—is that of finding house-sites in hygienic surroundings. It is indeed a matter of concern that the problem of living space should still remain a basic problem for millions in this country. It is, therefore, proposed to, provide an amount of Rs. 1 crore during the year 1970-71, for acquisition of land for providing house-sites for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other Backward Classes. This will be a substantial provision and will indicate the earnestness on the part of the Government to make determined efforts towards the amelioration of the conditions of living of the weaker sections of the society.

Fourth Five-Year Plan.

When the Fourth Plan proposals were considered at the meeting of the National Development Council in April, 1969, it was decided that a reassessment of resources should be undertaken with reference to the Award of the Fifth Finance Commission. The discussions on the Fourth Plan of the State on the basis of the resources as reassessed were held in November last year, when an outlay of Rs. 409 crores was suggested by the Planning Commission based on the resources in sight. The State Government have taken the stand that this small size of the Plan which was nowhere near the needs was not acceptable to the State Government. We have urged that the State's Fourth Plan outlay should be finalised only after a decision on the demand of the States for increasing the State sector in the National Plan was taken by the National Development Council and that the increased provisions in the State sector outlay should be distributed only to those States whose per capita plan outlay was less than the All-India average. A decision on the size and content of the Fourth Plan is yet to be taken and with the likely increase in the size of the Plan and the Public Sector outlay, we hope that we would be able to implement a Plan which would fully reflect the needs and aspirations of the people of our State.

Annual Plan 1969-70.

In the Budget for the year 1969-70, an outlay of Rs. 87.50 crores was envisaged including the provision of Rs. 9 crores for Special Telangana Development Schemes. Subsequently, the Government of India agreed to provide an additional outlay of Rs. 1 crore for Nagarjunasagar Left Bank Canal and Rs. 1 crore for Pochampad project, on the basis of our request for additional central assistance. Certain additional provisions have also been agreed to during the year to the extent of Rs. 170.80 lakhs including Rs. 1 crore for the Indo Nippon Ball Bearing Project. The Power outlay of the State Electricity Board

is also expected to reach Rs. 40.66 crores, as against the original Plan provision of Rs. 34.23 crores. Taking these into consideration and allowing for minor shortfalls in different sectors, the revised Plan outlay for 1969-70, is expected to be around Rs. 94.62 crores.

It will be recalled that in the Budget for 1969-70, we had assumed central assistance of Rs. 66.87 crores for the State Plan schemes. The total central assistance, so far, promised by the Government of India including Rs. 2 crores for Nagarjunasagar and Pochamped projects is only Rs. 45 crores. A sizeable gap in resources would arise if additional central assistance does not become available during the course of the year.

Annual Plan 1970-71.

The circumstances in which the size and content of the Fourth Five-Year Plan have not been finalised have already been referred to. The Annual Plan for 1970-71 has, therefore, been formulated with reference to the general directions of development envisaged in the draft Fourth Plan and the continuing commitments carried on from the previous years. During the discussions with the Planning Commission, it was indicated that the resources available for the Annual Plan will be only Rs. 56 crores—consisting of State's resources of Rs. 13 crores and the likely central assistance of Rs. 43 crores. Recognising, however, that the compulsions of development will make it impossible to restrict the Plan outlay to this limit, the Budget envisages a total Plan outlay of Rs. 77.39 crores for the State Plan schemes during the year 1970-71, inclusive of the power programmes to be financed by the Electricity Board from their own resources.

In addition to the outlay of Rs. 77.39 crores, referred to above, it is proposed to augment the Plan outlay by Rs. 15 crores later, for the special development of Telangana, Rayalaseema and other backward areas of the coastal districts. It is also proposed to allot an amount of Rs. 2 crores for the expenditure on the special programme of tribal development during 1970-71, out of this additional provision.

Of the total outlay of Rs. 77.39 crores, Rs. 47.89 crores will be incurred on scheme relating to the Andhra region and Rs. 29.50 crores for schemes in Telangana region. Power and Irrigation sectors will continue to account for a major share in Plan outlay, the allocation being Rs. 34.57 crores and Rs. 19.95 crores respectively. The outlay on Rural Electrification programmes, which would continue to

get high priority, will be Rs. 7 crores. Of the major projects, the outlay on Nagarjunasagar will be Rs. 10.20 crores—comprising of Rs. 0.20 crores for the dam, and the balance to be divided roughly equally on both the canals; the outlay on Pochampad Rs. 6 crores and The provision for Industries has been stepped up to Rs. 3.28 crores as against the provision of Rs. 2.28 crores in 1969-70. It is also proposed to increase at a later stage the provision for Rural Water Supply from Rs. 50 lakhs to Rs. 150 lakhs in 1970-71.

No firm indication has been given by the Government of India on the quantum of central assistance for the Annual Plan 1970-71. In the Budget, it has been assumed that central assistance to the extent of Rs. 56.83 crores will become available to us for the implementation of the Plan. Of this, Rs. 11.58 crores is expected to be received as grant and Rs. 45.25 crores in the form of loan.

Before going into details of the financial transactions I wish to refer to some matters of general importance.

(i) *Finance Commission*.—With the inescapable and increasing commitments for relief measures, the additional demands on resources for the maintenance of law and order and the uncertain prospects of agriculture, the erosion into the base of resources has become a matter of considerable concern. In this context, it would be appropriate to make a reference to the Award of the Fifth Finance Commission which has come into operation from the current financial year. Honourable Members may recall that a summary of the recommendations was placed before the House during the last session. Broadly the position is as follows:—

(Rupees Crores)		
	Fourth Finance Commission 1966-1971	Fifth Finance Commission 1969-1974
(i) Devolution of Taxes and Duties ..	166.63	274.27
(ii) Grants under Article 275(1) ..	67.55	65.01
	<hr/>	<hr/>
Total ..	234.18	339.28
	<hr/>	<hr/>

The Award of the Fifth Finance Commission has resulted in increased devolution to our State—as compared to the Fourth Finance Commission—to the extent of Rs. 105.10 crores for the period of five years covered by its report. But our hope that the State's finances will be brought to a state of stability was not fulfilled, as many of the inevitable commitments were not accepted by the Commission in full.

(ii) *Telangana Surplus*.—The House is fully aware of the decisive and determined efforts that are being made by the Government for the development of Telangana. We had hoped that by the time this budget was presented, the report of the Bhargava Committee would have become available. The report is, however, still to be published by the Government of India and after its release, it will be possible for us to spell out in clearer quantitative terms, the special resources allocation to the Telangana region.

(iii) *Planning and Development Board for Rayalaseema*.—The Government have set up a Planning and Development Board for Rayalaseema, including among its members, the Members of Parliament and State Legislature, District Collectors and Chairmen of the Zilla Parishads. The Board is charged with the task of Planning and implementation for the Rayalaseema area with the object of eradicating famine and accelerating the pace of development of the region. The Board has commenced its deliberations and the Sub-Committees set up by the Board have visited the various districts. It is hoped that the emergence of this institution will pave the way for the speedier development of Rayalaseema area, which has suffered from the ravages of famine for too long a period in history.

(iv) *Tribal Welfare*.—The Government have recognized, in a larger measure than in the past, the need for speedier implementation of the programmes for the economic improvement of the weaker sections of the society, particularly, the Scheduled Castes, the Scheduled Tribes and other Backward Classes. A comprehensive plan for tribal development is proposed to be put into implementation, with a special provision of Rs. 10 crores, for the remaining period of the Fourth Five-Year Plan. The Plan will include programmes of agriculture, minor irrigation, provision of credit facilities, improvement of communications etc. The Government have promulgated the Andhra Pradesh Mahals (Abolition and Conversion into Ryotwari) Regulation, 1969 and the Andhra Pradesh Muttas (Abolition and Conversion into Ryotwari) Regulations 1969, for the purposes of abolishing the intermediary tenures, still in existence, in the scheduled areas of the State. A Regulation has also been made imposing further restrictions on the transfer of land in scheduled areas to non-tribals. Another Regulation providing for the scaling down of debts incurred by tribals as well as for moratorium in respect of these debts will come into force shortly. Government have also issued orders banning the assignment of Government lands in favour of non-tribals in all the scheduled areas of the State. It is also proposed to strengthen the Andhra Pradesh Scheduled Tribes Corporation and also to secure adequate credit facilities for the tribals from the commercial banks.

(v) *Welfare of Scheduled Castes and other Backward Classes.*—In respect of the programmes of welfare of Scheduled Castes and other Backward Classes, a larger programme is proposed to be undertaken in the coming year. The Commission set up to prepare a list of Backward Classes is at the final stages of its deliberations and its report is expected very shortly.

(vi) *Assignment of waste lands.*—Another major step taken up by the Government as a part of the policy of improving the economic conditions of the poorer sections of the society is the increased emphasis placed on the distribution of Government lands in favour of the poor. A special crash programme of land assignment has been put into implementation from 1st November, 1969. The programme provides, among other things, for the constitution of village and taluk committees and the association of local representatives with the schemes. An extent of 2 lakh acres of land has already been distributed. The implementation of the crash programme will not only result in the amelioration of the economic conditions of the landless poor but also lead to increased production due to the more effective utilisation of the land resources of the State.

(vii) *Land Reforms.*—In the context of the present policy of the Government to accelerate the implementation of Land Reform measures, a provision of Rs. 50 lakhs towards payments to landowners for lands taken over under Land Ceiling Act has been made. This will expedite the process of taking over of excess lands and their distribution to the landless poor.

(viii) *Formation of Ongole District.*—The House is aware of the formation of the new district of Ongole—the twenty-first district in the State—formed out of Kurnool, Guntur and Nellore Districts. This will be in fulfilment of the long standing desire of the people of these areas. The creation the new district is expected to result in better administrative arrangements, providing for a more effective implementation of all the Governmental programmes—developmental and non-developmental. Administrative reorganisation, by itself, may not be a solution to the problem of development. But the developmental programmes, in a sense, resolve themselves finally into well defined administrative tasks and it is in rendering these tasks easier that the administrative arrangements assume importance.

(ix) *Staff Welfare.*—The well-being of the employees has always been receiving the utmost attention from the Government. A brief summary of the various important measures introduced by the Government in the recent years to afford relief to the employees is given in a separate brochure.

I shall now turn to the details of the financial transactions.

Accounts 1968-69.

The accounts for the year 1968-69 which are now available indicate a revenue surplus of Rs. 8.50 crores during the year, with the Revenue receipts amounting to Rs. 238.60 crores and with the Revenue expenditure Rs. 230.10 crores. Taking all the financial transactions together, the year showed an overall deficit of Rs. 5.27 crores. The cash balance at the end of 1968-69 stood at Rs. (—) 0.97 crore, taking into account the opening cash balance of Rs. 4.30 crores.

REVISED ESTIMATES 1969-70

Revenue Account.—As against the Budget Estimates of Rs. 254.79 crores, the Revenue Receipts of the year are expected to be Rs. 255 crores. The Revenue Expenditure is now expected to be Rs. 281.76 crores as against the Budget Estimates of Rs. 267.36 crores.

In the Budget Estimates, lumpsum provision was made under different heads of account for meeting the additional expenditure due to increase in pay and allowances of employees and this amount has now been distributed among various heads of account on the basis of assessed requirements. The Revised Estimates provide for the additional expenditure for countering Naxalite activities and for relief to cyclone victims.

Capital Outlay.—The Budget for 1969-70 provided for a total Capital Outlay of Rs. 39.74 crores. The Revised Estimates under Capital outlay has now been placed at Rs. 40.91 crores.

Overall position.—On the basis of the Revised Estimates indicated above, the transactions of the year 1969-70 are expected to result in an overall deficit of Rs. (—) 13.46 crores, resulting in a closing cash balance of Rs. (—) 14.43 crores. It should be added, however, that the Budget assumes additional central assistance of Rs. 26.75 crores for the State Plan and the final picture that would emerge would depend on the extent to which this expectation materialises.

Budget Estimates 1970-71.

Revenue Receipts.—The Budget Estimates for 1970-71 envisage a total revenue of Rs. 265.96 crores, as against Rs. 255 crores anticipated in the Revised Estimates for 1969-70. The increase is mainly accounted for by increased receipts under State Excise due to the scrapping of prohibition in Andhra area and increase in State's share of Central taxes. Credit has also been taken for Rs. 11.58 crores as a grant from the Centre for the State Plan and for a grant of Rs. 6.91 crores towards centrally sponsored schemes.

Revenue Expenditure.—The Budget provides for Revenue Expenditure of Rs. 266.43 crores consisting of Rs. 247.94 crores on the non-Plan side, Rs. 11.58 crores towards the State Plan and Rs. 6.91 crores on the centrally sponsored schemes. The apparent decrease in the non-Plan revenue expenditure, compared to Rs. 260.33 crores in the Revised Estimates for 1969-70 is mainly due to the absence of provision for drought and cyclone relief.

Capital Outlay.—The Capital outlay on the Plan and non-Plan schemes is expected to be Rs. 39.46 crores during the year 1970-71. The provision on the non-Plan Account, which relates only to minor items of capital nature is Rs. 3.96 crores, compared to the Revised Estimates of 1969-70 of Rs. 3.31 crores. On the Plan, the Capital outlay will be Rs. 35.50 crores and this would include the provision for the major projects in the different sectors of the Plan, the details of which have been referred to earlier.

Public Debt.—The Budget includes receipt of Rs. 18 crores being the proceeds from the Open Market Loan to be floated during the year and for Rs. 5.49 crores towards the loans maturing for repayment during the year. The net receipt from the share of small savings are expected to be Rs. 3 crores. A provision of Rs. 6 lakhs has been made in the Budget for marriage advances to Government employees.

Overall position.—On the basis of the estimates above, there will be a deficit of Rs. 0.47 crore on the Revenue Account. Taking the Capital transactions. Public Debt and Public Account together, there will be an overall surplus of Rs. 14.30 crores.

Cash Balance.—The year 1970-71, as stated earlier, is expected to open with a minus cash balance of Rs. 14.43 crores. Taking the surplus of the year's financial transactions, the year 1970-71 is expected to close with a negative cash balance of Rs. 0.13 crore.

I shall now refer briefly to certain main additional provisions made in the Budget.

(i) Honourable Members may recall that during 1969-70 a special provision of Rs. 1 crore was set apart towards expenditure on Harijan Welfare and Welfare of Scheduled Tribes in the context of Gandhi Centenary Celebrations. The Budget contains the required provision for keeping up the momentum of development. The provision for land acquisition for providing house sites for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other Backward Classes has been enhanced to Rs. 1 crore.

(ii) An amount of Rs. 15 lakhs for strengthening of Police and Rs. 15 lakhs for the purchase and replacement of Police vehicles were provided in the Budget for 1969-70. Further improvements are proposed to be undertaken during 1970-71 and for this purpose, an amount of Rs. 50 lakhs has been included in the Budget Estimates.

-- (iii) Honourable Members are aware that the expenditure on Education has been stepped up from year to year. The Budget for 1970-71 provides Rs. 54.60 crores for Education, as compared to Rs. 52.95 crores in the Revised Estimates of 1969-70. If the amounts provided separately for Medical Education, Education of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other Backward Classes, etc. are also taken into account, the total expenditure on Education during 1970-71 is likely to be well over Rs. 60 crores.

(iv) In order to provide finances for slum clearance schemes, it is proposed to enhance the amounts provided for compensation to Municipalities for loss of income towards Motor Vehicles Taxation. An amount of Rs. 26.21 lakhs is being provided in the Budget and this amount is intended to be released towards specific schemes of slum clearance.

(v) The House is aware of the comprehensive relief programme taken up in the context of the large scale damage in different parts of the State. The Government of India have approved a programme of the order of Rs. 34 crores and the required provision for this relief expenditure has been made in the Revised Estimates for 1969-70.

(vi) A provision of Rs. 115 lakhs has been made for Old-age Pensions.

There are no taxation proposals in the Budget. But this should not make us feel complacent. No doubt, additional revenues are expected to be realised due to the scrapping of prohibition in Andhra area. But our needs are ever growing and unless we prefer to remain static, we have to explore fresh avenues of taxation to fulfil the commitments to the people.

The Fifth Finance Commission recommended the re-examination of the scheme of levy of additional excise on Textiles, Sugar and Tobacco. The matter is to be discussed and decided by the National Development Council. Another area of taxation recommended for a closer study relates to the taxes specified in Article 269 of the Constitution. It is hoped that the resources position of our State would register an improvement as a result of the decisions that may be taken in respect of these taxes.

Before concluding, I would again refer to the fact that the fulfilment of our Plan depends largely on the additional central assistance. We have also requested the Government of India for the re-scheduling of our debts, which have mounted in volume in view of the large scale developmental programmes undertaken with the aid of loan finance from the Centre. It is our hope that the Government of India, will accept our requests. At the same time, I would reiterate the need on our part to observe financial discipline and ensure strict economy in expenditure. It shall be our endeavour during the year to achieve the object of securing financial stability and allround economic growth in our State.

I thank you, Sir and the Honourable Members for giving me a patient hearing and with your permission, I now present the Budget of the State for 1970-71.

JAI HIND

Mr. Speaker :—Now, the House stands adjourned till 3-00p.m. on 24th February, 1970.